

Upravištvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelki: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošti, ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842. Praha čisto
78 180. Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din,
za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:

Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 8. Telef. št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Izgredi sofijskih študentov proti Jugoslaviji

Ob obletnici neuiliske mirovne pogodbe so študenti,
ki stoje pod vplivom makedonstvujuših, napadli
naše poslaništvo in naš konzulat

Sofija, 27. novembra M. Po protestnem
mitingu, ki se je vršil ob priliki današnje
obletnice neuiliske mirovne pogodbe v
sofijskem gledališču Royal, je skupina so-
fijskih študentov napadla jugoslov. konzul-
at v ulici Stevana Karadžića in razbila ok-
na. Demonstracije zoper Jugoslavijo so o-
segle svoj višek v napadu na jugoslovensko
poslaništvo v ulici Patrijarha Jevtimija.
Demonstranti so vzdikali proti Jugoslaviji
ter zasramovali našo zastavo, ki je visela
na zgradbi poslaništva ob priliki današ-
njega belgijskega praznika. Tudi na posla-
ništvu so razbili demonstranti več oken.
Te demonstracije pred poslaništvom in
konzulatom so trajale celo uro, ker policija
ni storila potrebnih ukrepov, kakor ved-
no prejšnja leta, da prepreči te demonstra-
cije. Ko so se pričele demonstracije pred
jugoslovenskim poslaništvom, so se poja-
vili samo štirje orožniki, ki so pa dobili
prepozno opozorilo.

Bolgarska telegrafna agencija je izdala
malo sledi komunikacije: Povodom oblet-
nice neuiliske mirovne pogodbe se je vršil
danes kot običajno vsako leto v nekem so-
fijskem gledališču protestni miting. Po
zaključnem mitingu je skušalo več sto
študentov prirediti demonstracije. Ker so
demonstracije zabranjene, je prišlo na več
mestih do spopada med demonstranti in
policijo ter je bilo več oseb ranjenih s ka-
menjem in palicami. Do silnega spopada
je prišlo tudi pred jugoslovenskim posla-
ništvom, dasiravno je policija storila vse, da
bi preprečila vsak incident. Posročilo se ji
je razgneti demonstrante pred jugosloven-
skim poslaništvom. Pri tem je bilo vrženo
več kamenja na stražnike ter je to ka-
menje razbilo stekla na oknih jugosloven-
skega poslaništva. Na drugem kraju v me-
stu so agenti provokatorji razbili nekaj

oken na jugoslovenskem konzulatu. Več
oseb je bilo aretiranih ter je uvedena stroga
preiskava. Direktor sofijske policije je
tako odšel v jugoslovensko poslaništvo
minister notranjih del pa je obiskal jugo-
slovenskega poslanika ter mu izrazil živo
obžalovanje, da je prišlo do tega incidenta.

Bolgarska telegrafna agencija javlja da-
lje: Za časa spopada v raznih delih mesta
med stražniki in študenti, ni bilo nikjer
uporabljeno strelno orožje. Netočno je, da
je prišlo do streljanja pred jugoslovenskim
poslaništvom.

Beograd, 27. novembra. M. Današnje de-
monstracije pred jugoslovenskim posla-
ništvom v Sofiji so se pričele ob 13. ko je
skupina kakih 300 študentov pričela demon-
strirati po mitingu ob priliki obletnice
neuiliske mirovne pogodbe. Demonstranti
so razbili osem oken na konzulatu. Dva ve-
lika kamna sta padla v tajnikovo pisarno.
Vsa pisalna miza je polna drobec razbita-
ga stekla. Drugi veliki kamen je padel v
sosedno sobo. Policija na konjih je razgna-
la demonstrante v trenutku, ko so skušali vdre-
ti v oddelek za potne liste ter siloma stra-
žati jugoslovenski državni grb iznad vrat.

Demonstraciji pred poslaništvom niso
mogli dočeti preprečiti orožniki, ker so de-
monstranti že pred njihovim prihodom me-
tali kamenje in grlili našo zastavo ter po-
vali Jugoslavijo. Demonstranti so skušali
vdreti v notranjost poslaništva. Štirim oro-
žnikom na konjih pa se je posrečilo prepre-
čiti vpad v poslaništvo. Neka druga skupina
demonstrantov je metala kamenje na posla-
ništvo ter je razbila dve okni. Dva ka-
mna sta padla prav v predstobo, takoj poleg
poslanikovega kabineta. Šele ob 14.15 je ko-
njeniška policija mogla razgneti napadajoče
demonstrante. Močni oddelki orožništva kri-
žarjajo pred poslaništvom in ga čuvajo. Po-
slopje je polno kamenja.

Ponovni spopadi v Mandžuriji

Določitev nevtralnega pasu med japonskimi in kitaj-
skimi četami — Japonski napad pri Tiencinu

Pariz, 27. novembra, ag. Redakcijski ko-
mité sveta Društva narodov je dokončil
hesedilo načrta za ureditev kitajsko-japo-
nskoga spora. Načrt je bil predložen
tajni seji sveta, ki je bila danes ob 16.

Sporazum pa še vedno ni dosežen. V
privatnih pogajanjih skušajo pridobiti
obe strani za pristaneč na določitev ne-
vtralnega pasu med frontama v Mandžuriji.
Ta pas bi bil pod nadzorstvom voja-
ških atašeev zavezniških držav. Sporno
vprašanje izpraznitve zasedenega ozemlja
še vedno ni pojasnjeno. Nankinska vlada
je sedaj odstopila od svoje zahteve po ta-
kojtni umaknitvi Japoncev, zahteva pa
določitev datuma, do katerega se mora de-
finitivno izvesti izpraznitev. Prihodnja
javna seja sveta Društva narodov najbrže
ne bo pred ponedeljkom. Medtem se na-
daljujejo vojaške operacije v Mandžuriji.
Kakor poročajo danes uradno iz Mukdena,
so japonske čete pod poveljstvom gene-
rala Honya dale južno od Mukdena zopet
pričele s ofenzivo. Tudi čete na japonskem
interesnem ozemlju na polotoku Kvan-
tungu so izvedle izredne ukrepe ter so že
zasedle mesto Jaojangho.

Pariz, 27. novembra, ag. »New York He-
rald Tribune« poroča v svoji pariški iz-
daji, da je kitajski poslanik v Washingtonu
poslal svoji vladi poročilo, po katerem
je japonski mikado pristal na to, da
izda japonsko vojaško poveljstvo na fronti
ukaz o zasedbi vse Mandžurije. Poslanik
poroča, da so Japonci koncentrirali na
bojišče velike količine streliva, topov in
letal. Japonska policija je preplavila Muk-
den.

»Petit Parisien« poroča, da je Japonska
zaprosila svet Društva narodov, naj inter-
venira, da se na fronti določi nevtralna
zona in da bi Kitajci odpoklicali svoja

ojačenja. V Činčavu so Kitajci zbrali 20
tisoč vojakov, pod Kitajskim zidom sever-
no od Pekinga pa okrog 5000.

Sanghaj, 27. novembra. ag. Iz Tientcna
poročajo, da so se tamkaj spopade kitaj-
ske in japonske čete. Japonci so s topovi
obstreljevali Kitajce. V mesto je padlo več
granat. Ubilih je bilo 27 Kitajcev, dočim
ni bilo na japonski strani nobene smrtno
žrtve.

Japonske vojaške oblasti so v ultimatu
zahtevale takojšnjo umaknitve sovražnosti
ter umaknitve kitajskih čet v okrožju še-
stih milj. Ultimati je potekel opoldne.
Japonske oblasti so izjavile, da pred 18 ura-
mi ne morejo odgovoriti.

Pariz, 27. novembra. AA. Kitajska vla-
da je obvestila Društvo narodov, da so an-
gleški opazovalci ugotovili, da ne obstoji
nikakršna koncentracija kitajskih čet v
okolici Tientcna in da demantirajo vse ve-
sti o premikanju kitajskih čet južno od ve-
likega kitajskega zida. Poročilo angleških
opazovalcev pravi, da so vsa tozadevna ja-
panska poročila tendenčna.

Pariz, 27. novembra. AA. Poročilo an-
gleških uradnih opazovalcev, ki je prišlo
danes v Pariz, pravi, da je izven velikega
zidu samo 23.000 kitajskih vojakov in da
so Japonci 25. novembra zavzeli Sinminfu.
Japonske čete prodirajo zid v južnoza-
padni smeri.

Tokio, 27. novembra. ag. Kitajske čete so
pri Čingčavu zasedle obrambne postojanke,
ker očitno pričakujejo v kratkem napada.
Kitajski oddelki so nekoliko prodrl naprej
ter so zasedli postojanko vzdolž reke Ta-
lingo, 20 milj od Čingčava. V Tokio je že
prisnela vest o spopadu med kitajskimi in
japonskimi četami. Japonci so snoči zase-
dili Hsinmuntun.

Grandi o razorožitvenem problemu

Temelje splošne razorožitve naj bi tvorili prisilni ukrepi, uveljavljeni
za premagane države z mirovnimi pogodbami

New York, 27. novembra, d. Včeraj po-
poludne je priredilo vodstvo društva »Fo-
reign Policy Association« italijanskemu za-
nanjemu ministru Grandiju banket v ho-
telu »Waldorf-Astoria«. Grandi je imel
pri tej priliki svoj drugi večji govor o
mednarodno političnih vprašanjih. Govoril
je predvsem o razorožitvi in izjavil med
drugim: »Nepravilni sistem razorožitve
so Evropi vtilile mirovne pogodbe. Ni
namreč pravičnega, da morajo nekatere dr-
žave ostati popolnoma neoborožene, do-
čim ko se smejo ostale oboroževati do
ekrajne meje. Mirovne pogodbe so pri-
vile nekatere države, da so omejile svoj
vojaški razvoj, a pod pogojem, da bi ta
polažaji pripravili tudi druge države k ome-
jitvi v oboroževanju. Razorožitvene prisilne
more, ki so bile s pogodbami uveljavlje-
ne za del evropskih in drugih držav, naj bi
postale temelj splošne razorožitve. V na-
enotju s francosko tezo italijanske eta-
liške o razorožitvi ne bo nikomur škodilo,
pa tudi v splošnem ne bo skrajšala splošne
varnosti.«

Grandi je v svojem nadaljnjem govoru
poudarjal, da ne razume, kako more biti
za razorožitve absolutna varnost izključni
predpogoj. Zanj je ravno nasprotno na-
prej potrebna razorožitve, da se more

ustvariti tudi trdna varnost za vse in za
vsako državo posebej.

Grandi je nato obrazložil razloge, zakaj
doslej ni bil dosežen francosko-italijanski
pomorski sporazum. Toda, čeprav dose-
je ni bil dosežen, ima Italija namen prispe-
vati k ustvaritvi enakopravnega in defi-
nitivnega sporazuma. Razorožitvena konfe-
rencia, ki se bo vršila v Zenevi meseca fe-
bruarja prihodnjega leta, je dejal, bo
efektivno pokazala, ali sta duh in zavest
narodov zrela, da se človeštvo zagotovi
popoln mir.

Zvečer so je Grandi udeležil banketa,
ki mu ga je priredila italijanska kolonija
v hotelu »Baltimore«. Grandi namerava
danes zapustiti New York.

Sedem sovjetskih špijnov obsojenih na smrt

Varšava, 27. novembra. g. Pred okrajnim
sodiščem v Baranowiczah se je danes vr-
šila po preteklem sodu razprava proti sed-
nim osebami, ki so bile obtožene zaradi
špijonaže v korist sovjetske Rusije. Vsi ob-
toženci so bili obsojeni na smrt. Branite-
li so brzojavno prosili predsednika repu-
blike za pomilostitev.

LAVALOVA ZMAGA V ZBORNICI

Poslanska zbornica mu je s 175 glasovi večine izrekla zaupnico —
Nadaljevanje mirovne politike in mednarodnega sodelovanja

Pariz, 27. novembra. AA. Po Lavalovem
govoru se je v nadaljevanju zunanje-poli-
tične debate oglasil k besedi poslanec Fran-
klin Bouillon, ki je očital predsedniku vla-
de, da je Francija angažirala v inozem-
stvu cele milijarde frankov, ne da bi si
pri tem zagotovila le najmanjša jamstva.
Francoska vlada da je s svojim protislov-
nim nastopom v kitajsko-japonskem spo-
ru kompromitirala vrh tega tudi francosko
politiko na Daljnem vzhodu.

Govorec o položaju v Nemčiji je Fran-
klin Bouillon naglašal, da je predsednik
nemške vlade dr. Brüning igrača v rokah
hitlerjevcev in da Nemčija ne priznati
ne dolgov, ne razorožitve, ne meja in da
hoče po notranjem bankrotu izzvati še zu-
nanjega. Nato je pobijal politiko franco-
skih zaveznikov, ki pritiskajo na Franci-
jo, da bi se odrekla zahtevi po nemških re-
paracijah ter napadla zlasti Anglijo, češ,
da je na podporo, katero ji je dala Fran-
cija, odgovorila z novimi carinskimi tari-
fami.

Koncem svojega govora je Franklin
Bouillon napadel Hooverov moratorij in
sklepe finančnih strokovnjakov v Baslu in
naglasil, da si nemški narod, ki ga izmoz-
gavajo nemški finančniki, želi sporazuma
z Zedinjenimi državami, Anglijo in s
Francijo.

Pariz, 27. novembra. ag. Seja poslanske
zbornice se je tudi ponoči nadaljevala in
sta govorila še poslanec Blum za socialiste
in Herriot za radikalne socialiste. Ministe-
rski predsednik Laval je pred zaključkom
debate ponovno povzel besedo in naglasil,
da ni nikake zveze med reparacijami in vo-
jnimi dolgovi ter privatnimi dolgi nemške
države. Že washingtonsko uradno poročilo
je javno potrdilo, da med reparacijami in
vojnimi dolgi ni nikakršne juridične zve-
ze, marveč le dejanska. Toliko manj pa so
nemški privatni dolgi v zvezi z repara-
cijami. Strokovna komisija baselske banke
potemakem nima pravice, da proučuje tudi
vprašanje nemških privatnih dolgov. O tem
vprašanju bodo odločali upniki in dolžniki

sami. O tem vprašanju Youngov načrt nič-
sar ne določa. Nemčija nima pravice, da bi
od strokovne komisije baselske banke za-
htevala moratorij. Strokovna komisija ima
le nalogo, da proučuje reparacijska vpraša-
nja. Druga vprašanja pa, ki s tem niso v ni-
kakvi zvezi, naj pusti v miru. Francija ne
bo dopustila, da bi so kdorkoli vmešaval v
vprašanja, ki se ga ne tičejo. Laval pa s
tem sicer ni hotel reči, da strokovna komi-
sija tudi načelno ne bi imela pravice, baviti
se z vprašanjem nemških privatnih dolgov.

Pred prehodom na dnevni red je ministe-
rski predsednik Laval postavil vprašanje za-
upnice, ter odklonil predlog socialistov in
radikalnih socialistov za takojšen prehod na
dnevni red. — Po glasovanju je zbornica s
325 glasovi proti 150 sprejela predlog po-
slanca republikanske levece Piecea, ki je
predlagal sprejetje deklaracije vlade in za-
upnico vladi, da bo lahko zastopala v svetu
francoske pravice in mogla nadaljevati polito-
ko miru in mednarodnega sodelovanja. —
Predlog opozicije je bil odklonjen s 325
proti 240 glasovom.

Glasovi francoskega tiska

Pariz, 27. novembra. ag. O Lavalovem go-
voru v poslanski zbornici pravi »Petit Jour-
nal«, da je ugajal večini francoskih poslan-
cev. »Petit Parisien« izraža mnenje, da bo
mogel Laval šele po ratifikaciji Hooverove
moratorija v ameriškem parlamentu
precizirati svoje stališče o aktualnih pro-
blemih. Radikalni list »La République«
pravi, da se Laval in Briand popolnoma
strinjata, da je treba dosedanja francosko-
nemško tragedijo nadomestiti z nemško-
francoskim sodelovanjem. Vprašanje pa je,
če se s tem strinja tudi večina v parlamen-
tu. Večina francoskih poslancev ni odo-
bravala Lavalovih besed o francosko-nem-
škem sodelovanju, poskala pa je ministe-
rskemu predsedniku, ko je govoril o seda-
njem stanju oboroževanja. »Echo de Pa-
rise« piše: Laval je pravi francoski zuna-
jni minister. Briand igra le še vlogo držav-

nega tajnika, ki se je specializiral za vpra-
šanja pri Društvu narodov. Ta izprememba
pomeni za Francijo veliko pridobitev. Sta-
rji napak sedaj ne bi smel nihče več na-
vajati. Laval skuša rešiti, kar se še rešiti
da.

Vtis Lavalovega govora v Nemčiji

Berlin, 27. novembra. ag. Govor, ki ga je
imel francoski ministrski predsednik La-
val snoči v pariški poslanski zbornici, je
napravil na nemško javnost in politične
kroge mučen vtis. Posebno so kritizirali
ton, s katerim je govoril Laval. Listi sku-
šajo utemeljiti Lavalov nastop s tem, da
je bil primeren za notranje politične raz-
mere v Franciji. Kljub temu pa bo nem-
ška vlada ob prvi priliki odgovorila na ta
Lavalov nastop.

Odmev v Angliji

London, 27. novembra. ag. Lavalov govor
v poslanski zbornici je deloval na angle-
ško javnost, ki je zavzela pod vplivom ger-
manofilskega tiska dočela Nemčiji naklo-
njeno stališče, kakor curek hladne vode.
Listi priznavajo, da bi Laval upa še celo
po washingtonskih sklepih zagovarjati
striktno francosko stališče. »Times«, ki
komentarja Lavalov govor, napoveduje nove
mednarodne gospodarske težave. Če zave-
zavnikom ne bo mogoče ublažiti Lavalovih be-
sed in francoskega stališča, bodo te teža-
ve neizbežne.

London, 27. novembra. ag. »Times« pravi
v zvezi z Lavalovim govorom, da je na-
pavno misliti, da je Nemčiji uspelo dobiti
kratkoročne kredite le sprži pretiranega
zaupanja in da se ti krediti uporabljajo v
neproduktivne evrhe. Ta interpretacija po-
mnenju angleškega lista ne odgovarja de-
janskemu razvoju dogodkov. Če Nemčija
ne dobi novega moratorija ali če se Hoov-
rov moratorij ne podaljša, gotovo ne bodo
doseženi pozitivni rezultati, ker je jasno,
da si bo Nemčija opomogla šele tedaj, ko
bo dosegla svojo plačilno sposobnost.

Poset dr. Marinkovića v Varšavi

Beograd, 27. novembra. M. To dni od-
putuje naš minister zunanjih poslov dok-
tor Vojslav Marinković v Varšavo, kjer
bo tri dni gost poljske vlade. Ta obisk
našega ministra, ki je bil že svojačasno do-
ločen, a potem zaradi smrti ministrovega
brata odgođen, bo povzročil velik odmev
v bratski poljski državi. Poljski minister
zunanjih poslov Zalesky bo v kratkem
zapustil Pariz, kjer se udeležuje zasedanja
sveta Društva narodov ter bo sprejel svo-
jega jugoslovenskega tovariša v Varšavi
osebno. Z g. ministrom Marinkovićem po-
tuje na Poljsko tudi njegova soproga, di-
rektor političnega oddelka zunanjeja mi-
niststva ter šef kabineta in končno osebi-
ni tajnik ministrov g. Pavlovič. Poljski
minister v Beogradu g. Günter odputuje
dan preje v Varšavo, da tam pripravi
sprejem dr. Marinkovića.

Novi poslovnik Narodne skupščine
Beograd, 27. novembra. AA. Nj. Vel.
kralj je podpisal danes zakon o poslov-
nem redu v Narodni skupščini.

Veliko narodno zborovanje v Sremu

Novi Sad, 27. novembra. n. V nedeljo 29.
t. m. bodo v Irigu blagoslovili novi občins-
ki dom. Obenem bodo priredili veliko na-
rodno zborovanje, na katerem bo govoril
prosvetni minister Maksimović. Zborova-
nja se bodo udeležili tudi vsi novi poslan-
ci, ki so bili izvoljeni v Sremu.

Nov parnik Dubrovačke plovnice
Dubrovnik, 27. novembra. n. Včeraj so
splovili v morje v lajdedelnici Port Glas-
gov novi potniški parnik Dubrovačke plo-
vnice. Parnik nosi ime »Kralj Aleksander
I.«, ima 2.400 bruto registrskih ton in bo
vzdrževal potniško zvezo med Trstom, Be-
netkami in Kotorom.

Poset Zaleskega v Londonu

Varšava, 27. nov. ag. Poljski zunanji mi-
nister Zaleski odputuje prihodnji teden v
London, kjer bo nadaljeval svoje razgo-
vore o razorožitvenem in varnostnem vpra-
šanju z angleškim zunanjim ministrom
Stimsonom, ki sta jih pričela že v Parizu.

Razburljiva seja čl. senata

Praga, 27. nov. h. Po dogodkih v Fry-
waldovu povzročeno razburjenje se je pre-
neslo tudi v senat, ki je imel danes sejo.
Nervozno razpoloženje se je povečalo še
zaradi incidenta, ki se je zgodil v prvih
urah seje. Med govorom komunističnega
senatorja Hakena, ki je ostro napadal po-
stopanje orožništva, je nemški socialno-
demokratski senator prof. Polah padel v
nezavest. Najprej so menili, da ga je za-
delal kap. zdravnik pa je ugotovil srčno
krče. Na tej seji je povzel zopet besedo
notranji minister Slavik, ki je podal iz-
javo o dogodkih v Frywaldovu. V svojem
ekspoziju je vso krivdo zvrčal na komu-
niste, dočim trdijo listi in se je poudar-
jalo tudi v debati v senatu in poslanski
»občnici, da je orožništvo prehitro oddalo
salvo, ko je bila množica že na begu. Na-
dalje so tudi ugotovili, da je za fronto
orožništva stal komunistični senator Ha-
dek, ki je delavce dirigiral z rokami,

Borba za restavracijo Habsburžanov

Razočarani monarhistični agitatorji — Avstrijski narodni socialisti
proti povratku Habsburžanov

Inomost, 27. novembra. a. Na Tirolskem
sta bili včeraj veliki zborovanja za povra-
tek Habsburžanov in proti njim. V Hallu
so tirolski legitimisti sklicali zborovanje,
na katerega pa je prišlo tudi mnogo ko-
munistov in narodnih socialistov. Govoril
je tajnik bivšega cesarja Karla, etotnik
baron Werkmann. Med njegovim govorom
je prišlo do nemira, ki se je še pove-
čal, ko je omenil znano afero princa Sik-
eta. Njegova izvajanja so bila sprejeta z
ogorčenimi vzkliki proti Karlu in Ziti.
Svoj govor je moral predčasno prekiniti.
Slučno usodo je doživel angleški častnik,
ki je svojčas pripadal eskorti bivšega ce-
sarja Karla. Anglež je zapustil zborovanje
z začudenim obrazom. Kot prihodnji go-
vornik je nastopil narodni socialist, ki je
Karlu in Ziti očital izdajstvo in je izja-

vil, da Nemci v Avstriji odločno odkla-
njajo povratek Habsburžanov. Prišlo je do
velikih nemirov, nakar je govoril voditelj
velenemške mladinske skupine, ki je prav
tako odklonil povratek Habsburžanov. Ba-
ron Werkmann je hotel še enkrat govo-
riti, kar pa so mu zborovalci preprečili.

Narodni socialisti so priredili zborova-
nje proti povratku Habsburžanov v mest-
ni hiši v Inomostu. Udeležilo se ga je
2000 oseb. Narodno-socialistični vodja z
Dunaja, Frauenfeld, je označil legitimizem
kot francoski napad proti nacionalni
Nemčiji ter je napadel tudi Starhemberg-
ga, češ da se vežejo heimwehrovci s kr-
ščanskimi socialisti, katerih voditelj dr. Sei-
pel jih hoče izrabiti za svoje legitimistič-
ne načrte.

Proti brezpogojni razorožitvi

Nasprotujoča si stališča delegatov na kongresu za proučevanje raz-
orožitvenega problema

Pariz, 27. novembra. AA. Na mednarod-
nem kongresu za proučevanje razorožitve-
nega problema je predsednik kongresa v
svojem govoru izražal željo, naj kongres
takoj preide na aktivno delo. Za njim je
govoril zastopnik Holandske Lindburg, ki
je zahteval, naj se omejitev oboroževanja
izvede v današnjih proporcijah.

V imenu srednje-evropskih žen je prin-
cesa Cantacuzene izrazila bojazan, da ne
bi, čeprav ta trenutek ni neposredne vojne
nevarnosti, prišlo do večjih nemirov, ker
ni v vseh državah blagostanja.

Italijanski delegat Doriolo se je zave-
mal za odpravo carinskih mej.

Nemški delegat Schreiber, bivši posla-

nec nemškega državnega zbora, je zahtev-
val, naj se razorožitve izvede takoj.

Belgijski delegat Rollin se je priključil
stališču francoskega delegata in je nave-
del težkoče, ki preprečujejo takojšnjo
splošno razorožitve.

Francoski delegat Painleve je v svojem
govoru zavrnil načelo brezpogojne razoro-
žitve, češ, da je nevarno.

V splošni debati so posamezni govorniki
pobijali tezo francoskega delegata Painle-
veja, pri čemer je prišlo do raznih manife-
stacij. Toda g. Painleve je na vse kritike
izjavil, da ne umakne niti ene besede tega,
kar je rekel.

Ločitev Birme od Indije

Waleški princ otvoril birmsko konferenco — Birma dobi lastno ustavo
in parlament

London, 27. novembra. AA. Waleški princ
je davi otvoril v londonski zbornici konfe-
renco okroglice mize o Birmi, naglašajoč,
da so jo sklicali vladni zastopniki in predstavi-
niki drugih parlamentarnih strank in intere-
sov v Birmi, da se sporazumejo o vpra-
šanju ustave te dežele in njenih odnosih z
Indijo. Prva naloga konference bo, da raz-
pravlja o ustavi Birme. Preden pa bo vlada
predlagala ločitev Birme od Indije, bo dala
vsem prizadetim strankam priliko, da se iz-
razijo o tej zadevi.

Princ je dalje izjavil: Birmski pododbor
indsko konference je izrekel mnenje, da je
sedaj prišel čas za ločitev Birme od Indije.
Namen konference je torej, da razpravlja o
tem dalekosežnem vprašanju. Pred 20. leti
v Birmi politike v modernem pomenu besede
niso niti poznali. Tedaj ni bilo ne politič-
nih strank niti političnega časopisa. Sedaj
pa si je Birma izvolila pred kratkim svoje
parlamentarne zastopnike in njeno ljudstvo
sodeluje pri upravi dežele. Njeni zastopniki

so prišli sedaj v London, da razpravljajo
pri isti mizi z drugimi zastopniki političnih
strank v tej državi o bodočem birmskem
parlamentu. Oni, ki so dolžni izdelati nov
osnutek birmske vladavine, se morajo zave-
dati, da morajo sezidati stavbo, ki bo mora-
la nositi vsa bremena sedanje težke in ne-
mirne dobe človeške zgodovine.

Naš molk ni znak slabosti!

Resen in dostojen odgovor na neprestana italijanska izzivanja

Zagreb, 27. nov. a. Nocojšnje »Novosti« objavljajo uvodnik pod naslovom »Kdaj bo Italija priznala resnico«. Clankar pravi med drugim: Čeprav izzivajo in infamno žalijo naš narod, nismo dosedaj niti najmanj reagirali. Postopanje fašističnega tiska in čisto tudi fašističnih uradnih krogov je izzivalo naše potrpljenje. Nismo pa molčali zaradi tega, ker bi se morda čutili slabše, ali ker bi morda na tihem priznavali, da imajo oni tam v sosedni državi v kakršnekoli pogledu prav, da nas tako nedostojno žalijo in napadajo. Toda mi končno znamo ceniti svojo svobodo. Vojne ne smatramo za parado in igranje. Za-

voljo miru in kulturnih odnosov med narodi smo pretrpeli žrtve izzivanja in žalitve. Fašistični tisk in službeni in neslužbeni krogi neprestano trdijo, da je Dalmacija italijanska. O tem je vsaka beseda odveč. Dalmacija je 100-odstotno jugoslovenska zemlja in bo ostala tako za vedno. Ne da Bog, da bi prišel kdaj čas, da bi se kdorkoli upal dotakniti katerekoli jugoslovenske dežele, kaj šele Dalmacije! Vsi Dalmatinci bodo tedaj kot en mož branili to svojo zemljo. In še prav posebej proti Italijanom! Mi še navsezadnje celo upamo, da bo prišel čas, ko bo zavladal mir med obema državama, ker je mir potreben obema.

Odkritja o hitlerjevskih načrtih

Hitler zvrča vso krivdo na hesenske pristase - Drž. pravdnik proti pruskemu notranjemu ministru - Uspehi policijske preiskave

Berlin, 27. novembra. d. Objava dokumentov, ki pričajo, da so Hitlerjevi res pripravljali državni prevrat, je izzvala med javnostjo izredno zanimanje. Narodni socialisti se skušajo braniti, toda ugotovljeno je, da so dokazila res neizpodbitna in da se jim ne more podkati potvorb. Zato skušajo Hitlerjevi listi odvrti krivdo celotne stranke na privatni krog hesenskih narodnih socialistov, čes da niso imeli nikakršnih zvez z državnim vodstvom stranke. Ožji krog hesenskih Hitlerjevcev da je računal s komunistično revolucijo, ki jo je hotel igrati v svoje namene.

Hitler sam je izjavil, da nacionalno-socialistični pokret nima nobene zveze z dogodki, ki so se zadnje dni razvili v Darmstadtu. Z nekoliko ponesrečeno rafinirano frazo se skuša otresti odgovornosti, čes da 800.000 organiziranih članov stranke ne more prevzeti odgovornosti za takšno absolutno neumnost. Po Hitlerjevem naročilu je poslanec Gohring poslal državnemu notranjemu ministru izjavo, v kateri pravi, da se državno vodstvo njegove stranke slej ko prej strogo ravnja po načelu legalnosti svojega delovanja. Stranka sama bo preiskala dogodke v Hessenu in bo vsakega svojega člana, ki je prekršil s kakršnikoli dejanjem državne zakone, nemudoma izključila.

Prav zanimivo je zadržanje vrhovnega državnega točila, ki je prejel dokazila in prijave nacionalnih socialistov o pripravah za prevrat. Državni tožilec je izjavil zastopniku neke brzojavne agencije, ki je v zvezi z desničarskimi krogi v Nemčiji, da hesenski nacionalni socialisti po njego-

vem mnenju sploh niso imeli namena, da bi izvršili karkoli v škodo sedanjega režima v Nemčiji. V svoji izjavi je nadalje obsojal pruskega notranjega ministra, čes da je prenapelo objavil dokumente in s tem motil razvoj preiskave.

Levičarski tisk poroča z ogorčenjem, da je hesenskem sodnemu asesorju dr. Restu, o katerem je znano, da je sestavljal glavne načrte in vodil priprave za prevrat, uspelo pobegniti. Kakor poročajo iz Darmstadta, so hesenski nacionalni socialisti pripravljali prevrat že v mesecu oktobru, ko je bil nekoliko ogrožen položaj Brüningove vlade. Ko takrat v parlamentu s tem niti niti vedeli, kako se bo končalo glasovanje o zaupnici vladi, je dr. Wagner v Boxheimu mobiliziral nadeto hesenskih članov Hitlerjevskih napa-dalnih oddelkov. Pomoč so mu poslali tudi s severne Nemčije. V Boxheimu so vse ljudi oborožili in razdelili v čete. Pričakovali so vsak hip vesti o Brüningovem padcu, da bi takoj razglasili splošen upor. Ko pa je prišla iz Berlina nasprotna vest, so se prekratneži razšli.

Policijski, ki je preiskala stanovanja raznih Hitlerjevskih voditeljev, je izdala poročilo, da je pri teh preiskavah zelo velike uspehe. Preiskava oproti nacionalnim socialistom vodi operacijski štab pri državnem notranjem ministru. Obenem ima komisija nalogo propagande proti nacionalno-socialističnemu gibanju v splošnem. Komisija pomaga tudi ministru za državno branbo, ki bi v primeru izjemnega stanja prevzelo vodstvo nad vsemi operacijami proti prevratnežem.

Uradna objava volilnega rezultata

Beograd, 27. nov. M. Današnje »Službene objave« objavljajo poročilo glavnega volilnega odbora o rezultatu volitev narodnih poslancev dne 8. novembra 1931. Po tem poročilu je bilo vpisanih v stalne volilne imenike po vsej državi 3.483.349 volilcev. Glasovalo pa jih je 2.432.520, t. j. 67,25 odst. Vse te glasove je dobila kandidatna lista g. Petra R. Zivkovića, predsednika ministrskega sveta in ministra notranjih del. Za narodne poslance so proglašeni kot nosilec kandidatne liste g. Peter R. Zivković, predsednik ministrskega sveta, za Beograd, Zemun in Pančevo minister za trgovino dr. Kosta Kumanudi, minister za prosveto Boža Maksimović in predsednik beogradske trgovske zbornice Milutin Stanojević. Nato navaja poročilo vse izvoljene poslance po posameznih banovinah.

Mednarodni zemljoradniški kongres bo v Sofiji

Sofija, 27. novembra M. Dne 10. decembra bo otvorjen v Sofiji veliki mednarodni zemljoradniški kongres. Tajništvo kongresa je že dovršilo vse priprave in sestavilo dnevni red za to veliko zborovanje. Dne 9. decembra bodo vsi delegati pri prihodu svečano pozdravljeni, naslednji dan 10. decembra pa sprejeti pri ministru za kmetijstvo in pri predsedniku bolgarske vlade.

Štiri leta za uboj

Maribor, 27. novembra. Danes se je zagovarjal pred senatom 26letni viničarski sin Jakob Skledar iz Frami, ki je z železnim kolom ubil Franca Votolena iz Razvanja. Franc Votolen, Avgust Potočnik in obtoženi Jakob Skledar so neke nedelje v juliju popivali po raznih gostilnah v Framu. Votolen je bil prav razborit in na vsak način se je hotel tepsti z nekimi fanti, na katere je imel staro jezo. Ker mu Potočnik in Skledar nista hoteli pomagati, se je začel z njima prepirati in ga nikakor nista mogla potolažiti. Ko je zvečer na Skledarjevem domu ponovno razgrajal in tovarišja izzival, je ta pograbil železen kol in ga udaril tako močno po hrbtu, da je Votolen čez nekaj časa v splošni bolnici umrl. Skledar je bil obsojen na 4 leta robije in izgubo častnih pravic za dobo 5 let.

Dan razprav pred malim senatom

Ljubljana, 27. novembra. Mali senat pod predsedstvom s. a. s. g. Ivana Kralja je danes imel obilo posla. Razprave so trajale ves dan pozno v noč. Pred razpravo dvorano št. 79 so se zbrale večje skupine ljudi, ki so se v prvi vrsti zanimale za razpravo Stanka Zajca, posestnikovega sina iz Obrij, ki je zadavil svojega brata Valentina. Bilo pa je povabljenih prav mnogo priča za razpravo proti 4 članom volilne tolpe, ki je po Gorenjskem, osobito okoli Jesenic in na Bledu vršila svoj nepošten posel nad 1 leto.

Zaradi tatvine 2000 Din vrednega dvigala, ki je bilo ukradenemu Stavnici družbi na stavbišču glavne carinarnice, je bil obsojen na 4 mesece strogega zaporu 43letni Ljubljancan Edvard K. Mariborski policiji prav dobro znani goljuf in tat, strojni ključavničar Alojzij Wallis, je prejel 20 mesecev strogega zaporu, ker je ukradel tovarnarju Banu 12 m dolg gonilni jermen skunjo z Martinom Lipejem, dalje je izvršil več goljufij ter je oktobra odpeljal iz kurilnice glavnega kolodvora 2 kolese. Tudi Lipej je bil obsojen: na 4 mesece strogega zaporu.

Zalostna je usoda trgovskega potnika Jurija S. Svoječasno je bil ugređen mož, celo odbornik v neki občini celjske okoličice. Zašel je kot trgovski potnik na stranpoti. Kot zastopnik »tridke Smole« je premamili več kmetov, da so po njem narobili poljedelske stroje ter mu dali večje zneske na račun. Nabavljaj je tudi šivalne stroje. Obdolžen je bil tudi, da je 21. julija ukradel natakari pri Lovšinu denarnico s 400 Din. Jurij je odločno zanimal to tatvino, čes: »Naj se pogreznem v zemljo, če sem vzel ta denar. Še nikdar nisem ukradel vinarija.« Goljufije je priznal. Zaradi teh je bil obsojen na 1 leto robije, dočim je bil oproščen glede tatvine.

Mesar Andrej iz Senčurja je bil obsojen na 1 mesec strogega zaporu, ker je 8. oktobra v Kranju, kamor je na klavnicu pripeljal nežigosano zaklano tele, z bičovnikom udaril oglednika mesa po rokah. Obtožen je bil poskusa zločina zoper državno oblastvo (po starem: javnega nasilja) v smislu § 123 k. z. »Po 20. novembru so za ta zločin najhujše kazni 3 mesece. Sodniki ne bodo odsej mogli nižje soditi.« je pripomnil predsednik senata.

Popoldne ob 16. se je pričela razprava proti 22-letnemu posestnikovu sinu Stanku Zajcu iz Obrij. Tragični dogodek je čitateljem še v svežem spominu. Dne 4. oktobra na nedeljo je bila v Društvenem domu v Smartnem ob Savi vinska trgatev pevskega društva. Ko sta se brata Stanko in Valentin Zajc pozno v noč z delavcem Francetom Semrajcem vinjena vrata doma, je prišlo do prerakanja. Semrajc se je odbranil, a brata sta se spoprijela in v medsebojni borbi je Stanko prijel Valentina za vrat. Močno ga je stisnil. Stanko je pustil brata na cesti in šel spat. Drugo jutro mu je mati povedala, da leži Valentin mrtev na cesti.

Stanko se je že v preiskavi zagovarjal s silobranom. Brat ga je v prerakanju najprej prijel z roko za levo ramo, z drugo pa močno udaril po desni lonatici. Oba sta padla na tla tako, da je bil Stanko spodaj brat na vrhu. Mikastila sta se, naposled pa je prišel Stanko na vrh, prijel je brata za vrat in ga pritiskal k tlom. Tako ga je držal nekaj časa, nakar se je brat umiril...

Proti večeru se je pred malim senatom zaključil proces proti štirim mladoletnim volilcem in tatovom, ki so delovali na Gorenjskem, posebno na Jesenicah in na Bledu. Ker so mladoletni, je bil proces taje. Eden izmed njih je bil obsojen na tri leta robije, od ostalih treh pa vsak po eno na več mesecev stroge kazni.

Takoj nato se je nadaljevala razprava proti Stanku Zajcu, ki na še ni zaključena. Ob 21.30 je bil tudi Stanko Zajc obsojen in sicer zaradi prekrškov: silobrana na 6 mesecev strogega zaporu.

Seja ljubljanske občinske uprave

Uvedba mesečnih tramvajskih kart — Zgradba velikega in modernega delavskega azila — Naprava trotoarjev

Ljubljana, 27. novembra. Danes popoldne se je ljubljanski občinski svet zopet sestel k svoji redni javni seji, da reši tekoče zadeve. Takoj po otvoritvi se je župan dr. Puc v toplih besedah spominjal nedavno preminulega člana občinskega sveta g. Aleksandra Kneza. Občinski svetniki so počastili spomin blagopojnika s trikratnim: Slava mu!

Za finančni odsek je poročevalec g. Ivan Tavčar tolačil načela, po katerih je bila sestavljena tarifa Maloželeznike družbe. Glavno načelo je to, da mora biti tramvaj uporaben za vsakega, še tako revnega človeka. Zaradi tega so bile tudi tarife za kratke proge določene zelo nizko. Po dosedanjih statistiki za čas od 1. junija do 30. septembra je dognano, da 92% vseh tramvajskih potnikov uporablja 2-3delne proge za vozno ceno 1 Din ali 1,50 Din, štiridelne proge za 2 Din je uporabljalo komaj nekaj nad 6%, petdelne proge za 2,50 Din komaj dobri 1% in šest delne proge za 3 Din niti ne ena tretjina odstotka. Za uporabo dvo- in trodelnih prog se z bloki še znižuje vozna cena za nadaljnjih 20%.

Nova proga od Ljubljane do St. Vida je dolga približno 6 km in je razdeljena na 6 delnih prog, torej bo znašala cena po tarifi 3 Din. Ta cena je za potnike, ki se redko vozijo, popolnoma primerna, onim pa, ki so dan za dnem navezani na cestno železnico, je pa na vsak način treba nuditi ugodnosti v obliki mesečnih kart, vendar pa samo za vožnje, ki so potrebne, da se pripeljejo v mesto in nazaj. Zato predlaga finančni odsek, naj se uvedejo mesečne karte in za te določijo nastopne cene: do 6 delnih prog za dvakratno vožnjo na dan 100 Din, do 6 delnih prog za štirikratno vožnjo na dan 120 Din, nad 6 delnih prog za dvakratno vožnjo 120 Din in nad 6 delnih prog za štirikratno vožnjo 160 Din, vendar tako, da se izdajajo mesečni vozni listki samo za določeno progo in veljajo ob delavskih od 6. zjutraj do 9. zvečer, ob nedeljah in praznikih pa od 6. zjutraj do 12. poludne. Predlog je bil soglasno sprejet.

Nadalje je poročal načelnik finančnega odseka o samostalnem predlogu obč. svet. Kosma o občinskih dokladih na službenih davkih po čl. 96. zakona o neposrednih davkih, ki se nanaša na dohodke, ki se pojavljajo zdaj pa zdaj. Po predlogu poročevalca je občinski svet sklenil, da občina ne bo pobirala 60% občinske doklade na 4% državni službeni davki od takih nerednih dohodkov do 1000 Din mesečno.

Delavski azil

Nato je poročevalec Tavčar podal daljše poročilo o gradbi Delavskega azila v Ljubljani. Opis in načrt tega azila je že objavil včerajšnji »Slovenski Narod«. K zaključku svojih izjavanj je poročevalec stavil naslednje predloge:

1.) Mestna občina sprejme od javne Borze dela v Ljubljani brezobrestno posojilo v znesku 4 milijonov Din, da zgradi Delavski azil s prostori za javno kuhinjo in javno Borzo dela v Ljubljani. Brezobrestno posojilo vrne mestna občina javni Borzi dela tekom 25 let v enakih letnih anuitetah, počenši s 1. januarjem 1933. Azil je last mestne občine, ki ga tudi upravlja. Delavskega azila občina ne bo prodala ali uporabljala za druge namene brez pristanka upravnega odbora javne Borze dela v Ljubljani in centralnega odbora za posredovanje dela.

2.) Delavski azil zgradi mestna občina na parceli, kjer stoji sedaj mestni dohodarstveni urad na oglu Gosposvetske in Bleiweisove ceste. Mestni dohodarstveni urad se najpogostje od 1. maja 1932 preseli v Kresjio, hišo meštanske imovine.

3.) Z nadzorstvom nad gradnjo Delavskega azila se poveri odsek, ki vodi gradbo zavetišča kralja Aleksandra.

O predlogu se je razvila občinska debata, v katero je poseglo 15 govornikov. Vsi so bili za prvo točko predloga, da se sežida Delavski azil v Ljubljani, le obč. svet. Dachs je menil, naj se ta denar raje uporabi za delavske hiše. Niso pa se vsi strinjali glede prostora, na katerem naj bi se postavil azil. Več govornikov, med njimi obč. svet. Urbasa, Freliha, Turk, Rebek, Musar, inž. Zupančič je bilo mnenja, da predlagani prostor na oglu Gosposvetske in Bleiweisove ceste ni primeren za tako stavbo. Naj se raje izbere kak primeren prostor po možnosti blizu kolodvora. Konkretni predlog obč. svet. Urbasa v tem oziru se je glasil, naj občinski svet odkloni drugo točko predloga, dokler se ne prouči vprašanje prostora, kar naj se zgodi najkasneje do 15. decembra.

Drugi govorniki, med temi obč. svet. Rupnik, dr. Bohinjec, dr. Feltich, Uratnik in Kosem so zagovarjali predlog finančnega odseka, ker je izbrani prostor v bližini glavne in gorenjskega kolodvora in na prometni točki, tako da je lahko dostopen za delavce in tudi za delojemalce, ki bodo v Borzi dela iskali delovne moči. Občinski svetnik Kosem je izrazil željo, naj bi se dvorana v II. nadstropju stavbe, ki je po dotedanjem idejnem načrtu inž. Mušiča določena za skupno spalnico, raje porabila kot dvorana za predavanja in prirejanje učnih tečajev za delavstvo. Podžupan prof. Jarc je naglašal, da tak azil spada v bližino Delavske zbornice. Ta naj se podaljša v smeri proti Kolodvorski ulici in v tem podaljšku postavi Delavski azil. Je tudi protislovni dohodarstvenega urada iz sedanjih prostorov v Kresjio.

V zaključni besedi je poročevalec Tavčar naglašal, da je izbrani prostor na oglu Gosposvetske in Bleiweisove ceste občinska last in da je v izredni meri, posebno po načrtu inž. Mušiča (kakor je bil objavljen v včerajšnjem »Slov. Narodu«) primeren za vse vrste, ker ima čisto ločene vhode za delavce moškega in ženskega spola. Vsako drugo realizacijo, posebno če bi bila potrebna pogajanja s privatniki za odkup zemljišča. Zato priporoča, naj občinski svet sprejme celotni predlog finančnega odseka.

Na željo obč. svet. Urbasa je župan odredil najprej glasovanje o prvi in tretji točki predloga, glede katerih se občinski svet strinja. Obe točki sta bili sprejeti soglasno. Pri drugi točki (stavbni prostor) je glasovalo za predlog 24 občinskih svetnikov, proti pa 21.

Magistratna telefonska centrala in javne govornice

Na predlog finančnega odseka je bilo nadalje sklenjeno, da se dovoli 15.000 Din iz proračunske rezerve za razširjenje telefon-

ske centrale na magistratu za nadaljnjih 10 števk.

Pri tej priliki je občinski svetnik dr. Bohinjec priporočal naj bi se enkrat razpravljalo o javnih telefonskih govornicah v Ljubljani. Župan dr. Puc je pojasnil, da poštna uprava iz načelnih razlogov ne dopušča postavljanja privatnih javnih telefonskih govornic, ker se je postavila na stališče, da je to njen monopol. Sama pa govornice ne napravi, ker nima potrebne kredita. Stvar je torej zaenkrat na mrtvi točki in bo naloga bodoče Narodne skupščine, da jo spravi v tek.

Za vzdrževanje mestne avtomatske telefonske centrale so sklene z Jugoslovensko Siemens d. d. pogodba, po kateri ima izvršiti vsa popravila proti odškodnini 6000 Din za četrti let.

Razne zadeve

Za adaptacijo uradnih prostorov merotekusnega urada na Grudnovem nabrežju št. 17 se dovoli 7000 Din iz proračunske rezerve. Električni uri s Franciškanskega mosta in iz Zvezde se premestita na Ambrožev trg in na Karlovski most. Sprejme se resolucija obč. svet. Freliha, ki jo je podpiral tudi obč. svet. Rebek, naj se poskrbi za razsvetlitev ure na Franciškanski cerkvi.

Prošnjak Karla Štruklja, Martina Orebka in I. Vadnala za odprodajo mestnega sveta v Kolesiji ob Gerbičevi ulici, se ugodil. Za napravo podaljšanja pročelja ob glavni trzni lop na Pogačarjevem trgu se dovoli iz razpoložljivih sredstev 4000 Din.

Kupcem Koslerjevega sveta ob Celovški cesti se dovoli zadržava s trinadstropnimi hišami. Ugodi se prošnji Rajketa Turka za parcelacijo njegovega zemljišča ob Vilharjevi cesti. Za otvoritev Kotnikove ulice plača mestna občina posestniku Trdnini za odstop potrebne sveta 40.000 Din. Soglasno je bil sprejet predlog občinskega svetnika Freliha, da se ne izda stavbno dovoljenje za kiosk na vogalu Dumaške in Vodovodne ceste.

Pravilnik o trotoarjih

Gradbeni odsek je predložil v odobritov nov pravilnik za napravo trotoarjev. Po novem gradbenem zakonu, ki stopi v veljavo 16. decembra. Po tem zakonu mora občina sama narediti potrebne trotoarje, lastniki ob cesti ali ulici ležečih posestev pa morajo občini povrniti vse efektivne stroške za napravo trotoarja ob njihovem posestvu.

Novi pravilnik zato določa, da bo občina po dovršitvi trotoarja prizadetemu posestniku izstavila račun, ki ga bo treba plačati tekom enega meseca po dostavitvi.

Na utemeljeno prošnjo lahko občina dovoli tudi odplačevanje v obrokih do dobe 3 let, ako so v ta namen občinska sredstva na razpolago ali pa se doseže sporazum s tvrdko, ki izvršuje dela, vendar se v tem slučaju zahtevajo tudi obresti v oni višini, ki jih bo mestna občina plačevala za natele zadavne obratne glavnice ali pa proti obrestni meri, ki se določi prav tako sporazumno z dotičnim podjetjem. Obročno odplačevanje se lahko v posebnih izrednih slučajih podaljša do največ 5 let, kar se lahko zgodi samo na predlog gradbenega odseka in s pristankom finančnega odseka občinske uprave.

Obč. svet. Frelieh je priporočal, naj se vsem hišnim lastnikom dovoli odplačevanje novih trotoarjev v obrokih, če ima občina v ta namen sredstva ali ne, obenem pa se črtajo tudi obresti. Obč. svetnik Dachs je priporočal, naj se hišnim posestnikom dovolijo čim daljši roki odplačevanja. Obč. svet. dr. Bohinjec je poudarjal potrebo, da se napravi v tem pogledu red in postopa dosledno. Načelno naj izvršuje nove trotoarje mestna občina v lastni režiji, v kolikor pa to iz tehničnih ali personalnih razlogov ne bi bilo mogoče, naj odda dela raznim tvrdkam. Pri tem ne bi smel čisti dobiček presegrati gotovostne odstotka in bi tudi enotna obrestna mera ne smela biti prekrščena.

Referent podžupan Jarc je naglašal, kot samo ob sebi umavno, da bo občina tudi v bodoče šla hišnim posestnikom na roko. Gre za uveljavljanje splošnih principov.

Župan dr. Puc je pojasnil, da magistrat ni nikdar šel hišnim posestnikom napravi trotoarjev, ako niso bili v ugodnem finančnem položaju, in da jih tudi v bodoče na podlagi novega pravilnika ne namerava siliti. Mnogi hišni posestniki pa so, ki čakajo za napravo trotoarjev že 10 do 15 let, čeprav bi jih po svojem finančnem položaju lahko že davno naredili.

Novi pravilnik nudi občini možnost, da omogoči še nadalje sedanjo dobrohotno prakso postopanja napram hišnim posestnikom, na drugi strani pa razbremeni občinski svet, ker mu ne bo treba sklenati o vsaki posamezni prošnji hišnih posestnikov.

Pri glasovanju je bil nato pravilnik o napravi trotoarjev sprejet.

Za personalno pravni odsek je poročal obč. svet. dr. Bohinjec o raznih prošnjah za zagotovilo sprejema v ljubljanske domovinske zveze, ki jim je bilo ugodeno. Nato je župan ob pol 8. zvečer javno sejo zaključil ter odredil tagno.

Vremensko poročilo

Zagrebska vremenska napoved za danes: Pretežno oblačno, megljeno, nekoliko hladno. — Situacija včerajšnjega dne: Barometrska depresija, ki prevladuje na severnem Atlantiku, se je pričela širiti proti kontinentu. Južna Evropa je še vedno pod vplivom antikleklona. Ta izobarična razdelitev je vzrok, da se je vreme pri nas poslabšalo. Pritisk je v naši državi v splošnem padel, na severu bolj, na jugu manj, in sicer za 2 do 4 mm. Temperatura je narasla za 1 do 5 stopinj v Primorju in gorskih predelih. Dunajska vremenska napoved za soboto: Polagoma bo prihajal kontinentalni mrzli zrak proti zapadu, od časa do časa padavine, v južnih Alpah sneg.

Poslanec dr. Rape med volilci

Nova vas, 27. novembra. Narodni poslanec za logaški srez dr. Stane Rape je obiskal v četrtek Gorenje Jezero in Bloke, da se natančneje seznani s željami svojih volilcev, dočim je druga važnejša centra obiskal že poprej. Ljudje, ki so za shode posl. dr. Rapeta pokazali dosedaj še vedno veliko zanimanje, so se šli včeraj na Blokah in v Gorenje Jezero in se posebno velikim številu. Med njimi je bilo tudi mnogo mož, ki 8. niso šli na volišče, kar sedaj hudo obžalujejo in se hudejejo na hujškatce, ki so jih zapeljali, da se niso odzvali klicu domovine.

Sestanek v Gorenjem Jezeru je otvoril žirovniški župan in namestnik sreskega kandidata g. Remžgar, onega v Novi vasi pa bloški župan g. Stanko Lenarčič. Razgovori so se seveda v znamenju časa sukali skupaj samo okrog gospodarskih zadev, kuluka, davkov, cest in podobno. Vsi govorniki so izražali prepričanje, da gremo sedaj, ko smo obračunali z brezplodnimi strankarskimi boji, združevši političnim razmeram nasproti, kar mora roditi slednjim tudi za naš gospodarski položaj ugodne posledice. V tem upanju žele tudi notranjski volilci svojemu poslancu v naši prestolnici mnogo uspeha.

Opozorilo prodajalcem tobaka

Beograd, 27. nov. AA. V zadnjem času mnogi prodajalci tobaka na drobno prodajajo cigarete po višji ceni, kakor je določena, čes da nimajo drobiža. To se posebno dogaja pri prodaji cigaret »Sava«, »Zeta« in »Morava«, kadar kupijo ljudje manj cigaret kakor en zavojček.

Po zakonu o tobačnem monopolu je kazniv vsak pooblaščen prodajalec tobaka na drobno, če prodaja tobačne izdelke po višji ceni, kakor je določena.

Zato opozarja uprava državnih monopolov vse prodajalce tobaka, da se morajo pri prodaji monopolnih izdelkov točno držati odredjenih cen, ker bo vsakdo, kdor bi te izdelke dražje prodajal, najstrožje kaznovan.

Po sedaj veljavnih cenah morajo prodajalci tobaka na drobno prodajati tobačne izdelke takole:

1. cigarete »Morava«, 20 kosov za 1 Din 7. 10 kosov za 1 Din 3.50, 5 kosov za 1 Din 1.75;

2. cigarete »Zeta« 20 kosov za 6 Din, 10 kosov za 3 Din, 5 kosov za 1.50 Din;

3. cigarete »Sava«, 20 kosov za 3.50 Din, 10 kosov za 1.75 Din.

Vsakega prodajalca tobaka na drobno, ki bi cigarete dražje prodajal, je treba prijaviti najbližji finančni kontroli, monopolnemu inspektoratu ali pa naravnost prodajnemu oddelku uprave državnih monopolov, ustmeno ali pismeno. Prijavnik ne oiaa nikake take.

Akcija za podunavsko carinsko unijo

Bukarešta, 27. novembra č. Na včerajšnji seji madžarskega parlamenta je govoril baron Bidermann proti avstrijsko-madžarski carinski uniji, čes da bi sosedne države gotovo ne dopustile takšne unije. Bidermann je predlagal, naj se ustanovi podunavska carinska unija.

Naši kraji in ljudje

Naši šolarji so preobremenjeni!

Zanimiva diskusija o potrebi šolske preosnove

Te dni je beograjsko Pedagoško društvo sklicalo sestanek prestolniških pedagogov, da razpravljajo o stalno perečem vprašanju reforme šolskega pouka. Na sestanku je predaval državni svetnik Ilija Gjukanović, bivši srednješolski ravnatelj in profesor matematike. Njegova utemeljena izjava je vzbudila obsežno diskusijo in tudi v širši javnosti izredno pozornost. Zakaj gre za vprašanje, ki danes ne zanima samo poklicnih vzgojiteljev marveč v še večji meri starše šolskih otrok.

Svetnik Gjukanović je izjavil, da se že dolgo čuti potreba temeljite, res izdatne preosnove pouka v osnovnih in srednjih šolah. Doslej so vse reforme obstajale v tem, da so mladino vedno bolj obremenjevali. Danes je treba v interesu bodočnosti našega naroda misliti na to, da jo kar moč razbremenimo. Predavatelj je navedel na primerih iz svoje stroke (matematike), koliko odvisnega balasta se že v osnovni šoli nalaga deci in je povedal docela konkretno, kaj mora ostati in kaj bi lahko mirno opustili. V svojem predavanju je svetnik Gjukanović priporočil, da naj bi se za risanje, leposloje, telovadbo in higijeno vpeljale neobvezne ure in naj pri teh ne bi šlo za klasifikacije. Te predmete bi morali tako podučevati, da bi se jih mladina veselila in težko čakala na nje. Neuspehi konfuznega in v balastom preobremenjenega srednješolskega pouka se kažejo n. pr. v tem, da pri zrelostnem izpitu kandidat res nasteje vse spise tega ali onega pisatelja, ker se jih je bil naučil naizust, toda pri pisnem izpitu kaže, da ne obvlada popolnoma niti domačega književnega jezika.

V diskusiji je poseglo več pedagogov. Zlasti so govorili o, da se zahteva preveč znanja naizust. Naloga šolske vzgoje ni,

da razvija samo spomin: treba je mladino vaditi v samostojnem delu, ne pa v spominu. Ga. Gjurici je pripovedoval o svojih izkušnjah v švicarskih in avstrijskih šolah: tam danes polagajo največ na skupno delo učitelja in učenca. Učenec se mora vsega naučiti v šoli, ne pa da po šoli presedi ure in ure doma za mizo in se uči na pamet. Z modernimi metodami dosežajo tamkaj take uspehe, da učenec tretjega razreda osnovne šole kajkrat izdela naloge, ki jim pri nas ni kos povprečen maturant. Ravnatelj zagrebške gimnazije g. Andrijašević je tudi poudarjal, da je v današnji pouku sila odvisnega. Otrok mora z 10. leti obvladati okrog 12 tisoč pojmov, ne da bi katerega razumel. Neki oče, ki je posegel v debato, je uspešno grajal prakso z učbeniki, ki jih je vse polno in ki se neprestano izpreminjajo. Profesor Milošević, ki je sam oče šolskih otrok, je priznal, da njegov otrok dobiva take naloge, da jih on skupaj z otrokom ni mogel rešiti niti v nekaj urah. Grajal pa je tudi starše. Poudarjal je, da so današnji beograjski otroci obupno slabi celo v materinem jeziku. Bog si ga vidi, kakšen jezik poslušajo doma in kaj neki čitajo.

Prof. Gjukanović je vsa ta izvajanja strnil v izjavo, da šole ne smejo biti mučilnice, marveč učilnice. Deca se mora v šoli toliko naučiti, da ji ne bo treba predati doma cele ure, marveč da se bo lahko tudi gibala na čistem zraku in veselila svoje mladosti. Iz šol in pouka je treba iziniti vsi odvisni navlaki, uvesti boljše, sigurnejše metode in tako razbremeniti učečo se mladino. Navzoči zastopnik prosvetnega ministrstva se je pohvalil, da izrazil o predavanju in diskusiji in je obljubil, da bo stavil pristojni komisiji konkretne predloge.

Zanimivo je, da sta izmed osem njih, ki so zmagali v prvem kolu, zmagala v drugem samo dva. Stanje po drugem kolu je torej: Sikošek in Krulc 2 točki, Gabrovšek Ludvik in Vidmar 1 (1 vseh), po eno točko imajo še: Rupnik Zdenko, Šorli Jože, Preinfalk Anton, Sever Igor, Gabrovšek Julij, Gerželj France, Cibic Boris, Asejev Georgij in Zupan. Brez točke so Zidan Ivo, Rupnik Ivo in Škerlak.

Tretje kolo bo v soboto zvečer v Narodni kavarni.

V dobrih 5 minutah ste v št. Vidu

Ljubljana, 27. novembra. Čeprav se je pripetila na novi šentvitski tramvajski progi sinoči prva nezgoda, se je navzlic temu davi ob 8. popeljal proti jazuemu št. Vidu prvi tramvajski voz. Sinoči se je namreč zaletel v železnižni silni drog ob progi neki tovorni avto, ki je drog popolnoma skrivil. Ponoči so skriviljeni drog odstranili ter ga nadomestili začasno z lesenim. Na delu pa je že tehniško osebje, ki bo železnižni drog uravnalo in ga postavilo nazaj.

Preizkusne vožnje jutraj ob 8. se je udeležil predsednik SMD dr. Fetič, dalje direktor družbe inž. Janko Zenko, zastopniki družbe Siemens, ki je gradila progo ter novinarji. Vožnja je potekla popolnoma v redu, čeprav je proga še neizvožena in precej zasuta s peskom. Prvi voz, ki je prišel v št. Vid, je vzbujal kajpada ob vsej progi veliko presenečenje, tembolj, ker so se šentvitski nadejal prvih vozov šele na soboto, ko bo svedčana otvoritev proge. Ljudje so se zbirali vzdolž proge, na obrazih pa jim je sijal ponos in zadovoljstvo, da so postali nekako vse bolj ljubljanci. Voz je potreboval od remize v Zgornji Šiški do končnega cilja pri Kremžerjevi hiši v št. Vidu 6 in pol minute.

Kaj vse bo nudil novinarski koncert?

Program tradicionalnega novinarskega koncerta na praznik narodnega uedinjenja, dne 1. decembra obsega te-le točke:

1. Državna himna.
2. Ljudov: Osem ruskih narodnih pesmi za orkester. Izvaja orkester »Slog« (dirigent Heri Svetel).
3. I. A. Forster: Spak. — E. Adamič: Zavrski fantje. — Poje pevski zbor »Grifke« (dirigent prof. A. Gröbming).
4. Z. Fibich: Tiha noč. — R. Savin: Tehni vzrok. — Poje »Slovenski vokalni kvintet« (Stibernik, Jug, brata Petrovič in Sulec).
5. E. Grieg: Sonata Gdur, op. 13. (I. Lento doloroso. II. Allegro vivace. III. Allegro animato). Gosli solo s klavirjem. Izvaja 11letni goslač Miran Viher. Pri klavirju ga. Mira Sancinova.

6. P. Jereb: Pelin roža. — Z. Prelovce: Zapo mi pesem, o dekle. Poje pevski kvintet Ljubljana (Grobelski, Gril, Premelj, Plevelj, Križan).
- 7. J. Pavčič: Če rdeče rože zapade sneg. J. Gotovac: Barbari mi smo. Poje pevski zbor »Ljubljanskega Zvona« (dirigent Zorko Prelovce).

Ta program je umetniško zanimiv, obenem pa tako mnogostranski, da mora zaleteti in največje glasbene izbiročne in široko občinstvo.

Po koncertu bo tudi letos družabni večer s plesom, ki ima v ljubljanski družbi že desetleten neprekinjen slog.

Vstopnice za koncert in družabni večer so dobre po cenah, ki so običajne pri koncertih, v Matični knjigarni na Kongresnem trgu. Kupite jih v predprodaji, ker je verjetno, da bo dvorana že pred torkom razprodana!

Kongres jugoslovenskih knjižničarjev

Danes in jutri se bodo v Zagrebu sestali knjižničarji iz vseh mest Jugoslavije, kjer delujejo državne in občinske knjižnice. Ze pred tedni smo v »Jutru« zabeležili, da so se jugoslovenski knjižničarji po daljših pripravah strnili v stanovsko organizacijo, ki pa si je zastavila tudi kulturne smotre. Sedanji prvi kongres knjižničarjev ne bo torej imel samo stanovskega namena, marveč bo skušal reševati tudi reči, ki se tičejo splošnega kulturnega življenja v naši državi.

Na zagrebškem kongresu bodo pred vsem razpravljali o novi, boljši ureditvi oddajanja obveznih izvodov knjig in publikacij državnim knjižnicam. Če bodo vse naše državne knjižnice razpolagale z vsem, kar se natisne kjerkoli v državi, se bo lažje razdelila in vodila jugoslovenska bibliografija, kar je za vso našo znanost in književnost važno in nujno vprašanje. Pri nas se veliko piše in tiska, toda nihče nima čez vse to zadostnega pregleda. Ze na zadnjem slavističnem kongresu v Pragi je bila o tem beseda in slovenski znanstveniki so jugoslovenskim tovarišem nujno svetovali, da uredijo vprašanje jugoslovenske bibliografije. Jugoslavija je ena redkih kulturnih držav, kjer se znanstvena bibliografija skoraj docela zanemarija. Če bo torej zagrebški kongres knjižničarjev poleg stanovskih vprašanj rešil tudi to vprašanje, bo storil našemu kulturnemu življenju lepo uslugo. Ni še znano, v kakšni obliki bo izhajala jugoslovenska bibliografija: nekateri predlagajo za njo poseben časopis.

Mimo tega namerava zagrebški kongres sprejeti načrt o centralnem katalogu vseh

želočne bolečine, pritisk v želodcu, gnoloba v črevesju, žolčan okus v ustih, slaba prebava, glavobol, težak jezik, blebna barva obraza izginejo čisto po večkratni uporabi naravne »Franz Josefove« grenčice s tem, da jo izpijemo kozarec, predno ležemo spat. Specialni zdravniki za bolezi in prebavilnih izjavljajo, da je »Franz Josefova« vodo toplo pripraviti kot v te namene služijo domače zdravilo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

ODOL-zobna pasta ljudi pri največji moči, ki se jo more uporabljati pri čiščenju zob gofovo načne zobne lišvine.

naših knjižnic, kar je za znanstvenike brez dvoma velikega pomena. Zahteval bo tudi izenačenje zakonodaje o javnih bibliotekah. Doslej so bili zakoni različni, zato so mnogi polno kvalificirani knjižničarji nekaterih knjižnic v primeri z drugimi enako ali celo slabše kvalificiranimi tovariši zapostavljeni.

Kongresu bodo prisostvovali tudi za-

Krvav pretep pri Litiji

Eden nevarno ranjen, drugi pa se bori s smrtjo — Glavni krivec alkohol bo ostal nekažnovan

Sv. Križ pri Litiji, 27. novembra. V naši okolici je precej vinorodnih gričkov, od katerih sta najbolj znana Moravska gora in Kamni vrh. Kmetje so letos pridelali precej vina, ki ga pa ne morejo prodati. Zato prav radi vidijo, če se v njihovih zidanih zbere vesela družba. Kakor pa je že običajno, se tako »veselo« popivanje rado konča z nožem in kolom. Taka družba se je zbrala tudi pri nekem posestniku na Kamnem vrhu. V zidanico je prišel kmalu tudi Petričev Tone od Sv. Križa. Fant je bil že okajen; prihajal je namreč iz sosedove zidanice. Začel je izzivati družbo. Perko se ga je hotel odkriti, ponudil mu je kozarec vina, čas: »Tu imaš, potem pa izgini!«

Fant je v dušku izpil kozarec, nato je pa ves togoten odšel. Čakal je pa v zasedi na preži in ko se je vesela družba odpravljala domov, jo je v temi napadel. Skočil je z nožem v roki iz zasede in planil nad posestnika Jeršina, ki je pa napadca pravočasno opazil. Dvignil je roko in tako prestregel sunek. Ranjen je bil

stopnik centralnih oblasti, zlasti prosvetnega ministrstva. Tudi ljubljanska sekcija Društva jugoslov. bibliotekarjev je primerno zastopana.

Vlom na Duplici pojasnjen

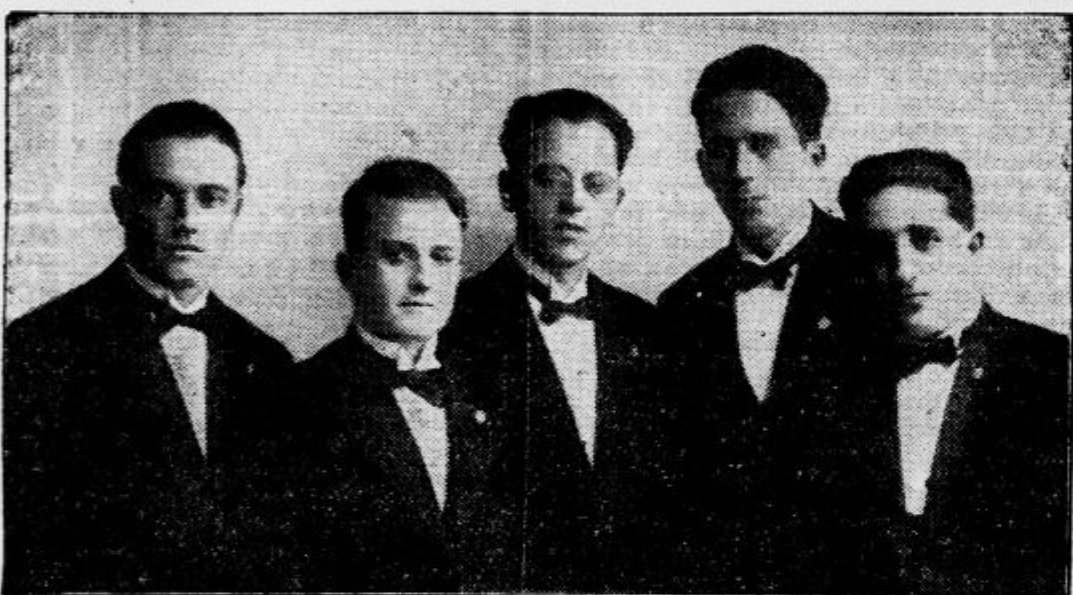
Kamnik, 27. novembra.

Pogosti vlomi, ki so se izvršili zadnji čas v bližnji kamniški okolici so vzbudili med prebivalstvom veliko razburjenje. Oblastva kljub marljivemu poizvedovanju niso mogla odkriti niti najmanjšega sledu za vlomilci. Zadnji vlom je bil izvršen v pisarno tovarne upognjenega pohištva Remec & Komp. na Duplici pri Kamniku, o čemer je že poročalo ponedeljsko »Jutro«. Kazalo je že, da bo tudi ta vlom ostal nepojasnen, predvčerajšnjim je prišel v pisarno tvrdke Remec in drug, orožnik iz Zalca z vestjo da se je tamkajšnjim orožnikom posrečilo prijti vlomilca, ki je v noči od sobote na nedeljo odnesel iz pisarne omenjene tovarne pisalni stroj, suknjo in jopič uradnice, 2 delavski knjižice in več stampilj.

Aretirani vlomilce je komaj 19letni Viktor Debevec, ki je v septembru pobegnil iz kazalnice v Novi Gradski. Dalje časa se je potikal po Avstriji, v zadnjem času pa se je držal v kamniškem srezu, kjer je izvršil več tatvin in vlovov. Orožnikom je priznal, da je vlomil tudi na Duplici in da je skril pisalni stroj pod nekim kozolcem na Duplici. Orožnik in poslovodja tovarne sta res našla pisalni stroj zakopan v slamo na označenem kraju. Pri vlomilcu so našli tudi obe delavski knjižici, dočim je stampilje in več drugih drobnejših pometal v vodo.

Z aretacijo mladega vlomilca še niso pojasnjeni ostali poizkusi vlomi v kamniški okolici in prav tako ne umor delavca Alojza Birša v Hudem pri Radomlju, kajti Debevec odločno zanika vsako udeležbo pri teh vlomih in pri umoru.

Slovenski kvintet na novinarskem koncertu

Na novinarskem koncertu dne 1. decembra zvečer v veliki dvorani Uniona se bo najširšemu ljubljanskemu občinstvu predstavil tudi Slovenski vokalni kvintet, ki si je pridobil lep sloves ne samo v domovini, temveč se je odlikoval tudi s petjem za slovito podjetje »His Masters Voices«, kjer je vseh 10 gramofonskih plošč uspelo izredno dobro. Večkrat je ta mladi, zelo ambiciozni kvintet pel tudi že v radiu in na naših koncertnih odrih, na novinarskem

koncertu pa nastopi s Fibichovo »Tiho nočjo« in Risto Savinovi »Tehničkim vzrokom«. Člani Slovenskega kvinteta so: brata Petroviča, Stibernik, Jug in Sulec, artistično vodstvo pa je v spretnih rokah L. Zepića. Ljubljanski občinstvo bo na novinarskem koncertu lahko spoznalo odliko te male simpatične pevске družbe: ubranost lirčnih glasov in stvarno interpretacijo skladb.

Pomagajte gladujočim še pred zimo!

Poziv učiteljske učiteljstvu — Za to človekoljubno akcijo je treba sile podvojit

Ljubljana, 27. novembra. Poverjenica podmladka Rdečega križa gđ. Škerletova iz Komende je poslala oblastnemu odboru RK v Ljubljani dopis, iz katerega povzemamo:

»Upam, da ste prejeli po položnici naš prispevek za Belo Krajino v znesku 200 Din. Živila, kakor krompir, repo, fižol, koruzo, pšenico, rž in drugo v skupni teži 855 kg smo odposlali 18. t. m. v 21 vrečah čimomeljskemu srezu.

K nabiralni akciji pa mi dovolite nekaj pripomb! Kljub temu, da ste v dnevnem časopisu že ponovno opozarjali na velike potrebe ljudstva v pasivnih krajih, kaže, da velika večina ljudi še ni doumela dejstva tega velikega gorja. Prezra ga je, kakor se preze v življenju sto in sto reči. Učinek gotovo ne izostane, če se vprežemo v akcijo predvsem podeželske šole, ki imajo največjo možnost in najboljšo priliko za zbiranje. Denarja ljudje res nimajo, toda pehar krompirja, liter žita lahko utrpi vsak gospodar, ki količikaj pridelava. Izmed vseh pokrajin pa daruje le-tos najlažje Gorenjska, ki je pri letini najmanj trpela.

Pri nas so šolski otroci darovana živila staršev na vizičjih pripeljali v šolo. Po hišah pa, ki nimajo vsolanih otrok, so hodili s posebnimi polami, zbirali, vozili in uredili vse tako, da niso izpustili niti ene bogatejše hiše. Tako organizacijo izvedejo podmladkarji z veseljem sami, treba je le nadzorstva in vsakodnevnih naukov in dobrih besed, vsakokrat v drugi obliki.

Lepo bi bilo, da bi pokazala vsaka šola tolik, če ne boljše rezultat in blazila bodo naših ljudi. Prosim Vas, da objavite v »Učiteljskem tovarišu« ali dnevnem časopisu ponovno prošnjo, in to izključno na učiteljsvo, ki naj prične, odnosno po hiti z zbiranjem živil, dokler ne nastopita mraz in glad.

Mnogo dela so že opravile učiteljske roke in se ga bodo, toda pri tej človekoljubni akciji je treba vse sile podvojiti. Potrebno je, da vsakdo, kdor le more, vzame nase del tujega bremena in tujih solza.

Šahovski turnir za prvenstvo univerze

Ljubljana, 27. novembra. V četrtek zvečer se je odigralo drugo kolo šahovskega turnirja v Narodni kavarni. Ob 21.50 se je že odločila prva partija: Rupniku Zdenku se je posrečilo ujeti stolp nasprotnika Rupnika Iva, nkar se je ta vdal. Njemu je sledil Šorli Jože, ki je izgubil kraljico v igri s Krulcem, čeprav je imel kot beli v daminem gambitu že dobro igro. Tretjo zmago je dosegel Cibic Boris nasproti Zupanu, prav tako v daminem gambitu. Gerželj je proti Škerlaku dosegel kmalu premol in jo znal izrabiti za zmago. Asejev se je Severju trdovratno upiral, vendar ni mogel vzdržati Severjeve dobre igre. Gabrovšek Julij je Zidanu Ivu ugrabil po trdem boju kmeta, kar mu je zadostovalo za zmago v končnici.

Začudila je zmaga Sikoška nad Preinfalkom, ker je ta v vsej igri dobro pristikal na nasprotnika, slednji je pa moral sam položiti orožje. Sikošek je s tem dosegel že dve točki, ki bosta mlademu šahistu, ki prvič nastopa, gotovo v izpodbudo k nadaljnjim uspehom. Najzanimivejša in gotovo najodločilnejša igra v tem kolu je bila med Gabrovškom Ludvikom in Vidmarjem Milanom. Izpočetka je Gabrovšek dobro igral in že skoro ujel nasprotnikovo kraljico. Toda v časovni stiski je moral hitro igrati in je sam izgubil kraljico za dva konja. Partija se je prekinila, pričakuje se pa Vidmarjeva zmaga.

Kakor v prvem kolu, tako ni bilo toje niti v drugem nobenega remija, kar dokazuje trdi boj, ki se vrši za vsako točko.

Huda bitka med pijanci

Prekletstvo dobre vinske letine — Eden nevarno in več lahko ranjenih Osem krivcev aretiranih

Trebeljevo, 27. novembra. Zadnje dni v litjskem okolišju skoro ne mine dan, da ne bi imeli poročati o krvavi pobojih in zločinih. Ni se še polegla vest o tragediji v Polšniku, že se je odigral v okolici Janč, ko so znane tudi številnim turistom in obiskovalcem Zasavja, nov zločin, zopet posledica demona alkohola.

V vsej litjski okolici so kmetje letos pridelali izredno mnogo vina in žganja, ki jim pa, kakor vse kaže, ne bo v blagoslov, temveč v prekletstvo. Večja družba posestnikov iz Janč se je zbrala pri kmetu Gabetu, ki jih je pridno zalival z žganjem, saj ga je letos pridelal mnogo in mu ni bilo žal za nekaj litrov. Duhovi so se seveda kmalu razvneli. Kakor običajno, je nastal prepri, ki mu je sledil pretep, ki ga je izval posestnik Končar. Ta je navlil na soseda Bratuna, ga pognal izza mize, tresel na tla ter začel hoditi z nogami po njem.

Naenkrat se je družba razdelila v dva tabora, eni so potegnili z Bratomom, drugi s Končarjem. Bratunu se je posrečilo pobegniti, toda Končar ga je zasledoval. V Gaberju ga je dohitel in ga znova napadel. Pretepa se je pa udeleževalo sedem oseb. Planili so na spehanega Bratuna, ga podrli na tla in začeli tolči po njem. Eden iz Bratunove družbe je od neke privlekel vile in jih potisnil Bratunu v roke. Ta je vstal

in se začel braniti s vilami, nasprotniki so ga pa s koli pobili na tla in ga razorožili. Še potem, ko je nesrečni ležal nezavesten na tleh, so ga tepli in ga je eden pretepačev oplazil s kolom po glavi.

Na pomoč je prišla Bratunu neka njegova sorodnica, ki jo je tudi skupila s kolom. Eden od Bratunove družbe je nato pograbil vile in začel udrihati po napadalcih; zbadal je na levo in desno in ni gledal, kam je zadel. Tako je posestnika Birka zabodel v zadnji del telesa, nekega drugega pa v pleča.

K nesrečnemu Bratunu so pozvali zdravnika, ki je ugotovil hude telesne poškodbe. Orožniki iz Velike Štange so uvedli obširno preiskavo in zasledujejo udeležence krvave bitke. Osem krivcev je bilo že aretiranih in danes izročeni litjskemu sodišču.

Danes briljantna šaloigra!

Smeh, zabava, doviti!

Še nikdar se niste tako smejali, kakor se boste sijajnim doviti-pom dunajskega komika

Fritza Grünbauma

Zatorej danes k premieri!

Film o Durmitoru v Ljubljani

Alpinski film »Durmitor«, ki ga bo od srede 2. decembra dalje predvajalo v Ljubljani Slovensko planinsko društvo, odziva prirodne lepote in turistične zanimivosti Dinarskih planin ter zlasti najpravačnejših delov te gorske ekupine: Durmitora, Volujaka, Biča in Magliča. Ta gorovja, ki leže v severnem in severozapadnem delu Črne gore in Hercegovine, dosežajo najvišjo višino v Bobotovem Kuku (2525 m), ki ima torej približno višino našega Grintovca.

Ta romantični in grandiozni planinski svet, nedotaknjen v svoji divji prvotni lepoti, nam pred očuje film Durmitor, ki ga je vrtel znaní strokovnjak in fotoamater g. Karlo Koranek, naš dobri znanec, ki nam je s svojimi predavanji o smuških tunah pod Ostrico in drugod v najlepšem spominu. Film pa ni zanimiv samo za alpiniste, če bodo zlasti pazljivo sledili plezalnim vzponom na prepadne vrhove Grude, Prutaša in Durmitora, temveč nam v dobrih posnetkih prikazuje življenje in nehanje tamkajšnjih planinarjev, njihovo preprosto živinoreje in mlekarstvo.

Tudi v geografskem in geološkem pogledu nudi film, ki je 2500 m dolg in obsega material za samostojno predstavo, marsikaj zanimivega. Predvajanje filma »Durmitor« je važno tudi za naše dijaštvo, ki se mu ponuja prilika spoznati lep kos naše domovine. Zato bo Slovensko planinsko društvo priredilo v petek in soboto, 4. in 5. decembra, vsakikrat ob 14.30 po eno dijaško predstavo ob skrajno znižanih cenah.

Käthe Nagy

Moja žena hohstaplerica

Heinz Rühmann

Sijajni šlagerji, muzika, petje!

Najnovejši Foxov zvočni tednik

Poslužite se predprodaje od 11. do pol 13. ure.

Predstave ob 4., 8 in 9 1/2 zv.

Elitni kino Matica

Telefon 2124.

Žene in dekleta!

Če hočete videti, kako lahko spravite svojega moža ali fanta na mesto

BANČNEGA RAVNATELJA pogledjte, kako je izvrstno napravila

Käthe Nagy

Kupite si takoj vstopnice in ogledjte si izvrstni film

Moja žena hohstaplerica

v ELITNEM KINU MATICI

Vstopnice dobite že od 11. ure dalje v predprodaji!

Domače vesti

* Poslanec Mrovlje v svojem srezu. Iz Zagorja nam piše: Poslanec Mrovlje je imel že več sestankov v svojem srezu. V nedeljo dopoldne je bil na Lokah pri Ašiču. Že pri vstopu so ga čakali stari upokojeni žetnarji, s katerimi se je v Mendošičevi gostilni porazgovoril. Veliko zaupanje je g. poslanec dobil v naših krajih zlasti zaradi tega, ker ne obljublja, česar ni mogoče napraviti. V nedeljo pride g. Mrovlje v St. Lambert, kjer je volilo 80 odstotkov vseh upravičencev. Opozarjamo domače in okoliške volilce, da se udeležijo sestanka, ki bo po maši v Vrtačnikovi gostilni.

* Državni strokovni izpit pri ministrstvu financ v Beogradu sta položila z odličnim uspehom g. Lojze Štular, davčni uradnik v Črnomlju, in Miron Mikar, davčni uradnik v Kamniku.

* Izpit za uradnika finančne kontrole sta napravila Klemen Anton, preglednik finančne kontrole v Čerknici, in Paternu Karel, preglednik finančne kontrole v Višnici. Čestitamo!

* Razpis službe živinodravstva. Občina Ribnica na Dolenjskem razpisuje službo občinskega živinodravstva za področje občin Ribnica, Dolenja vas, Dane, Jurčevca, Sodražica, Sušje in Velike Poljane s sedežem v Ribnici. Prošnje naj se vložijo do 15. decembra pri županstvu.

Za Miklavža in Božič

* Uniformiranje šumarskega osebja. V ministrstvu šum in rudnikov je dovršen pravilnik o uniformiranju vsega logarskega in šumarskega osebja. Uniformiranje se bo izvršilo v etapah. Najprej se bo uniformiralo logarsko osebje pri upravi državnih šum, potem logarsko osebje pri političnih šumskih upravah, končno pa tudi šumskih uradnikov, a samo pri šumskih upravah in sreskih načelnikih. Subvencija za nabavo uniform bo zagotovljena v priložnem državnem proračunu. Uniforme bodo angleške kroja izključno za službo na terenu.

* Potrčila o prosvetno-poučnem značaju prireditelj. Ministrstvo prosvete je izdalo odlok, po katerem ne more kr. banska uprava več izdajati potrdil o prosvetnem značaju prireditelj, na osnovi katerih so prosvetna društva dosegla oporositve plačevanja take po tarifni postavki 99a taksega zakona. Za izdajo takih potrdil bo odtlej pristojno le ministrstvo prosvete, na katero naj se prošnje naslavljajo in opošlejo preko prosvetnega oddelka banske uprave. Prošnje se morajo tudi opremiti s potrebnimi prilogi (programi, naslovi predavanj itd.) Prosvetna društva se na ta odlok opozarjajo, ker imajo finančne obsestnosti, da ne upoštevajo potrdil, ki jih ni izdalo ministrstvo.

* Osnove železniške tarife. V štedanju ministrstva prometna je izšla pod gornjim naslovom knjiga Josipa Cugmusa, višjega svetnika v ministrstvu prometna. Cena mehko vezani knjige je 80 Din. Trdo vezani 120 Din. Knjigarnam se vsteje običajni rabat. Naročila sprejema uradništvo prometnega pregleda pri ministrstvu prometna v Beogradu. Knjiga je tiskana v latinici.

* Brezplačno zdraviljenje v bolnicah. Ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje je izdalo obvestila, da imajo vsi državni uslužbeni in člani njihovih družin pravico do brezplačnega zdraviljenja v vseh državnih in javnih bolnicah na breme proračuna ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje.

* Klub inženjerjev kemije v Zagrebu poziva vse nezaposlene inženjerje te stroke po vsej državi, da se mu javijo na naslov: Trg burze 3-III in mu dajo vse potrebne osebne podatke kakor tudi pogoje, s katerimi bi sprejeli eventualno namestitev. Obenem se pozivajo vsi nezaposleni inženjerji kemije, da javijo klubu podjetja, v katerih so nameščeni tuji, ker se bo začela akcija, da se namesto inozemskih strokovnjakov inženjerjev in posebnih inženjerjev kemije v raznih tvornicah namestijo naši domači inženjerji, ki so brez posla in zaslužka. Ta akcija se zamerja na zelo široki baz.

Zvočni kino Ideal

Premiera ob 4., pol 6., pol 8. in 9.

Warner Baxter

Myrna Loy — Noah Beery

v senzacionalnem tontifilmu

Bež iz legije

Velenapeti roman o štirih zvestih prijateljih legionarjih, ki so v družbi lepe ženske bežali v pustnjo in tam doživeli najzdravše pustolovščine. Ljube borbe s Beduini

Film, ki po svoji lepoti presega krasni film »Beau geste«

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani: Števila za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblakost 1-10, 7. vrsta padavin, 8. padavine v mm. — Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo.

27. novembra
Ljubljana 7, 766,2, 3,2, 89, tibo, 10, dež, 0,9; Maribor 7, 764,2, 1,4, 79, NE, —; Zagreb 7, 766,3, 1,5, 96, ESE, 10, dež, 0,2; Beograd 7, 768,4, —0,4, 88, SE, 0, —; Sarajevo 7, 768,0, —0,4, 89, E, 9, —; Skopje 7, 770,0, —1,0, 96, tibo, 10, —; Split 7, 765,4, 9,7, 79, ENE, 10, dež 0,8.
Temperatura: Ljubljana 7,4, 2,4; Maribor 2,0, 0,9; Zagreb 5,3, 0,4; Beograd 1,2, —2,4; Sarajevo 3,3, —1,4; Skopje 5,1, —1,8 Split 13,2, 8,8.
Solnce vzhaja ob 7,12, zahaja ob 16,22.
Luna vzhaja ob 17,18, zahaja ob 10,1.

* Narod in odbrana zemlje je naslov zanimive nove knjige polkovnika D. Vlade Stanovca. Avtor obravnava na zanimiv način izkušnje vojske vseh vrst orožja v svetovni vojni. Knjiga je dober pripomoček za študij moderne vojne tehnike in se priporoča aktivnim in rezervnim oficirjem. Dobi se za ceno 30 Din pri Udruženju rezervnih oficirja in ratnika, pododbor Ljubljane.

* Osrednji odbor SPD sporoča občinstvu, da so odprte in oskrbovane naslednje koče in domovi: v Triglavskem pogorju: stara Aljaževa koča (neoskrbovana); v Karavankah Valvazorjeva koča pod Stolom (stalno odprta in oskrbovana); v Kamniških planinah: Dom v Kamniški Bistrici, koča na Veliki Planini in dom na Kravancu.

* Novi grobovi. V škofiji Ljubi je premirila ga. Marija Rohrmann notarjeva vdova. Truplo blage žene bo blagoslovljeno v nedeljo ob pol 10. dopoldne pred hišo žalosni, Šubičeva vila v škofiji Ljubi, nakar prepeljejo pokopnico v Kostanjevico, kjer bo pogreb isti dan ob 15. iz farne cerkve na tamošnje pokopališče. — V Ljubljani je umrl g. Fran Nedeljković, bančni uradnik Pogreb prikljubljena pokopnika bo jutri ob 16. iz mrtvaške veže splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu. — Izpred biralnice sv. Jožefa v Ljubljani pa bo danes ob 14.30 pogreb pokojnega g. Ivana Brodnika na pokopališču k Sv. Križu. — V Srednji Lanknici pri Mokronogu je 25. t. m. umrl posestnik g. Janez Peršič. Mož je bil pred

* Uniformiranje šumarskega osebja. V ministrstvu šum in rudnikov je dovršen pravilnik o uniformiranju vsega logarskega in šumarskega osebja. Uniformiranje se bo izvršilo v etapah. Najprej se bo uniformiralo logarsko osebje pri upravi državnih šum, potem logarsko osebje pri političnih šumskih upravah, končno pa tudi šumskih uradnikov, a samo pri šumskih upravah in sreskih načelnikih. Subvencija za nabavo uniform bo zagotovljena v priložnem državnem proračunu. Uniforme bodo angleške kroja izključno za službo na terenu.

Trenchcoate, suknje usnjene suknjice

vojno v Ameriki, odkoder je prinesel mnogo življenjskih izkušenj. Med vojno je postal 700-krat invalid. Pokojnik, ki je bil kot dobročinja splošno priljubljen, zapuščila ženo in preskrbljene otroke. — Na Sv. Vrhu pri Mokronogu pa je umrl g. Janez Miklič, dober gospodar in blag mož, ki je zadnja leta s pravo ljubovsko potrpežljivostjo prenašal trpljenje zaradi raka. Pokopali so ga v četrti jutraj. — Na Koroski cesti v Mariboru je premirila večera 83 letni upokojeni tajnik Jurij Eichkütz. Pogreb bo v nedeljo. — Kakor javljajo iz Gradca, je tamkaj umrl g. Ivan Jurko, dekan iz Starega trga pri Slovenjgradcu. Rojen je bil leta 1875. v St. Lovrencu na Pohorju. Leta 1921. je bil imenovan za kmetoskopskega duhovnega svetovca. V Stari Ljubi pa je umrla mati univerzitetnih profesorjev dr. Aleša in dr. Franceta Ušenika. — Pokojnim blag spomin, žaložim naše iskreno sožalje!

* Najleše darilo za Miklavža in Božič je dobra knjiga. To je knjiga Josipa Fr. Knafliča »Tri rožice, zbirka veseleznih in zabavnih zgodb tega priljubljenega pripovednika. Odlični slovenski književnik Vladimir Levstik pravi o »Tri rožice«: »Ne morem si misliti prijetnejšega priporočila kakor je Knafličovo. Njegova knjiga je užitek. Jas sem jo prebral v duhu.« Kritiki Knafliča piše v »Slov. Narod«: Imenitna knjiga, po svoji spornosti nekega popolnoma novega v naši literaturi. S to knjigo se človek res razvedri. V »Slovenec« pa piše kritik Fran Teršič: »Tri rožice« razodevajo romanopisca s uprav poetično zmoglostjo pretresanja duše in osvetljevanja njenih tajnih globin. Knafličovo knjigo zelo priporočam vsakomur kot prijetno in duhovito čtivo. — Knjigo »Tri rožice« dobite v vsaki knjigarni.

* Popravek. K članku »Skritivnost na padalec v zagorski okolici« — plod bujne ljudske fantazije nam je poslal rudar s. Zbret Karel iz Zagorja naslednji popravek: Ni res, da me je neznanec s nožem napadel ter mi sakrilal; »Bož bežal«! Da je ni res, da si jaz tega nisem pustil dvakrat reči, in sem jo ugovoril, res pa je, da dotičnik ni imel noža, da ni rekel »Bož bežal« in da je jaz tudi nisem ugovoril. Res je nadalje, da sva se s neznancom nekaj časa gledala, nakar je šel on po cesti naprej. Da jaz nisem strahopetec, je pa Zagorjanom dobro znano.

NOGAVICE

damske	svilene s	svila
flor	špicce	
Din 9.—	Din 12.—	Din 15.—

C. AHLIN,
Miklošičeva cesta 14, Poljanska c. 5,
Celovška c. 56 (nasproti šiš. cerkve)

* Mokronoškomu sodišču je bil izročen 44 letni Franc Zusek, doma iz Pekla pri St. Janžu, ki je nedavno v Telčah pri Trzinu v hiši svoje žene Marije, od katere živi že dve leti ločeno, razbil vso posodo in pohištvo. Možak se bo moral zagovarjati pred sodiščem tudi zaradi nekega nedostojnega dejanja in ker se je ob čem volitve neprimerno izražal o naši državi. Zusek opravičuje svoje sadnje dejanje s pijačnostjo.

* Viom v zidanico. Iz Toplice na Dolenjskem nam pišejo: Dozajd se poznani vionilci so v ponedeljek ponoči vdrli v vinski goril Rigi pri Toplicah v zidanico gostilničarke g. Medveče iz Podturna tako, da so s sekuro ali krampom razbili dokaj močna vrata. Iz vinske kleti so odneali 400 litrov vina. Naslednje jutro, ko so opazili viom in tatvino, je bilo o tem obveščeno topliško orožništvo, ki je takoj uvedlo preiskavo. Zidanica je precej na samem in ni mogel nihče bližnjih sosedov čuti razbijanja po vratih.

* Umr v Jablanovcih postaja vedno bolj zagoneten. Dne 24. t. m. je bil na odredbo sodišča aretiran lastnik hiše, pred katero je bil umorjen Drevenski Matevž. V koliko je sum krivde upravičen, bo pokazala preiskava. Nadaljnje aretacije osumljenih kot sokrivcev se še pričakujejo, ker je varjetno, da je pri umoru posredno delovalo še več drugih in da je bil Smigoc Leopold le njihovo orodje. Zadeva se bo raz-

čistila v teku predstave in se bo dogajalo, kdo je prav za prav morilec, odnosno tisti, ki je nesrečniku odbil nos in levo lice.

* Preden uvedete v knjigovodstvo kartoteko, ogledajte si najnovejši švedski kartotekni sistem »Agnipac« v obliki knjige s fiksnimi listi. Kartoteka, ki ima mnogo prednosti pred drugimi sistemi, je že vpeljana v vseh kulturnih državah. Zastopstvo za Jugoslavijo M. Tjear, Ljubljana.

* Oblike in klobuke kemično čisti, barva plisira in lika tovarna JOS. REICH.

Iz Ljubljane

u. Mestna občina Ljubljanska razobesi na državni praznik 1. decembra na vseh poslopih državne zastave. Vabljeni sosesčane, da okraše vsa poslopja z državnimi zastavami. — Dr. Dinko Puc, župan.

u. Komemoracija ob tridesetletnici dr. Slavkove smrti. Rojaki! Starešinska družina Kluba jugoslovenskih akademikov v Ljubljani vabi v počastitev spomina na dr. Edvarda Slavika k maši zažalosti, ki bo jutri ob 11. v križevniški cerkvi in na komemoraciji ob 11.30 v dvorani Trgovskega doma K polnoštevni udeležbi vabijo nadalje Klub Primorsk, Klub primorskih akademikov in Odbor akademskih podružnic CMD delavskega podporni in prosvetno društvo »Tabor«, »Zora« in »Soča«.

u. Danes »Pat in Patachon« se učita govoritve. Opozarjamo cenj. občinstvo da nastopita danes v kinu Matiči priljubljena humorista in komika Pat in Patachon. To pot v govorečem filmu. Oba sta v Berlinu in se učita nemščine. Jasno, da bo izšlo to učenje, zamenjavanje besed in nezanje jezika mnogo zabave in smeha. Film predvaja ZKD ob najnižjih cenah. tako da je s tem vsakomur omogočen dostop. Današnja predstava bo ob pol 15. jutrišnja ob 11. dopoldne. Vsi, ki se hočejo zepet enkrat od srca nasmejati, si morajo ogledati ta film!

u. Spored za december v Elitnem kinu Matiči. V decembru bo imel Elitni kino Matiča na sporedu zopet sijajne filme, ki bodo publiki izredno ugajali. Predvajali se bodo »Dobro grešnike, prvi govoreči film izbornega komika Maxa Pallenberga, »Nič več ljubezni« (Felix Bressart, Lilian Harvey in Harry Liedtke), »Ljubavi reglement«, najslajša Stolzova opereta (Dolby Haas, Gustav Fröhlich, Tibor Halmai).

Sportne kratke hlače specialna izbira

»Intrige na bivšem avstrijskem dvoru« film, ki prikazuje življenje cesarice Marije Terezije in tragedijo v Mayerlingu; v vlogi cesarice Elizabete nastopi Lili Dagover, cesarja Franca Jožefa pa predstavlja Paul Otto. Preko božiča se bo predvajal veliki film »Bombe na Monte Carlo« v glavnih vlogah Hans Albers in Ana Sten. Ob koncu decembra pa pride na vrsto največja in najrazkošnejša opereta »Ramy«, tu nastopata v glavnih vlogah Willy Fritsch in Käthe Nacy. Skupaj je torej na programu 6 vseh filmov, od katerih je drugi lepši od drugega. Elitni kino Matiča vabi zopet državne namestence, naj tudi v decembru obnove svoj abonma in poziva druge, si doslej niso abonirali, da čimprej vstopijo v krog abonmentov. Prijave za decembrski abonma sprejema ravateljstvo Elitnega kina Matiče od ponedeljka 30. novembra do četrtka 8. decembra t. l. Abonentu uživajo ugodnost 35% popusta.

u. Nocoj premijera na Šentjakobskem odru! Drevi in jutri zvečer uprizorijo Šentjakobski oder Molnarjevo anekdoto »Igra v gradu«. Komedijska je polna živostnih komičnih situacij. Polno smeha in zabave. Nastopijo najboljši igralci. Pridite v velikem številu! Blagajna se odpre ob pol 20. Začetek predstave ob 20.15.

u. Knjižnica Delavske zbornice se bo poslovala na državni praznik 1. decembra. Ker je bil obisk ob nedeljah in praznikih sploh premajhen, bo odtlej knjižnica odprta samo ob delavniških dnevno od 10. do 12. in od 17. do 20.

u. Slovensko planinsko društvo (osrednji odbor) vabi svoje člane, da se udeležijo komemoracije po dr. Edvardu Slaviku, tržaškem navdušenem in splošno znanem planincu. Svečanost bo v nedeljo ob 10. v dvorani Trgovskega doma.

u. Društvo »Soča« v Ljubljani naznaja, da se bo vršilo drevi ob pol 21. v salnu restauraciji »Pri levni predstavi« g. v. v. prof. dr. L. L. Böhma o temi: »O mednarodnih predlogih za pobijanje svetovne krize«. Vabljeni na to aktualno in zanimivo predavanje vse društvene člane in prijatelje. Vstop prost.

u. Člane Fotokluba Ljubljana opozarjamo, da se vršijo vsak ponedeljek ob 20. ponoči tečaj v klubovem lokal. Kdor se ni bil v njem, naj ostani do čim prej zavoljo raznih informacij. Prihodnja odborova seja bo v sredo ob 20. v klubovem lokal. — Tajnik.

u. Popoldanski gošpodinjsko-kuharski tečaj se prične 3. decembra ob 3. popoldne. Vreli se bo dvakrat na teden, vsak tork in četrtek. Praktični pouk v kuhinji bo v zvezi s teoretičnimi predavanji v šoli (sklupične slike). Pouk bo obsegal tudi urejanje in razvrščanje jedil na krožniku (aranziranje), pokrivanje miz in serviranje.

SMUČARSKI DRESI PO MERI

iz prvovrstnega lodna, v največji izbiri po Din 500.— pri tvrdki

FR. LUKIČ, Ljubljana
STRITARJEVA ULICA.

Čaroben nasmeh je mogoč samo ob lepem in belih zobeh, toda lepi in beli so zobje samo zaradi Chlorodont paste za zobe. Tuba 8 Din.

ANT. KRISPER MESTNI TRG

Moške galoše 68.— po Din

F. Čuden darila za vsakočar

Prešernova 1.

je. Prijave sprejema, oziroma pojasnila da je vodstvo dr. Krekove meščanskogospodinske šole v Zgornji Šiški pri Ljubljani.

u. Jugoslovensko-angleško društvo bo zopet pričelo to zimo s prirejanjem konverzijskih večerov, ki se bodo vršili v damski sobi kavarne »Emonet« ter bodo združeni tudi s kratkimi predavanji članov. Članom društva in po njih vpletenim gostom bo serviran čaj. Datum prvega večera bo objavljen v listih. — Odbor.

u. Československi Obec bo priredila jutri ob 18. v Narodnem domu predstavo lutkovnega gledališča. Igrala se bo pravljica »Janko in Metka«.

u. Udruženje rezervnih oficirja i ratnika, pododbor Ljubljana naproša svoj odbor, člane in ostale rezervne oficirje, da se na narodni praznik 1. decembra v čim večjem številu udeležijo slovesnih bogoslužij v stolnici in drugih cerkvah. Priporoča se uniforma, sicer v civilu z znakom.

u. Akademski podružnica CMD. Na običnem zboru izvoljeni odbor se je konstituiral naslednje: predsednik Iskra Vekoslav, podpredsednik Gadžić-Popović in Bldovec Stane, tajnika Jeruc Janes in Grgić Edo, blagajnika Praček Joško in Ljčen Vladimir, odborniki Puc Boris, Ferjančič Slavoljub, Uršič Andrej in Bačić Milivoj. Uradne ure odbornikov so v prostorih CMD v Beethovnovi ulici 2, in sicer v ponedeljek od 10.30 do 11.30, sredo 11. do 12. četrtek 11. do 12. v soboto od 10. do 11.

u. Društvo slušateljev filozofske fakultete ima naslednji novi odbor: predsednik Pengov Franc, revizorji Kopriva Silvester, Mihelič Stane in Jug Stane, tajnik Jezerski Ciril, blagajnik Klesič Karl, zapisnikar Škerl Franc, knjižničar Rakovec Jože.

u. Odvetniški pripravnik in mali senat. Novela h kazenskem zak. točno določa, h katerim kaz. razpravam so lahko kot zastopniki obtožencev pripuščeni odvetniški pripravniki. Včeraj je prišla k neki razpravi pred malim senatom odvetniška pripravnik, ki pa jo je predsednik senata odklonil. Objavljamo to načelno stališče senata v ravnanju odvetnikov-ševov.

u. Iz Francije se vračajo. Včeraj je prišlo preko Nemčije in Avstrije na jesenski postajo spet več naših delavcev, ki so si doslej služili kruh v Franciji. Obmejni

Za mal denar pri

komisarjati je odposlal može in mladeniče, ki so si morali iskati dela v tujini, v Ljubljano, kjer so se zglasili na policijski upravi ter prosili, da se jim izstavijo pristilni potni listi v njih domovinske občine. Delavci so doma po večini iz savske banovine in sploh iz južnejših krajev države. Pravili so, da vlada huda brezposelnost tudi v Franciji, kjer skušajo zaščititi v prvi vrsti domačega delavca, zaradi česar ostajajo nedomačini brez dela in zaslužka in se morajo tako, hočeš nočeš, vračati v domovino, a vti brez prihrankov.

u. Potegnilni radovedniki. Včeraj se je zbralo na hodniku pred razpravo dvorano št. 79 deželnega sodišča več ljudi, ki so hoteli iz radovednosti prisostvovati neki večji razpravi. Spraševali so, kdaj se bo pričel proces proti neki blagajničarki, ki si je pridržala večje vsote. Oditli so morali s dolгим nosom, ker razprava sploh še ni razpisana.

u. Nadežni berači. Večkrat smo že imeli priliko pisati o nadežnih beračih, ki posejajo mesto, se postavljajo tu na vogalu ulice ali pa prihajajo v hiše ter si kar podajajo kljuko stanovanj. Tu ne pomagajo vsi strogi predpisi in je policija nasproti nasledovcem skoro brez moči. Ljubljana ima sama dosti revežev, ki jih mora podpirati in nikakor ne gre, da jo posejajo berači s prošnjaki z dežele. Tem beračem nikakor ni za podporo v blagu ali jedi, marveč hočejo samo denar. Med berači je največji odstotek alkoholikov, ki priloščajni denar zapravijo v raznih breznicah na žganju. Tu di včerajšnji petek se je priteplo v Ljubljani več beračev, od katerih jih je nekaj policija aretirala ter jih deloma izročila sodišču, deloma pa jih izgnala v pristojne občine.

u. Prebrisani slepar. 23 letni Mihael Hajtn, pristojen v Gradcu v Avstriji, se je že pred tedni seznanil v Ljubljani z neko Terezijo D. Ze prej je osleparil več drugih oseb, slednji pa se je lotil tudi Rezke. Pripovedoval ji je, da je uslužben pri Mačošleziški družbi ter ji izvalil 140 Din pod pretravo, da mora navožen znesek plačati, kar bi sicer izgubil službo. Hajtn je kmalu zatem izgnal. Osleparjene osebe so ga prijaviile policiji.

u. Pazite na perilo! Nekateri gospodinjje imajo še vedno navado, da pušajo sušice se perilo na vrtovih in dvoriščih tudi preko noči. Pri tem se vse premošle zavdajo, da se plažijo ponoči okrog vrtov in vsepovsod po mestu razni krmakvi, ki pažijo na vsako priliko. Včeraj ponoči se je splazil tak zlikovec na dvorišče hiše št. 23 na Domobranski cesti ter ukradel Tili Breceljnikovi več rjuh, srajc in drugih kosov perila v vrednosti okrog 500 Din.

u. Miklavž na Taboru. V soboto, dne 5. decembra bo na Taboru Miklavževanje, in sicer: dopoldne ob pol 4. za mladino, zvečer ob 8. za odrasle. Po sporedu ples.

u. Dvorski Miklavž bo tudi letos obiskal svoj okraj. Kdor ga želi, naj se oglasi v dvorski knjižnici na Borštnikovem trgu 1. ob delavniških med 17. in 19. uro.

u. Odprto razstavo Miklavževih daril in fotografiranih slik, osobito iz planinskega filma Durmitor priredi na narodni praznik tvrdka M. Tjear v Šelenburgovi ulici.

u. Danes Preporodova plesna vaja ob pol 20. v dvorani Trgovskega doma. Vodi g. Jenko. Vnolici točno.

u. Rumba — plesna revija bo drevi v Jenkovi šoli v Kazini. Pouk ob pol 20. do 21. nato perfekcija — čajanka.

u. Plesna vaja plesnega oddelka Ljubljanskega Sokola bo v nedeljo točno ob 20.

u. Plesna vaja maturantov tetniške srednje šole bo danes ob 16.30 pod vodstvom g. Jenka, v dvorani TSS. Začetniki točno!

u. Ribana perila, batistno in svileno, ima v krasni izbiri Šterk nasl. Karničnik, Stari trg 18.

u. Srajce, sportne in modne, kravate in Jasegrovo perilo kupite zadovoljno pri tvrdki Šterk nasl. Karničnik, Stari trg 18.

Iz Maribora

a. Praznik uedinjenja bo proslavilo naše mesto čim svečanše. Sokolstvo se pridno pripravlja za svečane akademije. Na praznik po novinarskem koncertu, ki bo v gledališču ob 20. bo priredila Narodna odbrana v dvorani Uniona veliko manifestacijo državne in nacionalne misli. Sportni klub »Maribor« pa priredi dopoldne na prosti skoki mesto tek Osvobođenja. Napovedane so še druge proslave.

a. Iz gledališča. Zaradi tehničnih zaprek danes ne bo napovedane premijere »Zeniteva«. Namesto nje se bo uprizorila Cankarjeva učinkovita drama »Kralj na Betajnovi«. Jutri bosta dve predstavi: ob 15. Gruberjeva zabavna komedija s petjem in godbo »Slaba vest«, ki je letos izredno uspešna ter je ugajala zlasti zaradi tega, ker je režiser njeno dejanje prestavil v priško okolje. Ob 20. pa se bo ponovila Zellerjeva melodiozna opereta »Ptičar«.

a. Smuški tečaj za začetnike in izveščance prireditelj zimsportski odsek SPD zaradi ugodnih snežnih razmer že v času od 3. do 10. decembra pod vodstvom poročnika Ogorelca pri Ribniški koči na Pohorju. Pristojbina je 50 Din. Skupni odhod bo iz Maribora 3. decembra ob 5.40 uri do železniške postaje Brezno-Ribnica. Udeleženci se naj prijavijo pisмено na naslov: Zimsportski odsek SPD Maribor, Aleksandrova 36, ali pa osebno v pisarni Putnika na Aleksandrovi cesti.

a. Smrtna nesreča vojaka. Pri premikanju železnih voz se je smrtno ponesrečil neki redov. Po nesreči je prišel med odbijanje in se zgrudil na mestu. Včeraj so ga pokopali z vojaško častjo.

a. Fakiška produkcija ali poskus samomora? 45-letni delavec Antona Anderluh preseda triletno kazni v moški kaznilnici. Včeraj je pogoltnil 16 cm dolg žebelj. Doslej ni znano, če gre za fakiški eksperiment, ali pa si je hotel Anderluh končati življenje. Postalo mu je slabo in začel je tožiti o bolečinah v želodcu. Prepeljali so ga v bolnico.

a. O tragediji mladega Ludvika Jezernika, ki je legel na trdnice pod vlak, da mu je odtrgal glavo, smo poročali včeraj. Pokojni Ludvik ni bil brezposeln, temveč je bil ves čas zaposlen pri mizarju Tomažiču ter je bil edina pomoč materi, ki jo je sedaj že drugič zadela neizprosno udarec usode. Pred dvema letoma je namreč izgubil prvega sina, ki je postal žrtev svetlega poklica.

a. Sodišču so izročili včeraj študentski orožniki delavca Antona Haložana, ki je nevarno ranil v pretepu ključavničarja Viljama Rajterja v Studenčih in ga udaril s samokresom po čelu. Rajter leži v bolnici in je njegovo stanje zelo resno.

A. Presker

Sv. Petra cesta 14

a. Na svinjski sejem je bilo prignanih 135 rincev. Mlade prešiče, od 5 tednov do enega leta, so prodajali od 50 do 760 Din, kilogram žive teže od 3 do 6 mrtve teže 7 do 8,50 Din. Prodanih je bilo 80 rincev.

a. Petkov ribji trg je bil dobro založen. Prodajali so sardelice po 14, velike sardelice, mole in morske rake po 26, sipe in kalmar po 24 Din kilogram.

a. Iz bioskopa Gradskega kina: »Pozabljena materina ljubezen« (Njem prvi ples) Union kino: Max Pallenberg v dunajskem velikem filmu »Dobro gre

Kino Ljubljanski dvor

Telefon 2730

Junak vseh junakov

Tom Mix

v najnovejši senzacionalni pustolovščini

Nagrada na glavo

Dopolnilo sijajna šaloigra.

Ob 4., pol 8. in 9. uri.

Najnižje cene 4 in 6 Din.

res, da bi bil šofer takoj na mestu izstopil in odšel k telefonu z namenom, da obvesti reševalno postajo. Reševalno postajo v Celju je obvestil neki običajec. Res je vozil šofer pravilno po desni strani ceste, res pa je tudi, da je vozil s pretrpano hitrostjo in bi bila nesreča v primeru predpisane počasne vožnje gotovo izostala.

e. Vandalizem. Prejeli smo: V okolici Celja že dalje časa povzročajo alkoholizirani ponočnjaki po poljih, vrtovih, gozdiščih in pašnikih škodo. Razdirajo plotove, uničujejo drevesnice, trgajo svinilne znake in razdirajo mejnike. Oškodovano obštevno se zateka k sodišču in odvetnikom in črna pot in stroške, naposled pa krivice zadene ne baš velika kazen. Obstoje tudi primeri, da so te ponočnjake iz mashevanja zapeljal k vandalizmu drugi. Poslednice pozivamo, da sami ponudijo stražo in kdor kaj opazi, naj se ne preneha z nalašč uplajenimi zlikovci, temveč jih naznanja najbližjemu županstvu ali orožniški postaji.

e. Tatvina kolesa. Policiji je pridrval mesarski mojster Jost Zaff z Dečkovega trga, da mu je tat odpeljal v četrtke zvečer okrog 20. izpred trgovine Roka Meštrova za kresilo 2000 Din vredno, črno pleskano moško kolo znamke »Opel«.

e. Mestni kino bo predvajal drveni ob pol 21. krasno filmsko zvočno opereto »Vesela Dunajčanka« z Willjem Forstom in Ireno Hisingerjevo v glavnih vlogah. Predigra zvočna emodeljanka.

Iz šoštanj

e. Otvoritev šolske kuhinje, o kateri smo že obširneje v »Jutru« poročali. 7. decembra ob 13. v Slomskem domu. Starši, ki želijo, da bi njihovi otroci dobivali v tej kuhinji brezplačno hrano, se naj zglasijo do sobote 5. decembra v dopoldanskih urah pri predsedniku dr. Komru ali tajniku šolskem upravitelju Vrečko. Ob tej priliki se obrača odbor šolske kuhinje do onih dobrotnikov šolske mladine, ki so obhujali prispevke, a prošnja, da sedaj ob začetku kuhinje izvršijo obljubo.

št. 1. december. Osnovna šola priredi tudi letos pri nas že udomačeno proslavo učenin. Po elavstinski maši, pri kateri bodo peli šolski otroci, bo v Sokolskem domu elavje z nagovorom g. upravitelja, deklaracijami, netjem in igro »Učeničenje« v dveh slikah. K proslavi je vabilen vsakdo, predvsem pa starši otrok.

Iz Hrastnika

h. Kino Narodni dom bo predvajal drveni ob 20. in v nedeljo samo ob 20. zanimiv film vojaške vsebine »Kacsmarek«, ki pa ni mladinski primeren. Zaradi šolske akademije odpade predstava v nedeljo popoldne. Ob 16. bo pričetek akademije, na kateri se bo predvajala telovadba, polje, godba, deklaracije itd. Spored bo vsakdo zelo pester. Pridite vsi!

Iz Trbovelj

t. MO Trbovlje ima danes ob 16.30 izdajo sejo. Vsi odborniki naj se seje sigurno udeležijo. Vabljen tudi predsednik SK Amaterja.

t. Predavanje. Danes ob 18. v Sokolskem domu skiptično predavanje prosvetnega odseka Sokola. Predaval bo g. dr. Stane Rape o vzrokih letalskih nesreč. Vstop je prost.

t. Kino Sokol bo predvajal drveni ob 20. veselo zvočno revijo »Samo ti« in pa Foxov zvočni tednik.

Iz Tržiča

š. Kino bo predvajal to soboto in nedeljo krasni zvočni film »Artisti« in miško Mickey. Predstave drveni ob 20.15, jutri ob 16.15, 18.30 in 20.15.

š. Pravilnice za deco pripoveduje v nedeljo popoldne ob 15. v telovadnici mešanske šole ga. Lajovic Jirka. Tržičski maliki naj ne zamude lepe urice, ki jim jo je pripravila pripovedovalka.

š. II. velika telovadna akademija sokolskega društva bo to nedeljo ob 18. v Sokolskem domu. Nastopijo vsi oddelki z izbranimi vajami in sokolski salonski orkester. Vstopnina je prav nizka in vadiateljski zbor upravičeno pričakuje veliko udeležbo.

š. Poročilo se je g. Hubert Zupan, sedlarski mojster in avtotaktni podjetnik v Tržiču, z gđ. Fano Mokorelovo iz Bistrice. Pevec Bralana društva so mu zapeli lepo podoknico. Bilo srečno!

š. Obdarovanje otrok. V nedeljo je »Jutro« poročalo, da bodo vrle tržičske Kolasič obdarovale s topljo obleko 50 otrok. Ta vest pa ni povsem točna. Kolasič bodo obdarovale ne 50 temveč točno 100 siromašnih otrok in bodo vsake zalogo v višini 8000 Din za to obdarovanje popolnoma izčrpale.

Z Jesenic

š. Sokolski dramski odsek ponovi v nedeljo 29. t. m. ob 15. sijajno veseloigro »Pri belem konjčku«. Pridite!

Sokolsko društvo Jesenice ponovi v nedeljo dne 29. t. m. ob 15. uri »Pri belem konjčku« 14203 veseloigro v 3 dejanjih

e. Sokol priredi 1. decembra v proslavo državnega in sokolskega praznika slavnostno akademijo. Dopoldne ob 10.30 interneta prireditve za elavce, elavice, moške in ženske naraščaj, ki jo elavci elavice nekar elavijo govor starostje br. dr. Obenavla, prevedba dece v naraščaj in naraščaja v elavstvo, zaobljuba med letom pristopivskega elavstva ter se zaključijo z državno himno. Zvečer ob 20. bo slavnostna akademija, ki jo otvori društveni orkester. Sledijo slavnostni govor br. dr. Vovka, razdelitev diplom tekmovalcem, telovadne točke elavice, moškega in ženskega naraščaja, moške in ženske dece in nastop pevsko-ega okteta. Po akademiji prosta zabava pri

pogrnjenih mizah. Sodokovata bosta poveli oktet in društveni orkester. Vabljeni!

e. O razvoju smučarstva v naših krajih je predaval v sredo g. Ante Gnidovec v Sokolskem domu. Številni poslušalci so govorilca nagradili za njegovo lepo predavanje z živahnimi odobravanjem.

Iz Kranja

r. Obrtna vest. Počrski mojster Vinko Kokalj se je preselil od Knedel-Jezerske v hišo trgovca Ludvika Sinca poleg gimnazije, kjer ima na zalogi vse počrške izdelke in sprejema vsa v to stroko spadajoča dela.

r. Trgovsko društvo bo predvajalo danes ob 16. in ob 21. in jutri ob 20.30 kulturni film »Češkoslovaška«. Je to propagandni in poučni film za vsesokolski zlet. V uvodu bo govoril prof. Marčun.

Iz Prekmurja

pm. Telovadno akademijo priredi murskošolski Sokol 30. t. m. ob pol 21. v Sokolskem domu. Na praznik učeninjenja pa bo svečana zaobljuba novih sokolskih elavov v veliki dvorani Sokolskega doma. Na obe prireditvi vabimo občinstvo.

Iz Slovenjgradca

eg. Huda nesreča z motorjem. Splošno znamenje, svojčestvo in tukajšnji lekarni zaposlenemu magistru g. Matiji Franku, se je pripetila z motociklom huda nezgo-

da, pri kateri je izgubil levo nogo in do bil še druge telesne poškodbe.

eg. Vnetje saj. V torek proti večeru so se trgale saje v dimniku na hiši gospoda Josipa Druškovića. Mestno gasilno društvo, ki je takoj prihitelo na lice mesta, je ogenj zadušilo in je bila nevarnost razširjenja ognja odstranjena.

Iz Gor. Radgone

gr. Osebnost. Za šefa terenske sekcije pri murski regulaciji v Gornji Radgoni je imenovan g. inž. Josip Murs.

gr. Sokol poziva elavstvo, ki se je v tem poslovnem letu prijavilo in bilo sprejeto, da se zanesljivo udeležijo svečane odobrovalne seje, ki bo 1. decembra ob 11.30 dopoldne v 5. razredu tukajšnje osnovne šole v svrhu pozitivne predpisane prispege, vse ostalo elavstvo pa, da temu svečanemu aktu polnostevilno prisostuje. Letega dne popoldne bo proslava sokolskega in državnega praznika z nagovorom br. staroste in akademijo v veliki koncertni dvorani gornjeradgonskega gradu. Po končanem sporedu bo prosta zabava. Zaradi številne sodelujoče sokolske dece se prične prireditve točno ob 14.

gr. Zadet od kapi. V torek je izdihnil svojo blago dušo, zadet od srčne kapi, usnarski podjetnik in posestnik na Ptujski cesti pri Gornji Radgoni Karel Dlouhi Blag mu spomin!

GOSPODARSTVO

Konferenca gospodarskih zbornic v Ljubljani

Kakor je predsednik Zbornice za TOI gosp. Ivan Jelačin že na nedavni plenarni seji sporočil, je ljubljanska zbornica pozvala vse skupne gospodarske zbornice v državi (torej vse razen treh boogrjskih) na konferenco, kjer se naj razpravlja o novem obrtnem zakonu, kolikor se tiče ureditve in nalag zbornic. Plenum ljubljanske zbornice se je na plenarni seji 20. t. m. na predlog g. Jos. Rebeke že soglasno izrekel za sistem skupne zbornice, ki je v 80letni praksi ljubljanske institucije pokazal najboljši uspeh. Na konferenco, ki se je večeraj prišla v veliki dvorani zbornice, je prišlo nad 20 delegatov jugoslovenskih skupnih zbornic, in sicer iz Zagreba, Osijeka, Dubrovnika, Sarajeva in Podgorice. Nekatere zbornice so na konferenco poslane svoje predsednike, odnosno podpredsednike, vse pa so bile zastopane tudi po svojih tajnikih. Konferenca, ki jo je z nagovorom otvoril predsednik g. Iv. Jelačin, je razpravljala o situaciji, ki je nastala z objavo novega obrtnega zakona z ozirom na zbornice. Posebni referati so bili podani o ustroju in statutih zbornic, o poslovanju, organizaciji, volilni pravici, načini volitev, nadalje o odnosih zbornic do oblasti, o nadzorstvu nad zbornicami, o elavstvu zbornic in razdelitvi na odseke in o financiranju. Debata je bila v vseh teh vprašanjih zelo živahna. Razpravljalo se je tudi o razmejitvi področja zbornic in o prizadevanjih nekaterih gospodarskih panog (n. pr. bank), da dobijo lastne zbornice. Konferenca se je vršila dopoldne in popoldne. Na popoldanski seji je bil izvoljen poseben odbor, ki bo danes dopoldne na podlagi smernic, podanih na konferenci, sestavil predloge resolucij, nakar se bo popoldne ponovno sestel plenem konferenca, da odobri te resolucije.

— Vprašanje pravilnika za izvoz lesa. Iz Slovenjgradca smo prejeli v objavo prepis spomenice glede ureditve izvoza lesa, ki je poslalo 36 tamšnjih lesnih trgovcev in industrijecev trgovinskemu ministru, banu dravske banovine, Zbornici za TOI in Gremiju trgovcev v Slovenjgradu. Ta spomenica pravi, da je vprašanje ureditve izvoza lesa življenjsko vprašanje naše male in srednje lesne trgovine, kajti 2000 lesnih trgovcev (od katerih jih ima 1600 svoje žage), ki so doslej izvažali izdoval les, bi bilo po načrtu pravilnika za izvoz lesa, sestavljenem od Osnredne sekcije lesnih trgovcev pri Zvezi trgovskih gremijev, oropanih svojih dosedanjih pravic glede izvoza. Le malo število podjetij bi imelo po načrtu pravilnika monopol za izvoz. Pogoji, ki jih je postavila Osnredna sekcija v svojem načrtu pravilnika (minimalna letna kapaciteta 2000 m³ mehkega ali 3000 m³ tesnega lesa ali pa 150 vagonov drv) bi male trgovce uničili. Če pomislimo, da je v naši banovini, zlasti pa v savinjski, dravski, mislinjski in šaleški dolini, lesna produkcija, odnosno trgovina najvažnejša gospodarska panoga, potem si lahko zamislimo, kakšno škodo bi utrpelo domače gospodarstvo, če bi prišlo do uveljavljanja tega pravilnika. Nad 2000 lesnih trgovcev, posostnikov in obenem izvoznikov lesa, bi brezpopojno prišlo v odvisnost od nekaj desetorice monopolnih podjetij, ki bi imeli izključno pravico kupovati les za izvoz, če bi ga sploh hoteli kupovati po nizki ceni. V imenu vseh malih in srednjih lesnih trgovcev in posostnikov zag zahteva spomenica, da se povsem črta odstavek 2. člena 2. pravilnika (ki predpisuje pogoje za pravico izvoza lesa glede na kapaciteto). Izvoz lesa mora ostati svoboden. Pač pa bi moral vsakdo, ki bi nanovo zaprosil za obrtni list za trgovino z lecom, dokazati strokovno usposobljenost v smislu člena 2. točke a, b in c.

— Južnoelavsko lesno tržišče. Osnredna sekcija lesnih trgovcev pri Zvezi trgovskih gremijev v Ljubljani je prejela od Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu dopis, v katerem sporoča zavod sekciji med drugim: V zadnjem času vlada precejšnje zanimanje za razen les v Južni Afriki, ki se zelo poteguje, da bi naše blago spravilo na tamšnje tržišče. Pri tem bi prišlo v poštev samo večje naše trdnice, ki so v vsakem pogledu prvostopne in ki želijo najti za svoje proizvode novo in dobro tržišče. Unija Južne Afrike se v prvi vrsti zanima za razen mehke les za izdelovanje zabojev, pa tudi za druge vrste lesa, posebno pa za janski les, ki ga potrebuje v velikih količinah za svoje rudnike. Osnredna sekcija lesnih trgovcev pri Zvezi trgovskih gremijev pozivlje vse lesne trdnice, ki se bavijo z izdelovanjem zabojev in izvažajo janski les, da ji sporoče svoje naslove in točne podatke o proizvodnji.

— Znatna okrepitev industrijskih papirjev na dunajski borzi. Povsem nepričakovano se je v zadnjih dneh pojavila na dunajski efektivni borzi izrazito čvrsta tendenca. Tečaj industrijskih delnic se precej dvignil, dočim so bančne delnice ostale nadalje zanamajene. Pri večjem številu industrijskih delnic je v enem tednu zaznamovali okrepitev za 30–50%. Med drugimi so se precej okrepile delnice Trboveljske premoškega društva, in sicer od 26,25 šilinga 19. t. m.

na 38 šilingov v četrtke (od 208 na 308 Din komad), torej za okrog 45%.

— Naša trgovinska bilanca s Avstrijo je zopet pasivna. Po pravkar objavljenih avstrijskih podatkih je bila naša trgovinska bilanca s Avstrijo v prvih 10 mesecih t. l. pasivna za 7,7 milijona šilingov, dočim je bila lani v istem razdobju skoro izravnana. Naš izvoz v Avstrijo je nazadnje letos od 122,3 na 79,1 milijona šilingov, naš uvoz iz Avstrije pa je padel od 124 na 86,8 milijona šilingov. Pri tem je treba ugotoviti, da imajo vse ostale nasledstvene države z Avstrijo močno aktivno trgovinsko bilanco. Avstrija je namreč v prometu s Češkoslovaško pasivna za 278 milijonov šilingov, v prometu z Madžarsko za 70,2, v prometu s Poljsko za 99,2 in v prometu z Rumunijo za 64,7 milijona šilingov.

— Novo naraščanje brezposelnosti v Nemčiji. Število brezposelnih delavcev v Nemčiji je letos v februarju doseglo rekordno število 4.971.000, potem pa je do konca junija padlo na 3.954.000. Zadnje mesece je brezposelnost prišla zopet naglo naraščati in se zopet približuje petemu milijonu. V teku septembra se je število brezposelnih povečalo za 268.000, in prvi polovici novembra pa za 217.000 na skupaj 4.840.000. Če brezposelnost v zimskih mesecih tudi ne bi v enakem tempu naraščala kakor lani, je vendar pričakovati, da bo skupno število brezposelnih kmalu preseglo 5 milijonov. Lani je od konca junija do sredine novembra naraslo število brezposelnih za 848.000 na 3.484.000, letos pa v istem razdobju za 886 tisoč na 4.840.000.

— Poravnalo postopanje je uvedeno o imovini Antona Poša, trgovca z manufakturinim blagom in v papirjem v Mariboru, Aleksandra ceata 27 (poravnalni upravitelj dr. Fr. Tomšič, odvetnik v Mariboru; narok za sklepanje poravnave pri okrožnem sodišču v Mariboru 4. januarja 1932 ob 10, oglasitveni rok do 31. decembra t. l.).

— Konkurr je razglašen o imovini Mirka Hernetza, trgovca z mešanim blagom v Mariboru (upravniki mase dr. Rih. Faninger, odvetnik v Mariboru; prvi zbor upnikov pri okrožnem sodišču v Mariboru 5. decembra ob 9, oglasitveni rok do 31. decembra, ugotovitveni narok 7. januarja 1932).

Borze

27. novembra.

Na ljubljanski borzi se je deviza Curih obdržala na večerajšnjem nižjem tečaju. New York in Trst sta bila nekoliko čvrstejša, London pa je ponovno popustil.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je bila tendenca v vojni škodi mima in brez prometa. Do zaključkov je prišlo edino v dolarjskih papirjih, in sicer v 8% Blairovem posojilu po višjem tečaju 67,75 in v 7% Blairovem posojilu po 58.

Devize.

Ljubljana, Amsterdam 2273.64 — 2280.48, Bruselj 787.16 — 789.52, Curih 1097.85 do 1101.15, London 197.73 — 205.23, New York 5649.76 — 5666.79, Pariz 221.76 — 222.42, Praga 167.75 — 168.25, Trst 288.64 — 294.64.

Zagreb, Amsterdam 2273.64 — 2280.48, Bruselj 787.16 — 789.52, London 197.73 do 205.23, Milan 288.64 — 294.64, New York 5649.76 — 5666.79, Pariz 221.76 — 222.42, Praga 167.75 — 168.25, Curih 1097.85 — 1101.15.

Curih: Beograd 9.05, Pariz 20.20, London 18.47, New York 516.62, Bruselj 71.70, Milan 26.52, Madrid 43.55, Amsterdam 207.10, Berlin 122.25, Stockholm 100.50, Oslo 101, København 101, Sofija 3.73, Praga 15.28, Efekti.

Zagreb, Državne vrednote: Vojna škoda Varšava 57.75, Bukarešta 3.08, aranzmani in kasa 276 — 279, za december 276 — 280, 7% investicijsko 65 — 66, 4% agrarne 62 — 64, 7% Blair 57.50 — 58, 8% Blair 65 — 66, 6% begušice 43 — 44.

Beograd, Vojna škoda 273 zaklj., večji komadi 276.50 zaklj., za december 277 zaklj., 7% investicijsko 65 — 66.50, 6% agrarne 44.75, 43.75 zaklj., 8% Blair 65 — 66, 7% Blair 57 zaklj., 8% Drž. hipotek. banka 62.50 zaklj., Narodna 4900 — 5000.

Blagovna tržišča

LES

+ Ljubljanska borza (27. t. m.) Tendence za les elava. Efektivno je bilo prodanih ca. 150 m³ (8 vagonov) bukovih testonov, 2,25 m dolžine, 4–10" širine in 20 mm debeline, vskladiščenih na Sušaku, in sicer 9/10" I, II, III, monte po Lit. 165; 9/10" IV, 4/8" I, II, III, monte in 9/10" I, II, III, monte — testate po Lit. 132; 9/10" V, 4/8" IV in 4/8" I, II, III, monte — testate po Lit. 106.60; 4/8" V, in 9/10" IV, testate po 84.48 in škari za 1000 kg po Lit. 50.

ZITO

+ Chicago, 27. novembra. Začetni tečaj. Pšenica: za december 53, za mare 53.75, za mare 56.75, za julij 55.25; koroza: za mare 41.25, za mare 43.50, za julij 44.625; ri: za mare 47.25; oves: za mare 27, za julij 26.125.

+ Winnipeg, 27. novembra. Začetni tečaj. Pšenica: za december 57, za mare 62.25, za mare 62.875.

+ Somborska blagovna borza (27. t. m.) Tendence nespremenjena. Promet: 98 vagonov. Oves: baški, sremaki in slavonski 125

Vedno mladi, sveži in močni

po

masaži z „Levjo Mentol droženko“

Dobiva se povsod za Din 10, 26, 52.

do 130. Ri: baška 147.50 — 152.50. Koroza: baška stara 102.50 — 105; baška nova 61 do 62; za december — januar 67.50 — 72.50; za mare — april 83 — 85; baška sušena 82 do 84. Moka: baška »C« in »D« 360 — 380; »E« 340—360; »F« 305—315; »G« 255 do 265; »H« 190 — 200; »I« 122.50 — 127.50. Otrobi: baški 87.50 — 92.50.

+ Novosadska blagovna borza (27. t. m.) Tendence za koroza slabša, v ostalem nespremenjena. Promet 34 v. Oves: baški, srem. slavonski 125 — 130. Ječmen: baški, 64 kg 122.50 — 127.50; baški, sremaki, pomladni, 67/68 kg 160 — 170. Koroza: baška, stara 102.50 — 105; nova s kakovostno garancijo 62—64; sremka nova za december — januar 67.50 — 70; za mare — maj 82 — 84; baška nova z garancijo 61 — 63; sremka nova z garancijo 62 — 64; sremka stara, okolica Indija 102.50—105; okol. Sid 105—107; baška suš. 80—82; sremka suš. 82—84; baška suš. 79—81. Moka: baška in banat post. »O« in »G« 360—380; »E« 340—360; »F« 305—315; »G« 255—265; »H« 190—200; »I« 122.50 — 127.50. Otrobi: baški in sremaki 85 — 90; baški 80 — 85. Fišel: baški sremaki, baški, 2% 192.50 — 197.50.

+ Budimpeštanska terminska borza (27. t. m.) Tendence čvrsta, promet živahen. Pšenica: za december 11.90, za mare 13.07 do 13.08; ri: za mare 14.35 — 14.38; koroza: za mare 15.50 — 15.55.

Hmeljski trg

Zatec, 27. novembra. h. Pri mirni tendenci cene od 150 do 330 K. Povpraševanje po hmelju srednje kakovosti.

Smrt vrliga rodoljuba

Ljubljana, 27. novembra.

Po dolgi mučni bolezni je preminil v javni bolnišnici g. Fran Nedeljk, star 73 let.

Pokojnik se je rodil 10. oktobra 1858 v Rakovcih pri Veliki Nedelji. Gimnazijske študije je končal na ptujski gimnaziji s odliko, potem pa vstopil na materino željo v kapucinski samostan v Varaždinu, kjer se ni mogel dalj časa ostati zaradi šibkega zdravja. Po nekaj letih je prišel v Ljubljano k banki »Slavije«, kjer je vestno in v zadovoljstvo svojih šefov služboval 44 let.

Kot ljubitelj slovenske mladine je marljivo zbiral narodne pripovedke, katerih je izdal več zvezkov. Njegovo delo »Knez Črni Junji ali Karadjordžev«, pisano v duhu slovanstva mu je prineslo pod avstrijskim režimom neizbrisni sp. v. e. Kot velik ljubitelj lepote domače zemlje je opisal tudi kraški biser, Postojnsko jamo, v slovenskem in nemškem jeziku. Vedno se je z rosnimi očmi spominjal po rapalski pogodbi nam odvzete kraške zemlje, zlasti pa Postojnske jame. Kot star znanec Cimpermana, Aškerc in Medveda se je večkrat z njimi sestajal v gostilni pri »Zlati kapli« v Florjanski ulici ali pa »Pod skalco« v Križevniški ulici, kjer so debatirali o vsem, kar je zanimalo prave rodoljube. Zanimal se je za književnost v obče, zlasti pa za domačo, in je bil navdušen zgodovinar. Ko je znani arheolog Walter Schmidt na Mirju razkopaval staro Emonno, si videl poleg njega vedno stati tudi pok. Frana Nedeljka, ki je vedno z zanimanjem sledil izkopavanju starorimskih zidu.

Svevda je bil tudi navdušen Jugosloven kar je pokazal najbolje ob priliki zadnjih volitev. Dasi je ležal težko bolan v postelji, je vendar zahteval, da ga obiščejo in odpeljejo na volišče. Domači so v skrbeh za njegovo zdravje hoteli to preprečiti. Toda z odločnim glasom je vrli mož ukazal: »Obišcite me in peljite na volišče, jaz moram izpolniti svojo državljansko dolžnost!« — Pokojniku, ki je bil spošтовan in priljubljen zaradi dobre srca in ljudskosti, bodi ohranjen blest spomin! Zaljubljenim izrekamo iskreno sožalje!

TKD Atena zboruje

Ljubljana, 25. novembra.

V damski sobi kavarna »Emona« se je sinoči vršil redni občni zbor telesnokulturnega društva »Atena«. Predsednica ga. Franja Tavčarjeva se je po pozdravu članke in zastopnic drugih ženskih društev spominjala poseta Nj. Vel. kraljice Marije v društveni šolski kuhinji, ki nosi njeno ime. Nato so prisotne dame počastile spomin med letom umrlih članice.

Poročilo o splošnem društvenem stanju in delovanju je podala podpredsednica ga. Minka Krotova. TKD Atena se ne omejuje pri delu samo na svoj program, marveč usmerja svoje delo po življenjskih potrebah in prilikah. Zgradila si je lepa igrišča in večžalica, ustanavljala otroška igrišča in se sploh udeleževala po svojih članih in članicah v vseh primernih sporih panogah, vendar je želeli, da prešine mladino še izrazitejši in močnejši sportni duh. kar bo služilo naši mladini ne samo v telesno, marveč tudi duševno zdravje. V tem pogledu čaka društvo še mnogo dela in le na ta način se bo približalo smrti, ki si ga je bilo postavilo ob 10letnici: skrbeti, da se ustanovi pri nas čim prej visoka šola telesne kulture. Tudi v okviru šolske kuhinje društvo ni nikoli zamudilo nobene prilike, da pomaga potrebnim. Upravni odbor je v preteklem letu poslo-

val v 10 odsekih. Poleg upravnega odbora pa ima društvo še tehnični odbor. Na koncu poročila se je ga. podpredsednica zahvalila za naklonenost in podporo banskim upravim, mestni občini, ravateljstvu ženske realne gimnazije, tehniške srednje šole, gospodinjstvi šoli Mladiki, veleposlanski upravi ter drugim, ki so podpirali društvo v njegovih stremeljih. Na dnevnem redu so bila nato še poročila raznih odsekov. Slednjic je bila predložena občnemu zboru lista novega odbora, v katerem pa so ostale v glavnem iste članice kakor dolej.

Proslava jubileja jeseniških prosvetnih delavcev

V soboto in v nedeljo so v Sokolskem domu na Jesenicah uprizorili veseloigro »Pri belem konjčku«, in sicer v proslavo 25letnega sokolskega odseka dela bratov Franceta Hlebanje, Ivana Potrata, Gregorja Vistra in sester Pecep Ravnikove in Mirke Tancarjeve.

Igra je bila za slavnostno predstavo zelo srečno izbrana. Vse vloge so bile več ali manj zelo dobro zasodene in dobro podane. Oprema odna je bila odlična, kar je zaslug brata Čebulja, maske stajane, kostumi primerni in orkester na primeren višini. Po drugem dejanju se je dvignil zastor in tu so naši vrli jubilarji prešli za svoje idealno in naporno 25letno delo s polkonjčnimi šopki skromno priznanje. V imenu odsotnega starešine brata dr. Obenavla je imel lep nagovor na jubilejnu društveni prosvetar brat Klavora, a v imenu bratskega javnega Sokola je čestitke prosvetar brat Accetto

KULTURNI PREGLED

50letnica smrti Janeza Bleiweisa

Jutri, dne 29. novembra se bo dopolnilo 50 let, kar je v Ljubljani umrl dr. Janez Bleiweis, nekoli slovenskega narodnega. Bleiweis si je pridobil za kulturni in politični razvoj Slovencev zaslug, ki so trajno vključene tudi v zgodovino celotnega jugoslovenskega prizadevanja za narodno svobodo in državotvornost. Bil je sin svojega časa in okolja v katerem je narodel in dočeval. V času, ko so srečnejši narodi živeli že tesno v 19. stoletju in njegovem duhu, so morali naši rodoljubni opravljati pionirsko delo na slabo poraščeni, neopranjeni ledini našega narodnega življenja. Dr. Janez Bleiweis je začel delovati v času, ko smo imeli samo še par izobraženec, nekoliko pesnikov in politikov in nezavedno maso kmečkega ljudstva. Celotno našo rodoljubno govorilo med seboj po nemški; tuj jezik je obvladoval naše javno življenje, šole in urade. Ljudstvo brez široke narodne zavesti, brez svojega meščanstva in izobraženstva, celo brez ustaljenega knjižnega jezika in tradicij, slepo vdano v svojo usodo — le za časa Ilirije je za hip prosto zadihalo — takšni smo bili Slovenci v predmarčni dobi, ko je začel delovati Janez Bleiweis.

Njegovo obsežno pionirsko, naravnost teško buditeljsko, organizatorično in politično-diplomatsko delo, tvorilo posebno poglavje v naši kulturni zgodovini. Poznatni Bleiweis in njegovo dobo, pomeni, poznati prevažen kos naše ožje zgodovine. Bleiweis si je za svojimi »Novicami« pridobil vodilno mesto v našem prepovedu, kakaj — kje bi bil brez »Novic« in vsega tistega napora, ki ga zaznamuje ta list, naš obli napredek? Brez dvoma je bil Bleiweis, da se izrazimo v jeziku tehnične dobe, najljubši motor vsega našega takratnega gibanja in skozi več kot četrto stoletja naša centralna osebnost.

Že v šestdesetih letih in še bolj v sedemdesetih letih minulega stoletja je bila vstajati opozicija proti njemu, tipičnemu prvaku s vsemi značilnostmi in tudi slabostmi tega tipa. Njegova konservativnost je vzbudila načelni odpor; njegovi nazori so izpodbijali nekdanjo avtoritativnost. Pionirski so opravili svoje; nov rod je prinašal no-

ve, sodobnejše ideje. Ta razpor med »starimi« in »mladimi« se je čutil v politiki, v literaturi, v vsem javnem življenju; njemu gre hvala za vso poznejšo povzdigo in za ves razvoj, ki po večnem spoznanju filozofa Hegla ni mogel, če ni boja med nasprotji. Pred očmi nastopajočih rodov so bledele Bleiweisove zaslugi; danes v celotnem njegovem delu zamašimo žive in vredne ideje in vrednot, kakor jih vsebuje n. pr. delo Frana Levstika. Tragika takih pionirskih osebnosti, kakor je bil Bleiweis, je bila v vseh podobnih okoliščinah ista: izvrše ogromno delo in položijo vanj neizmerno energijo, toda pri poznejši obli žetvi le redko kdo misli na one, ki so prvi krčili divjino, prvi trudoma kopa in orali, prvi sejali.

Vendar se Bleiweis ni mogel pritoževati zaradi usode in nevarnosti naroda, kateremu je bil posvetil svoje sile. »Oče slovenskega naroda« je dosegel na Dunaju viteški naslov, v domovini pa je bil čaščen in slavljen še za življenja, zlasti pa ob smrti. S svoje smrtne postelje, ko je skopal poslednji življenjski obračun, je lahko videl sadove svojega dela in mogel je umreti z zavestjo, da ni živel zaman. Pred petdesetimi leti, ob času Bleiweisove smrti, smo imeli že precejšnje plasti prebujenega ljudstva, znaten kader izobraženstva, enoten knjižni jezik in pravopis, lepo se razvijajoče časopisje ter politične uspehe v državi, deželi in občinah. Naš obstoj je bil zagotovljen.

Bleiweis ni mogel doleteti nujnih posledic, ki jih mora prinesiti razvijajoči se nacionalizem in demokracija 19. stoletja: razpada Avstro-Ogrske in zedinjenja Slovencev v eno državo s Srbi in Hrvači. To je bila z njegovega vidika fantastična utopija. Toda življenje utegne včasih uresničiti tudi utopije. Danes se zavedamo, da je tudi ta proces bil dialektično upravičen in naraven. Janez Bleiweis bo kot naš velik »orator« kakor bi ga imenoval žargon Koseskega, živel večno v vseh udi našega ljudstva in njegove svete zemlje, saj je bil v svoji dobi nujno potreben za to, kar smo danes in tudi za to, kar bomo kdaj v bodočnosti.

Stefan Zweig

Danes se nemški tisk spominja 50-letnice enega najznačilnejših avstrijskih pisateljev in esejistov Stefana Zweiga. Zweig je po rodu z Dunaja. Na številnih in pogostih potovanjih se mu je razvil poseben čut za duhovne vrednote drugih narodov, katerih neposredno in intenzivno spoznavanje mu je dalo širok razgled in globoko intelektualno fundacijo, ki jo kažejo v prav posebnih meri njegovi eseji.

Romain Rolland je zapisal o Zweigu, da so njegovi najbolj bistri spisi nastali na potovanju v hotelskih sobah in da ga je vsekdar mrzlično podila skozi dežele in knjige želja, razrešiti skrivnosti velikih moči, velikih strasti in vsega onega, kar so velikani prikrivali občinstvu. To je Stefana Zweiga naredilo za izbornega prevajalca iz tujih književnosti, zlasti iz francoske. Prevajal je Verlaine, Rimbaud, Baudelaireja in druge mojstre francoskega pesništva jezika — delo, čigar odlične rezultate ume oceniti samo oni, ki ve, koliko težav mora premagati, kdor hoče tako popolno verzeto preločiti v tui jezik. Mimo tega je Zweig spisal vrsto esejev, med njimi o Dostojevskem, Tolstemu, Nietzscheju, Hölderlinu, Freudu, Balzacu, Dickensu itd., ki so po večini prevedeni in mnoge tuje jezike. Poseben uspeh zaznamuje Zweigova biografija najzgodnejše osebnosti izza dobe velike revolucije in Napoleonovih let, Poucheya, ki je pravkar izšla v francoskem prevodu.

St. Zweig je spisal tudi več izvršnih leposlovnih knjig (»Erstes Erlebnis«, »Anno«, »Verirrung der Gefühle« i. dr.) ter več dram, izmed katerih smo njegovo predelavo Johnsonovega »Volpona« videli pred leti na ljubljanskem odru, letos pa se je z njo otvorila mariborska sezona.

Beleške

V intervjuu s pesnikom Dragutinom M. Domjanicem (zagrebška revija »15. dana« št. 2.) čitamo tole:

— Silno me je presunilo to, kar sem doživel minule dni. Nekoga dne so mi povedali doma, da me išče majhno dekletce. Ko je stopila pred mene, mi je ta deklica, ki je stara komaj kakih deset let, pričela nuditi neke slovenske knjige. Ko pogledam malo natančneje, opazim, da so to pesmi slovenskega književnika Albrehta, ki ga zelo cenim. Deklica mi je povedala, da je eden izmed četverih otrok tega književnika in da sedaj ponuja napredaj očetovalce. »A kaj dela ta?« sem vprašal. Mala mi je odgovorila, da teta piše. Bilo mi je grozno. Poslal sem dekletce k nekaterim svojim prijateljem in sam kupil nekoliko knjig. Tako vam danes žive književniki...

K tej izjavi g. Domjanica pristavljamo, da se tiče g. Ivana Albrehta. Prizor z dekletcem, ki prodaja po Zagrebu očetovalce, kaže: 1. Kako živi naš književnik in njegova rodina in 2. način, kako se kolportira naša knjiga. Ne da bi hoteli kakorkoli komentirati izjavo g. Domjanica, mislimo samo, da ne prva niti druga točka nista ugodni in nič kaj koristni slovenski književnosti.

V prestolniških listih se nadaljuje anketa o čiščenju in izenačenju književnega jezika (glej »Jutro« z dne 25. t. m.). Spori za jezik je očitno nadomestil druge, aktualnejše, a prikrite spore. V »Pravdi« je minule dni izšel razgovor z zagrebškim jezikoslovcem prof. dr. Maretičem, piscem slovnice hrvatskega ali srbskega jezika in znanim prevajalcem Homerja. Tudi Maretič se čudi, da se na srbski strani toliko vpleta v jezik nemške besede, čeprav se v tistih krajih mnogo manj govori nemški nego pri nas. Maretič se zavzema za brez-pogojno edinstvo književne srbohrvaščine in za enotni pravopis, upira pa se zoper hegemonijo beograjskega sloga in narečja, zakaj beograjsko narečje je zmes in zmes raznih jezikovnih elementov. Zanimivo izjavo je dal srbski akademik Bogdan Popović. Po njegovi sodbi je sedanje »kvarjenje« jezika zgodovinski pojav, ki vsekdar spremlja razvoj družbenega reda in kulturno nazadovanje. Boljši izginjajo, slabši se širijo. Napredovanje demokracije s svojimi družbenimi posledicami vpliva v istem pravcu. Takisto včas razširjen je poudarek na razvoju jezika elemente nerada. Bogdan Popović skuša to svojo trditve, ki je sicer docela v skladu z vso njegovo osebnostjo in njegovim delom, dokazati s primeri iz zgodovine. Kakor nekoč za razvoj Francije in francoskega jezika, velja tudi za naš književni jezik, da je zedinjenje naroda mnogo važnejša zadeva nego čistost jezika. Sicer pa — je resignirano pripomnil stari estet — storimo tudi glede tega to, kar neki Francoz nasvetaje sloh za naš čas: Pustimo, da neumnost našega časa mine sama po sebi...

Popularno prirodoslovje

V Zagrebu izhaja že 21. leto mesečnik »Priroda«, ki nadomestja zlasti mlajšemu inteligentnemu naraščaju »Kosmos« in podobne tuje časopise. »Priroda« ureja znani zoolog in pisatelj dr. Miroslav Hirtz. V »Prirodi« sodelujejo tudi nekateri slovenski rojaki, v prvi vrsti univ. prof. dr. Boris Zarnik, ki je v letošnjih števil, kah pričel več zanimivih člankov. Tako je v daljši, ilustrirani razpravi opisal slova, potem označil in začetel temelje in smotre sodobne evgenike, predložil čitateljem osebnost in življenjsko delo letos umrlega velikega prirodoslovca jezuitske-

Meštrović in Dolinar

Prispevek k naši umetnostni kritiki

Vprašanje podobnosti v delih obeh umetnikov. — Nekoliko primerjave

O priliki beograjske razstave Dolinar-Kos-Pavlovce in pozneje, ko so postavljali spomenik kralju Petru v Ljubljani, je znova oživelo vprašanje — javnost se še zanima za umetnostne zadeve — Kaj je prav za prav s to podobnostjo med Meštrovićem in Dolinarjem? Kdo vpliva? Kdo je vplivan?

O stvari so se razpisali tudi časopisi. Dolgočasno in nekritično. Gospod Niko Bartulović (Politika), n. pr. je v daljšem članku čisti položaj na prav originalen način. Povedal nam je, da »neki ljudje« po krivici očitajo Dolinarju Meštrovićev vpliv v primeru Grgur Ninski — Mojzes. Svojo trditve je oprl na letnice. Pri težjem primeru kralj Peter — kralj Peter izključuje gospod Niko Bartulović vsako možnost, da bi Dolinar mogel videti Meštrovićevega kralja Petra. Glede stilizacije plaša v »obliki perote« trdi, da je on, N. B., odkril ta motiv pri Dolinarju že pred leti na osnutku za spomenik generala Bolivarja. Dalje nam je pojasnil, da gre tu za svojstven, sila redek primer neodvisnega sinhroničnega sovsvarjanja itd. itd.

Ako bi bil g. Niko Bartulović količjak doma v likovnih oblasteh, ne bi branil D. Mojzesa pred Grgurjem, temveč pred M. Mojzeso (London, med vojno!) Ti »neki ljudje«, ki očitajo Dolinarju Grgurja, imajo za brdom pač prav posebne namene! (Primeri Mojzes-Grgur sploh ni primera.) Da je g. N. Bartulović odkril motiv »plaša« v obliki perote preje pri Dolinarju kakor pri Meštroviću, me zelo veseli. Le skromno bi pripomnil, da sem taisti motiv odkril že nekoliko prej, kakor g. Bartulić — namreč na plastikah, ki so stare nekaj stoletij... (Motiv se ponavlja posebno pogosto v francoski skulpturi, stiliziranega lahko odkrije g. B. na premnogih delih A. Bourdelle-a. Morda pozna spomenik pesnika Mykiewicza?)

Kar se tiče Bartulovićevega pisanja o sila redkem, svojstvenem primeru neodvisnega sinhroničnega sovsvarjanja, ne morem ničesar pripomniti. Opozorjam pa vernike, gospe Anny Bessant-ove, da njim te vrstice niso namenjene.

Članek g. Bartulovića je težko ponatisnjen v Slov. Narod, kjer se nam v predgovoru predstavlja g. Bartulović kot nekak arbirer v likovnih zadevah. — Članek govori odločno proti temu.

Sloph pa bi bil že skrajni čas, da se pri nas preneha tolažiti resno umetnostno probleme v sestavih po načinu: »Zakaj pripočajo zdravniki Trilysin?« In dobro bi bilo, če bi se knjigarna Schwentner odločila za drugo, neokrnjeno izdajo »Bele kizanteme«.

V naslednjem hočem podati par treznih opomb k razmerju Meštrović-Dolinar.

Španec Baroja v slovenščini

(Pio Baroja, Pot k popolnosti (Mistična strast). Poslovenil Stanko Leben. Izdala Tiskovna zadruga v Ljubljani. Str. 296. Cene: broš. Din 60, v platno vez. Din 80.

Kot 4. zvezek svoje zbirke »Sodobni roman« je Tiskovna zadruga pravkar izdala prvi v naš jezik prevedeni roman Španca Baroja (izg. Barohel). Z njim nam je odkrila sodobno Španijo, kakor nam je bila v isti zbirki pokazala današnja Indijo (Tagore) in Rusijo (Fedin).

Romanu »Pot k popolnosti« je prevajalec, ki je z očitno ljubeznijo in skrbjo poslovenil ta zrel sad španskega sodobnega duha, dodal daljši uvod, s katerim čitatelja uvaja v svojevrstni svet, ki je v njem zrasel Baroja odnosno njegov roman. Pisec opozarja na najnovejši pojave v Španiji, ki kažejo »nekako globljo špansko realnost, vedno isto in neizpremenljivo v globokih plasteh zemlje in ljudstva, na trd in neizprosen življenjski problem naroda, ki ima v svojem jedru komaj kaj opraviš s torej, menih in podobno turistično in romantično navlako.« Uvod je tako živa in zajemljiva slika Španije, da bo vsak čitatelj, ki ima o tej deželi motne ali zmotne pojme, raz izpremenil svoje mišljenje. Roman »Pot k popolnosti« pa ga bo seznanil s krizo tako zvane »mistične strasti«, ki je tolikanj lastna španskemu narodnemu značaju. Spoznal bo, da tudi tu počasi vznika zarod »ves preroben, nov.«

Neki španski dnevniki je nedavno razpisal anketo, kateri je najboljši živeči španski romanopisec. Največ glasov je dobil, kakor čitamo v uvodu, Pio Baroja. Izšel je iz duhovnega ozračja tako zvanih 98-letnikov, ki so obogatili Španijo z novo umetnostjo, novim pojmovanjem in nacionalizmom in z novo, upornejšo miselnostjo ter posadili v njeno na videz izčrpano, dekadentno maso kvas današnjih dogodkov, ki bodo Španijo docela preoblikovali. Kakor mnogi današnji pisatelji, ima tudi Baroja za seboj pisano življenje, ki je daleč od dobro podprtega kariernističnega tira in malomeščanske samovšečnosti, saj v takem ustaljenem in prazen življenjskem okolju ne vznika močne umetniške stvaritve, ki bi mogle tudi druge razgibati. Kakor junak njegovega romana »Pot k popolnosti«, Fernando Ossorio, se je tudi Baroja prvotno ukvarjal z medicino, ki jo je potem zamenjal skoraj s potepuškim življenjem: Bil je uslužbenec v neki pekarni, pomagal na borzi, tehnični sodnik, najčisteje pa skitalec, potikajoč se kakor Cervantes najraje po zakonitih španskih mestih, po oddaljenih provincah, po najljubših ljudskih četrtih v Madridu. Kakor Fernando Ossorio roma tudi Baroja po Kastiliji in ozdravlja v doživljanju ljudi. Razmer in pokrajini svojo »mistično strast«. Zato je Baroja pisatelj nove, moderne Špa-

Nad povprečnost evropskega kiparstva zadnjih let so se dvignile tri močne osebnosti: Antoine Bourdelle, Jan Sturza in Ivan Meštrović.

Meštrović je prišel pod vplivom nekaterih literarnih kompozicij A. Rodina, (Timor Dei, zagr. moderna galerija) kmalu pa se je ogrel za utrjene forme secesije in Metznerja. Njegov kiparski ideal se je gibal nekje med Metznerjem, Arhaiji in Egiptom, ko je vstvarjal Vidovdanski hram. Pozneje se je Meštrović oklenil gotike (Krist, mnoge Madonne, serija reliefov v lesu iz Kristovega življenja). Ni pa ostal pri gotiki, inspiriral se ga je pozneje indijske skulpture (Muza, Cavtitski mavzolej, Čepeča žena, Muzika) egiptovski reliefi (značilni trakmani), Fidijevi dela (konja obeh Indijancev) itd. itd.

Meštrović je eklektik. Z neverjetno lahkoto in razumevanjem uporablja dela in domisleke mojstrov vseh dob in narodov za opeko svoje stavbe.

Sodobni človek more odkloniti Meštrovićovo umetniško formulo (n. pr. na podlagi velikega Shakespearjevega stavka: »Oni so ogledalo časa...«), sploštvati pa mora njegovo ogromno delo in velikanstvo znanja. Meštrović obvlada kakor malokdo človeško telo, je mojster giba in veliki glasbenik oblike. Navidezna enostavnost nekaterih njegovih skulptur je le rafinirana koprena, ki naj ublaži dobro preštudirane detaile in dvigne na ta način arhitektonske in monumentalne vrednote.

V kritiki o razstavi F. Goršeta sem omenil, da Meštrovićeva umetnost med mlajšimi slovenskimi kiparji ni našla kdovekaj poenaleve.

Ne bom govoril o tem, da smo Slovenci po eni strani sanjali, po drugi pa realisti; da se nam patetična gesta (tako draga Hrvatim) niti malo ne poda in da o kakih »herojski plastik« pri nas ni govora.

Zato je tem bolj zanimiv pojav kiparja Dolinarja, ki s svojimi deli tudi pri lažjih laživa primerjanje z Meštrovićevimi.

Mislím, da ni besede o kakem direktnem kopiranju od strani Dolinarja. Absurdno bi pa bilo zopet trditi, da Meštrović kopira Dolinarja.

Nedvomno je pa, da je Meštrović močno vplival na Dolinarja.

V svojih mlajših delih ne kaže Dolinar prav posebnega namena k stilizaciji in utrjanju. Spominimo se n. pr. njegovega možnega Matije Gubca! Pozneje pa se nagiba bolj in bolj v to smer.

Stilizirajo Nemei, Švedi in Nizozemci (povojna dekor, plastika), stilizira Francoz Bourdelle (reljef na teatru Champs Elysees).

Vendar je stili Ivana Meštrovića toliko svetlejši, da ga prepoznamo na prvi pogled. (II. del prihodnjik.) Nik. Pirnat

Jen videti še pred leti. Zares, visoka leta mi niso razorala mladostno zardelih lic in njegove gorke oči gledajo blago, a živahno v svet ter odražajo vso neusahljivo svežost njegovih misli.

Ko sva izmenjala nekaj splošnih uvodnih besed, sem se okoristil z njegovo pripravljenostjo ter mu stavlil nekoliko vprašanj, katerih odgovori bodo gotovo zanimali vsakega ljubitelja naše glasbene umetnosti. Predvsem o njegovem lastnem glasbenem ustvarjanju:

»Sedaj imam v delu nadaljnje mladinske pesmi; zelo ljube so mi in rad se ukvarjam z njimi. Saj je to docela nova panoga mojega skladateljevanja, ki je doslej nisem gojil in me torej zelo zanima. Nadalje bodo v kratkem izšle moje postne pesmi, v katerih sem posebno poskušal izraziti postno razpoloženje. Kantato »V kripti sv. Cecilije« sem skomponiral na besedilo p. Krizostoma Sekovaniča, ki jo je spesnil na svojem potovanju po Italiji. Tudi to besedilo me je navdušilo priložnostno, kakor večina mojih del, saj prvotno nisem niti stlil, da se bom kdaj šel med slovenske skladatelje. »Sv. Cecilije« sem posvetil Glasbeni Matici ljubljanski k njenemu jubileju, saj smo se ob njej navduševali in gredli že takrat, ko je bila slovenska glasba dejansko v povojih in še nerazvita.«

»Kako komponirate?«

»Mislim mi prihajajo kaj čisto in ob vsa-

Levstikovo »Gadje gnezdo« v angleščini

Pri znanem londonskem založniku Johnu Rodkerju je pravkar izšla lično opremljena knjiga »An Adder's Nest, by Vladimir Levstik. Translated from the Slovene by F. S. Copeland«. Zaslužna propagatorica slovensko - angleških stikov, lektorica angleščine na naši univerzi ga. Copelandova je s svojim prevodom Levstikovega »Gadje gnezdo« storila lepo uslugo naši književnosti in uveljavljanju naše kulture v tujem svetu. Prevajalka je dala knjigi svoj uvod, v katerem predstavlja angleškemu čitatelju osebnost in delo Vladimirja Levstika. Gospa Nora Lavrinova, soproga našega rojaka prof. Janka Lavrina, je opremila knjigo z ilustracijami.

O tem prevodu, ki Levstikovo mogočno pesništvo o slovenski ženi in o trpljenju našega naroda uvaja v anglosaški svet in ki

obenem daje avtorju »Gadje gnezdo« že zdavnaj zasluženo priznanje zunanje sveta, bomo ob prvi priliki priobčili še daljše poročila.

Popularno prirodoslovje

V Zagrebu izhaja že 21. leto mesečnik »Priroda«, ki nadomestja zlasti mlajšemu inteligentnemu naraščaju »Kosmos« in podobne tuje časopise. »Priroda« ureja znani zoolog in pisatelj dr. Miroslav Hirtz. V »Prirodi« sodelujejo tudi nekateri slovenski rojaki, v prvi vrsti univ. prof. dr. Boris Zarnik, ki je v letošnjih števil, kah pričel več zanimivih člankov. Tako je v daljši, ilustrirani razpravi opisal slova, potem označil in začetel temelje in smotre sodobne evgenike, predložil čitateljem osebnost in življenjsko delo letos umrlega velikega prirodoslovca jezuitske-

ga patra E. Waasmanna zlasti glede na njegovo raziskavanje življenja mravelj ter v članku »Rasa i duševna produktivnost« podal interesantne izsledke raziskavanj o odnosu med raso in inteligenco. Članek prof. Zarnika so sestavljali v prav prikuoni obliki in jih čitatelj prebira z resničnim užikom.

Izmed ostalega gradiva bi bilo treba posebej omeniti še članek dr. Frana Suklje »Iz života jednog vulkana«. dr. V. Vouka prispevek »Neke biološke pojave i mjeseca«, dr. M. Hirtza razpravo »Pitje kao estetički pojav«, dr. Deželica »Problem dušica«, ne da bi hoteli omalovaževati prispevke, ki jih tu ne omenjamo,

Is reviji »Čehoslovačko-jugoslovenska revija«, ki izdaja ČJ Liga v Pragi, prinaša v pravkar izšli 2. številki članek V. Štepa neka o pripravah za vseskoljski zlet 1. 1932 v Pragi, jubilejni članek dr. Pate o Janu Hudu, Jos. Raube podatke o številčnem na predavanju Slovakov v sedanjim samostojni državi, nadaljevanje razprave dr. H. Nemečka o Plitvičkih jezerih, članek Drag. Lemačija o glasbenih českega baroka in konec

Wollmanove studije o pesniku Boži Lovriču. Revija proučuje tudi prevod nove jugoslovenske ustave in razne informacije o medsebojnih stikih obeh narodov. — Zagrebška »Riječ« proučuje v 45. številki poleg uvodnika o izidu volitev članek Vl. Angela o angleški carinski politiki, zabetek razprave Tina Ujevića z naslovom »Radžajoza proklamatorisanac« in prispevke dr. Vl. Mašina, Boža Lovriča in dr.

ŠAH

Urejuje dr. Milan Vidmar

Blejski turnir je še vedno živ. Povsod vidiš šahovce. Zanimanje za šah stalno narašča. Nikdar se ni bilo tako v Ljubljani. Nikdar pa tudi še ni bila organizacija šahovskega življenja pri nas tako potrebna kakor sedaj.

Stari ljubljanski šahovski klub je že dalj časa mrtve. Šahisti so raztreseni in razmetani po kavarnah. Kaos. Jugoslovanski šahovski savez se ne briga za nas. Tako ne more ostati. Saj je vendar ljubiteljev kraljevske igre dovolj.

Novi ljubljanski šahovski klub prihaja. Kraljeval bo menda gori na našem babilonskem stolpu. Tako je prav. Vse na naloge bo moral reševati. Predvsem bo moral zbirati izgubljene ovce. Našel jih bo dovolj, če bo hotel.

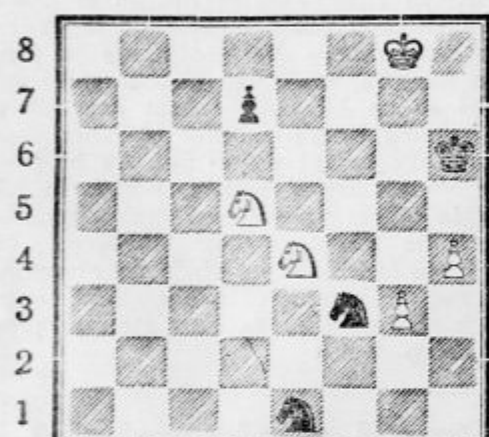
Mladina pa je hitrejša in podjetnejša. Akademski šahovski klub vodi danes neposredno. Najmočnejše igralce ljubljanske ima v svojih vrstah. Utorobil se je v Narodni kavarni in začel je energično s prireditvami.

Preteklo soboto je otvoril svoj zimski turnir, ki bo trajal do božiča. Za uverturo pa mu je dal zanimiv brzoturnir, ki je združil 18 igralcev. Ta turnirček je trajal skoraj šest ur. Sedem sekund je bilo odmerjenih vsaki potezi.

Od možnih sedemnajstih točk je na tem turnirčku Milan Vidmar ml. dobil šestnajst. Seveda si je s tem lepim rezultatom priboril prvo mesto. Najbrž bo akademski klub takih brzoturnirjev priredil še več.

Berlinski šahovski mojster Richter je pridobil naslednjo mično študijo, ki operira s samimi skakači:

a b c d e f g h

Beli: Kg8, Sd5, Se4, g3, h4 (5 figur)
Črni: Kh6, Sf3, Se1, d7 (4 figure)
Beli na potezi dobi.

Zanimiva naloga! Kako naj beli dobi? Znano je, da dva skakača sama ne zmoreta zmage. Nemogoče je v končnici kralja in dveh skakačev proti osamljenemu kralju izsiliti mat. Pač pa je mogoče vendar zmagati, če ima zapuščen kralj v svojem tabornu še enega kmeta. Čudno, kaj ne? Zakaj mora imeti slabotnejša stranka kmeta, da podžet? Zato, ker je mogoče s skakači napadati kralja v kot in ga postaviti v pat. Njegov kmet pa ima potem poteze in medtem ko maršira, se drugi skakač lahko pripravi na mat.

Torej, če v naši študiji črni uniči bele kmete, bo remiziral tudi, ako pri tem poslu izgubi oboja skakača in svojega kmeta. Očividno je zmaga belih figur skrajno domoljiva. Da je sploh mogoče, je Richter kriv. Izmisli si je rafinirano kombinacijo. Čim se uverimo, kar po pravkar podanem popisu težav ni težko, da suboparna eksekucija ni mogoča, moramo začeti misliti na mat, na neposredni napad, na nasok na črnega kralja. Ogroženi kralj pa bo ušel, če mu ne odrežemo vseh poti in cest. Preprosta logika nas tedaj žene, če igramo:

1. Sd5-h4!

Črni kralj je sedaj popolnoma odrezan od vsega sveta. Pa tudi črni skakač na e1 je zelo blokiran. Beli pa grozi 2. g3-g4 in 3. g4-g5+. Torej mat. To mora črni predvsem preprečiti. Toda kako?

Zanimivo je, da črni kmet pomagati ne more. Na 1. — d7-d5 bi sledilo 2. Se4-d6 Sf3xh4, 3. g3xh4, poljubno 4. Sd6-f7+ in mat. Tudi skakač na e1 ne more rešiti svojega kralja. Če se žrtvuje na g2 ali pa na d3, postane premoč belega prevelika. Saj bo vendar lahko obdržal enega kmeta.

Samo skakač na f3 lahko poseže v akcijo. Na h4 se lahko žrtvuje. Torej:

1. — Sf3xh4!

Beli ne more jemati žrtvovanega skakača. Na 2. g3xh4 bi črni igral 2. — Se1-d3! 3. Sf4xg3, Kh6-h5! pobral drugega belega kmeta in jadral na remis. Prava poteza je:

2. g3-g4!

Sedaj grozi mat 2. g4-g5+. Samo s skakačem se črni lahko ubrani mata. Oba njegova skakača lahko krijeta polje g5. Seveda je priporočljivejša mobilizirati še drugega skakača. Črni bo torej odgovoril:

2. — Se1-f3

Pozicija je dozorala do krize. Materialna premoč belega je izgnila. Napad je ustavljen, vsaj na videz. Res je, da črni kralj ne stoji dobro. Toda kako naj ga ogrozimo? Če se gane skakač na e4, je kralju pot na g5 odprta. Skakač na f4 kontrolira polja g6 in h5. Ostati mora na svojem mestu.

Črni pa sploh že grozi Sh4-g6 in d7-d5. Odločen je razbiti okove, ki vežejo njegovega kralja. Le čudež more še belemu podariti zmago. Ta čudež pa je komponist skril v študijo.

Uverili smo se, da beli nima pametne poteze skakačev. Prav lahko bomo tudi uvideli, da nima smisla premikati belega kralja. Po izločitvi vseh drugih potez nam ostane samo še na videz nesmiselna poteza:

3. g5-g6!!!

Beli žrtvuje zadnjega kmeta. S tem je povedal, da išče samo še takojšnji mat. Beli pa nasprotniku ne dovoljuje nobene izbire. Kmeta mora črni vzeti:

3. — Sf3xg5

In sedaj? Sedaj pa se pokaže čudež. Beli ima potezo:

4. Se4-d6!!!

Črni kmet je mrtev. Črni kralj nima poteze. Samo s skakači črni lahko igra. To je njegova smrt. Rešen bi bil, če bi v tej poziciji beli bil na potezi.

Če se premakne skakač na g5, da beli s svojim skakačem takoj na f7 mat. Če odskoči skakač s polja h4, postane polje f5 prosto. Tam da beli skakač mat. To

vse je silno presenetljivo, izredno mikavno, duhovito izmišljeno. Čudežna rešitev zanimivega problema.

Študija, ki nam jo je podaril Richter, bo gotovo ugalala našim šahistom. Prav gotovo pa onim med njimi, ki ljubijo manevre skakača, te najzanimivejše figure na šahovnici.

Sport

Pred otvoritvijo ilirijanskega smučarskega doma

Ko je bilo pred letom na ilirijanskem običnem zboru govora o gradbi lastnega smučarskega doma, tedaj je vsakdo mislil, da je to stvar boljših let. Vendar je prišel pripravljali odbor s intenzivnim delom, razpisal je 1000 obveznic po 100 Din, posamezniki so dali na razpolago svojo imovino in danes stoji na Siatni, 10 minut od Planice, ponosna alpinska stavba.

V domu je 12 sob, v katerih so po ena, dve ali tri postelje. Razen tega sta dve skupni ležišči za gospode, kjer more prenočiti 28 oseb in skupno ležišče za dame s 6 posteljami. Soba so opremljene s tekočo toplo in mrzlo vodo in s centralno kurjavo. Poleg tega so skupne umivalnice s prhami in hotelska kopalnica. Velika družabna soba, ki služi za obednico, meri 60 m² in nudi lep razgled proti Jalovcu. Poskrbljeno je tudi za kurjeno shrambo za smuči in za temnico, kjer bodo fotografirali razvijali posnetke iz prekrasne okolice. Upravitelj doma bo simpatični g. Bitenc, ki bo imel na razpolago tudi kone za skijoring.

Uprava doma bo poskrbela, da bodo cene čim nižje. Poseben popust bodo uživali posetniki petih obveznic po 100 Din. Vožnja do Planice stane 24.50 Din in tako bo za mal denar mogoče vsakomur, da bo užival udobnosti nove smučarske postojanke, ki bo izhodišče krasnim turam na Peč in Petelinke, na Vršič ali na Belopeška jezera.

Ko uradno otvoritvi bo vozil iz Ljubljane poseben vlak s polovično vožnjo. Takrat se bomo lahko prepričali, da je nov dom tujsko-prometna in sportna pridobitev iste vrste kakor ilirijansko kopališče v Ljubljani.

Občni zbor Motokluba Maribor

Nedavno je Motoklub Maribor imel v hotelu »Ore« svoj občni zbor, ki ga je vodil predsednik g. Antončič, ki se je najprej v toplih besedah spomnil preminulih članov. G. predsednik se je zahvalil tajniku g. Jurjavčiču za njegovo vestno in vztrajno celoletno delovanje in mu je podaril kot viden znak za njegovo požrtvovalno delo zlat prstan z inicialijami kluba.

Po prečitjanju in odobritvi zapisnika zadnjega občnega zbora je g. Jurjavčič podal svoje blagajniško poročilo. Celokupni denarni promet je znašal v minulem poslovnem letu Din 79.090.30. Klubovo premoženje z inventarjem vred znaša Din 17.601.72.

V svojem tajniškem poročilu je g. Jurjavčič navedel vse letošnje prireditve kluba. Vršila sta se dva lova na lico, ena ocenjevalna vožnja, ena cestna dirka, ena pogovna dirka, trije izleti v inozemstvo, eno poletno potovanje in mnogo nedeljskih izletov.

Po podelitvi absolutorija staremu odboru je bil izvoljen naslednji novi odbor: predsednik g. Antončič Anton, I. podpredsednik Pelikan Ivan, II. podpredsednik g. Fasching Ernest, tajnik g. Jurjavčič Rodrik, blagajnik g. Majcen Franc, revizorja gg. Stefančič in Dadić K., odborniki gg. Dadić Oton, inž. Kancler, Stefančič, Fras, Orechovsky, Divjak, Nagele, Brunskele. Vodja izletov g. Jurjavčič. Sportna komisija: Načelnik g. Ussar, nadalje Jurjavčič, Fras, Nonner, Simončič in Cerič.

Službene objave LNP

(Nadaljevanje iz seje p. o. 25. t. m.)

Naknadno se odobri prijateljska tekma Domžale - Jadran, 22. t. m. v Domžalah. Pozivajo se klubi, da takoj pošljejo denar za prejete legitimacije posadeznemu blagajniku radi obračuna z JNS. Zapisnik MO Trbovlje od 23. t. m. se odstopi upravnomu odboru v nadaljnje postopanje. Ker SK Tržič ni prijavil pristopa v LNP, se v bodoče posadeznim klubom ne dovoljuje igrati nikakih tekem z njim.

Na podlagi sodniškega poročila o tekmi Atletiki: Olimp 22. t. m. v Celju, se predajo kazenskemu odboru igralci Suholežnik Rudolf, Koželj Ivan, Špat Viljem, Muzga Avgust (vsi SK Atletiki). Poziva se MO Celje, da imenovane igralce zaslži in pošlje zapisnik o zaslžanju do 6. decembra. — Odobri se prijava prvenstvenih tekem rezerv ljubljanskega prvega razreda 29. t. m. na igrišču Hermesa dopoldne ob 9. — Grafika: Hermes, ob 10.30 Slovan: Jadran.

Potrdjuje se prejem zapisnikov MO Maribor od 2.XI.—9.XI. in 16. XI. ter MO Celje od 16. XI.—23. XI. in 24. XI., nadalje dopis SK Ilirije od 25. t. m. Verificirajo se s pravom nastopa 5. decembra za Svobodo, Maribor (Držar Franc, Knezer Ivan, za SK Železnikar, Maribor Tomažič Franjo, Pischof Edvard, SK Rapid, Maribor Stiglic Franc, Poljančič Robert; s pravom nastopa 28. t. m. za mednarodno, 28. januarja za priateljske in 28. aprila za prvenstvene tekme se verificira za SK Železnikar Maribor Jenko Viktor; s pravom nastopa 6. decembra za mednarodno, 25. februarja za prijateljske in 25. maja za prvenstvene tekme za SK Svobodo Maribor Držar Vinko, Marko Ivan, Selinšek Milivoj. Poziva se SK Celje, da javi do prihodnje seje eventualne zadržke proti verifikaciji igralcev Pojavnika Petra, Jegrišnika Albina, Zagarja Franja, Suholežnika Franja, Pleteršaka Ludvika, Brunske Viktorja, Kuneja Franja, Stojina Rudolfa, Kodele Jožeta, Verderberja Albina, Stojkoviča Viktorja za drug klub, nadalje SK Disk, Domžale, za igralca Ambrožiča Amona. Iz seznama verificiranih igralcev se črtajo Miklavčič Stane, Žitnik Maks, Jenko Boris, Šiška Janko, Andolšek Ludovik, Urbančič Boris, Jenko Metod, Kavčič Josip, Štambuk Davor, Krasovec Ivan, Gregorič Alojzij, Martič Zvonimir, Verovšek Mitja, Knežević Borislav, Dramičanin Miodrag, Gorše Robert, Zuccato Rinaldo, vsi Ilirija, Ljubljana.

Ilirija: SK Maribor dne 1. decembra. Za državni praznik 1. decembra se nam obeta zanimiva prireditve. Ilirija je pova-

bila v goste mariborskega prvaka, tekme ljubljanskih vodilnih klubov v prvenstvu. Z ozirom na nepričakovani izid prvenstvene tekme med imenovanimi kluboma v Mariboru smo tembolj radovedni, kako se bo Maribor odrezal v Ljubljani. Vodijo se razgovori, da bi v predtekmi nastopili rezervi Primorja in Ilirije.

Sportnega društva »Vrhnike« novo ustanavljajoča se smučarska sekcija bo priredila 29. t. m. na Vrhniki cross country, v primeru slabega vremena pa 6. decembra. Start bo točno ob 13.30 pri cerkvi Sv. Lenarta. Cilj okrog 14.30 pri Cankarjevem spomeniku. Proga vodi preko Sv. Trojice na Storžev grič in nato nazaj do cilja. Prvi prejme kompletno smučarsko opremo, drugi smučke in stremena, tretji, četrti in peti lepe smučke. Vsa darila so darovali vrhniški izdelovalci smuči in opreme, za kar jim gre vse priznanje. — Smučke in vsa darila bodo razstavljena v izložbi glavne zaloge tobaka na Vrhniki. Tekmovanja se lahko udeležijo vsi, ki se nameravajo na Vrhniki in pri našem društvu udeleževati pri zimskem sportu. Prijavitelj se je najkasneje do nedelje popoldne pri predsedniku Gromu. Po tekmah bo razdelitev daril in smučarski sestanek v gostilni »Mantua«. Vabimo vse, ki se zanimajo za zdravi zimski sport, da se sestanka in tekem udeležijo.

Službeno iz sekcije ZNS. Drevi ob 18. v kavarni Evropa seja upravnega odbora in ob 18.30 odbora za kaznovanje sodnikov.

Redni letni občni zbor Ilirije bo 2. decembra ob 20. v dvorani OUZD na Miklošičevi cesti. Udeležba je za vsakega člana dolžnost! — Obvezen sestanek članstva nogometne sekcije bo jutri ob 11. v posebni sobi kavarne »Evropa«.

Smučarsko predavanje v Begunjah priredi ob 15. Gor. Zimskosportni podsavez v nedeljo. Predaval bo načelnik smučarskega odbora GZSP inž. Janša.

Smučarji! Koča v Planici pri Tamarju od nedelje 29. t. m. dalje stalno oskrbovana. Po dosedanjih vremenskih poročilih je že okrog 10 do 15 cm snega. — Smučarski klub Ljubljana.

ASK Primorje. Nogometna sekcija sprejme mladenice od 14—17 leta starosti, ki bi jih razvrstila v juniorska moštva. Oni, ki žele pristopiti, naj se zglašijo vsako nedeljo od 10. naprej v telovadnici na učiteljsku, Resljeva cesta. — V nedeljo ob 10. morajo biti na igrišču Mika, Sinkovec, Jež, Baum, Sinkule, Jug II, Cerni, Senica, Golob, Peterlin, Milnar, Petrič, Strnad. — Lahkotiletska sekcija ima danes ob 17.30 sestanek, obzem občni zbor. Udeležba za vse atlete obvezna. Dnevni red: poročila, zimski trening, nastopi, tek uedinjenja, program za sezono 1932.

ASK Primorje (centralni odbor). Nadajevanje občnega zbora bo v torek (na praznik) 8. decembra t. l. ob 16. v spodnjih prostorih hotela Mikloš.

SK Jadran. Danes ob 20. strogo obvezen, vreden članski sestanek vseh članov I. in rezerv. moštva ter juniorjev.

SK Svoboda (Vič). Običajni članski sestanek bo jutri dopoldne ob 9. Po sestanku trening tekma, zato naj prinese vsak seboj kompletno opremo.

Večer primorske žene

Ljubljana, 27. novembra.

Ženski osek delavskega prosvetnega in podpornega društva »Tabor« je priredil v četrtak zvečer v društvenem lokalu večer, posvečen našim materam, sestram in dekletom. Domača izba s kmečko mizo, pogrnjeno s prtom iz domačega platna, na njej sopeh rdečih tolmarskih nageljnov, slike okrašene z zelenjem in tam na levo slike onih, ki spe večno spanje...

Večer je otvoril predsednik, ki je posebno pozdravil odlično delavko, mater naših najbednejših, predsednico Kluba Primorje go. Mašo Gromovo, go. Lamutovo in štrekličjevo ter ostale goste in prijateljce društva. Izrazil je željo, da bi odlične delavke na karitativnem polju še večkrat posetile društvo ter propagirale težnjo in idejo mladine v vseh krogih. Članstvo jih je pozdravilo z viharim navdušenjem.

Program večera je otvorila tov. načelnica, ki je zaključila z besedami: Bratje in sestre, pojdemo domov, pojdemo k našim materam. Tov. predavateljica nas je v naslednji točki povedla k našim materam, v njihovo dušo. Pokazala nam je dušo primorske žene in njeno otro, v kateri tli večna ljubezen do otrok. Pohitili smo z njo v domače hiše, kjer ni več krika otrok in pesmi deklet, ostala je samo mati, sklonjena nad delom, pogreznjena vase, v skrbi in bolesti. Naša mati se ne more veseliti, bolečina je njen delež, trpljenje pa spremljevalec. Ko nam bo težko, ne klonimo, zatočimo se k njeni sliki in potolaženi bomo. Naše trpljenje ne more biti večje kot je trpljenje naših mater.

Sledila je recitacija: »Mati čaka«, nato pa predavanje o primorski ženi. Predavateljica je orisala delo naših žena na kulturnem, dobrodelnem in narodnem polju od preporoda slovenske misli pa do danes. Predočila je vse gorje naše žene med veliko vojno in velik razmah kulturnega in prosvetnega dela primorske žene po vojni. Po uničenju sol so morale žene podvojiti delo v družini in društvi, vodile so šole, organizirale odseke in se vzgajale. Toda tudi one so morale v emigracijo, kjer nadaljujejo s svojim delom. One pa, ki so ostale doma, hodijo sklonjene pod težo bremena, toda ne obupavajo, ampak molče ob razvalinah in čakajo.

Recitacije »Tužna Istra« in Kosovelova »Slovenska žena« so bile podane zelo lepo, nakar je sledilo predavanje o trpljenju primorske žene v ječi. Tovarišica je podala svoje doživljaje od hišnih preiskav preko koprskih ječ do Regina Coeli v Rimu, od policijskega zaslževanja do obravnave pred posebnim tribunalom v Rimu. Sledila sta še dve značilni recitaciji, nakar je zaključila program načelnica s krepkimi besedami, bodre in pozivajoč k delu.

Go. Maša Gromova se je zahvalila za pozdrav in izrazilo med drugim svoje zadovoljstvo in srečo nad delom in uspehom mladine. Pozdravljala uspešno delo »Tabor« ter poziva članstvo na nadaljnje do cilja. Pri njenih iskrenih materinskih besedah so se članstvo orosile oči, kajti tako toplih besed nisi čuli od tedaj, ko se poslovlili od svojih mater. Mladina je iskreno hvaležna za tople besede.

Spominjajte se slepih!

„Jutro“ svojim čitateljem za Miklavža in Božič.

Slovenska hiša brez knjig je zlasti pozimi kakor družina brez dobre matere. Kakor ljubi svoj dom, svojo zemljo, svoj kraj, tako ljubi naš človek knjigo: brez nje bi bil dom pust in hladen. Te, v našem človeku ukoreninjene ljubezni do knjig se je »Jutro« vedno zavedalo, zato je ob vsaki primerni priliki poskrbelo svojim cenjenim naročnikom in čitateljem knjige poceni. Tudi za letošnjo sezono daril hoče nuditi svojim prijateljem cenen nakup knjig, ki bo gotovo vsakomur, zlasti onim, ki so prizadeti od posledic gospodarske krize — in teh je, žal, le premmogo — še bolj dobrodošel nego kdaj prej.

Na razpolago damo vsakomur »Jutrovo« knjižnico, da si iz nje nakupi knjig vezelanimive in napete vsebine po globoko znižanih cenah, ki so znatno pod režijskimi cenami.

Znižane cene veljajo

od 29. novembra do 15. januarja 1932,

če se knjige naročijo po spodnji naročilnici, ki jo je izrezati iz »Jutra«.

S tem nudimo vsakomur priliko, da si nabavi knjige in osnuje ali pa izpolni svojo knjižnico. V naročilnici je navesti številke knjig, ki jih kdo naroči, in pa točen naslov. Naročilnico je poslati upravi »Jutra« v Ljubljani, ki bo vsakomur poslala poštno položnico; po prejemu zneska pa dobite knjige takoj.

Na razpolago so sledeče knjige:

- 1 Sheff: Hči papeža, prej Din 30.—, sedaj Din 20.—
- 2 Heller: Blagajna velikega vojvode, prej Din 15.—, sedaj Din 8.—
- 3 Farrere: Gusarji, prej Din 20.—, sedaj Din 8.—
- 4 Fereal: Veliki inkvizitor, prej Din 20.—, sedaj Din 8.—
- 5 Hire: Lucifer, prej Din 30.—, sedaj Din 10.—
- 6 Leblanc: Tigrovi zobje, prej Din 30.—, sedaj Din 10.—
- 7 Veridicus: Pater Kajetan, prej Din 30.—, sedaj Din 10.—
- 8 Dumas: Zvestoba do groba, prej Din 45.—, sedaj Din 10.—
- 9 Curwood: Onkraj pragozda, prej Din 20.—, sedaj Din 8.—
- 10 Rouge: Misterija, prej Din 30.—, sedaj Din 10.—
- 11 Hubicki: Roman zadnjega cesarja Habsburžana, prej Din 40.—, sedaj Din 10.—
- 12 London: Roman treh arc, prej Din 40.—, sedaj Din 10.—
- 13 Bruyere: Hektorjev meč, prej Din 18.—, sedaj Din 8.—
- 14 Zevacco: Papežinja Favsta, prej Din 45.—, sedaj Din 15.—
- 15 Curwood: Lov na ženo, prej Din 30.—, sedaj Din 10.—
- 16 Seliger-Brat: Ugrabljeni milijoni, prej Din 35.—, sedaj Din 15.—
- 17 Oppenheim: Milijonar brez denarja, prej Din 20.—, sedaj Din 8.—
- 18 Staroslav: Gostilne v stari Ljubljani, prej Din 15.—, sedaj Din 6.—
- 19 Melik: Do Bitolja in Ohrida, prej Din 16.—, sedaj Din 6.—
- 20 Grey: Železna cesta, prej Din 35.—, sedaj Din 15.—
- 21 Weimann: Rdeča kokarda, prej Din 35.—, sedaj Din 15.—
- 22 Sinclair: Zlati panter, prej Din 25.—, sedaj Din 10.—
- 23 Zevacco: V krempljih inkvizicije, prej Din 60.—, sedaj Din 40.—
- 24 Priollet: Seržant Diavolo, prej Din 40.—, sedaj Din 30.—
- 25 Hough: Možje, prej Din 40.—, sedaj Din 30.—
- 26 Keynhoe: Gusar v oblakih, prej Din 28.—, sedaj Din 20.—
- 27 Bernede: Belfegor, prej Din 24.—, sedaj Din 18.—
- 28 Richter: Rdeča megla, prej Din 20.—, sedaj Din 8.—
- 29 Vezava za vsako knjigo stane Din 10.—, poština pa Din 2.—

NAROČILNICA

Podpisani naročam iz »Jutrove« knjižnice sledeče knjige:

Knjige naj bodo broširane, vezane. (Neželeno prečrtajte.) Naznanite mi poštino in pošljite položnico, da pošljem takoj naročnino s poštino vred.

Ime naročnika (čitljivo):

Fiasko fašistične šole v Julijski Krajini

Za asimilacijo »tujerodcev« nesposobno učiteljstvo — Razočarani reški trgovci in industriji — Pred zvišanjem najemnin v Trstu — Letališča na račun gorških kmetov

Trst, 25. novembra

Solske nadzornike in didaktične ravnatelje v Julijski Krajini je pozval k sebi šolski skrbnik Mondino in jim dal nove direktive za tekoče šolsko leto. Pouk bi se moral vršiti redneje in dati boljši rezultat. Med učitelji in oblastvenimi zastopniki ne vladajo vedno dobri odnosi. Ugotavlja pa, da se je v zadnjem času pri civilnih in političnih oblastvih izboljšalo pojmovanje ljudskošolske misije in se učiteljsko osebje bolj uvažuje kakor prej. Mondino je zadovoljen, da ni v Julijski Krajini več slovenskih učiteljev. Mondino razlaga ob začetku vsakega šolskega leta učiteljem, da mora biti šola vzgojna in asimilacijska sila med »drugorodci«. Fašistični hijerarhi pa mu koncem vsakega šolskega leta povedo, da ne morejo biti zadovoljni ne z uspeh učiteljske v šoli in ne z njegovim izvenšolskim gibanjem. Večina sedanega učiteljstva je po njihovi sodbi nesposobna za izvrševanje naloge obsejne fašistične šole.

Nedavno je fašistični tisk zopet potopil, kako da primanjkuje učiteljev v Julijski Krajini. Od približno 4700 učiteljskih moči je moških samo 1400. Učitelje je torej 3300. Med njimi so mladenke 17 do 18 let, ki ne morejo držati discipline med 13 do 14 let starimi učenci in so zadovoljne, če ti dečki sploh ne prihajajo v šolo. Brigažo se potem toliko bolj za dečke. Fašistični tisk izvaja, da šolske in pošolske fašistične organizacije ne morejo aspevati v krajih, kjer ni učiteljev. Za učiteljski naraščaj je slabo preskrbljeno, ker se snrejanja na učiteljske le malo, določeno število pripravnikov. Na tržaškem učiteljsku so jih letos odklonili skoro dve sto.

Na seji reškega deželnega gospodarskega sveta se je razkrojilo, koliko truda je bilo treba, da se je doseglo podaljšanje svobodne cone »sine die«. Finančni minister in generalni carinski ravnatelj sta dolgo časa proučevala predloženo reško spomenico. Sledilo je sicer res podaljšanje svobodne cone, a integralni predlogi trgovcev in industričev niso bili sprejeti. Prefekt A. de Biase je izjavil: da se izvede po napovedi finančnega ministra ugod-

nosti za trgovce in industrije v smislu spomenice ob drugi, primernejši priliki. Trgovci in industriji so pričakovali zlasti nabavnih olajšav, da bi se mogla razviti večja domača podjetja v polno izražbo prednosti svobodne cone. Prefekt je bil naprošen, da naj posreduje pri vladi, da bi skoro našla tisto »primernejšo priliko«. O usodi reške trgovine so že padle odločilne besede. Na intervencijo, da se povrne posojilo 25 milijonov iz leta 1925, so rekli v Rimu, da se bodo ozirali le na nekatere zamudnike — »parasitarni organizmi« pa naj izginejo!

Hišni lastniki v Trstu hočejo z decembrom zvišati najemnine za prihodnje leto. Meščane pretresa strah in trepet, kako bodo prebili zimo, ki bo ena najbolj trdi. Povisanih najemnin bi ne mogli pretrpeti. Hišni gospodarji izjavljajo, da so z raznimi davčnimi in fašističnimi dajatvami tako obremenjeni, da so prisiljeni zvišati najemnine. Pričeli so se med oblastniki in zastopniki udruženja hišnih posestnikov razgovori z namenom, da bi se v sedanem usodnem trenutku ne izvršilo nikako zvišanje najemnin.

Še vedno čakajo na odškodnino oni lastniki zemljišč, ki so jih morali odstopiti za zgradbo letališč, tako na vipavskem, ajdovskem, šempaskem in bovškem polju. Letališča spadajo, razen ajdovskega, vsa pod vojno ministrstvo. Izvršena je bila cenev in zagotovljeno izplačilo odškodnine, ki je pa še od nikoder ni. Če so jo kmetje urgirali, so čuli očitjanje, da so predzri. Letališča na Lijugo pri Šempasu obsega 350 nivi, od katerih morajo kmetje še vedno plačevati davke, košnja na letališču pa se oddaja v zakup! Prav tako ne dobijo odškodnine oni, katerim so vzeli zemljišča za nove železniške zgradbe.

Ali ste že naročnik slovenske ilustrovane tedenske revije „Življenje in svet“?

Iz življenja in sveta

**Pred otvoritvijo olimpijade
v umetnem drsanju**

Niti dva meseca nas ne ločita več od velike revije najboljših umetnih drsalcev, ki bodo kmalu po Božiču na stroške ameriškega olimpijskega odbora odpotovali v Montreal v severni Ameriki. Na sliki vidimo: bivšega večkratnega svetovnega prvaka šveda Gillisa Grafströma (levo), zakonca Brunet iz Francije (sredi zgoraj), odličnega nemškega drsalca Ernesta Bayera (sredi spodaj), obe širom sveta znani graciji na ledu, Norvežanko Sonjo Henle in Hilda Holovsky iz Dunaja (levo zgoraj) ter sedanjega svetovnega prvaka Avstrijca Karla Schäferja. (Opozarjamo na članek »Nihče ni prestar za sport« v pravkar izšli številki tedenske revije »Življenje in svet«.)

150 m debela zmrzal

Kako globoko sega vpliv mraza v še obljubljenih polarnih ozemljih, kažejo vrtanja za premogom, ki so jih izvršili nedavno tega na Grumantih (Spitsbergh) po nalogu norveške vlade.

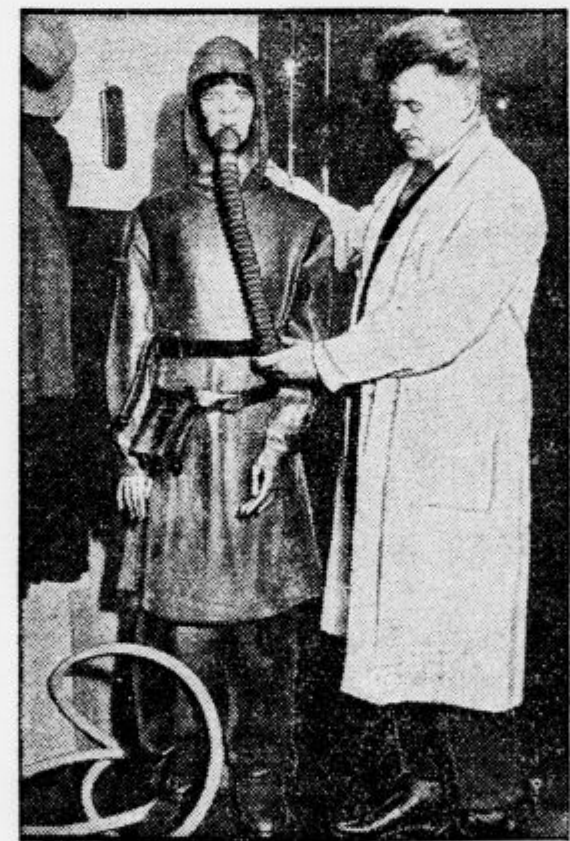
Pri teh vrtanjih so ugotovili, da je zemlja zmrznjena do globine 150 m. Delo je bilo izredno težavno. Ob površini zemlje je bilo gorovje zaradi mraza in talnega premikanja tako razdrapano, da so morali vtisniti v zemljo najprvo cementa, da so lahko pogrezali vrtalo v večje globine. Čim globlje je prišlo vrtalo, tem napornejši je bil boj z mrazom. Vsak hip je stroj primrznil. Da bi se temu izognili, so za vrtalom pogrezali gumaste cevi, iz katerih so spuščali po potrebi v okolico vrtala vročo paro. Le tako se je posrečilo, da so premagali 150 m debelo plast zmrzane zemlje.

Lya de Putti umira

Kakor poročajo iz New Yorka, leži znana filmska zvezdnica Lya de Putti na smrtni postelji. Zastrupila si je kri in temu so se pridružile komplikacije. Zdravniki jo ohranjajo samo še z umetnim dovajanjem kisika in imajo malo upanja, da jo rešijo.

Senzacionalna knjiga

Dr. Hugo Stoltzenberg v svojem laboratoriju

Hamburški kemik Stoltzenberg, v čigar tovarni je bila 1928 strašna eksplozija, je izdal v samozaložbi senzacionalno knjigo z naslovom »Navodila za izdelavo netrastupov«. Nemško notranje ministrstvo je knjigo zaplenilo, ker vsebuje recepte za izdelavo strupenih plinov.

NAJNOVEJŠA ŠTEVILKA

ilustrirane tedenske revije

„ŽIVLJENJE IN SVET“

vsebuje naslednje zanimivosti:

POMLAJENO SONCE. — TUJEC (Rudolf Kresal — z ilustracijami E. Justina). — NA SLEDEH POSTANKA NAŠE ZEMLJE (s slikami). — ZEMELJSKA TOPLOTA IN LJUDJE. — ODKRITJE POSLEDNJE PRVINE (s sliko). — NIČ NOVEGA POD SONCEM (s slikami). — ALI SO ANGLEŽI LJUDJE? — OTON WARBURG (s sliko). — 1. XII. 1931 (Joža Bekš). — SLIKE IZ ŽIVLJENJA IN SVETA. — CRNI BOLID (z ilustracijami Fr. Škodlarja). — STENDHALOVA PISMA. — FRANCO-SKE KOLONIJE (Dr. V. Travnar — s slikami). — POVODNI TANK (s slikami). — SKRIVNOST CLOVESKE HRANE. — ALI SO POVPREČNI LJUDJE SREČNI? — FILMANJE POMORSKIH KATASTROF. — TEDENSKI JEDILNI LIST. — KARIKATURE. — NIHČE NI PRESTAR ZA SPORT. — HUMOR V SLIKAH.

Naslovno sliko »Ujedinjenje« narisal NIKO PIRNAT.

»ŽIVLJENJE IN SVET« izhaja tedensko in stane mesečno samo 8 Din. Naroča se pri upravi: Ljubljana, Knafljeva ulica 5.

Lana de Terzi - pionir zrakoplovstva

(Ob tristoletnici njegovega rojstva)

300 letni jubilej Lane nas spominja tistega stoletja, ko so se ustvarjali temelji moderne eksperimentalne fizike, ko se je začelo naravoslovje otresati školaštine navlake, dušče vsak naraven razvoj. Takrat so živeli znameniti fiziki Guericke, Torricelli, Boyle in drugi, sami pionirji stvarnega spoznavanja prirode. V tem stoletju je tedno tudi plodono življenje Lane, ki se je rodil decembra 1631.

Francesco Lana de Terzi je bil jezuit, toda mimo ozkega duhovnega poklica svojega reda se je mnogo bavil tudi s prirodoslovnimi vedami. Zbral je krožek učnih mož in ustanovil »Akademijo prijateljev novih pojavov na prirodoslovnem polju«. V tej akademiji je deloval do svoje smrti 1687.

Skoraj vse življenje je sestavljal veliko enciklopedično delo prirodoslovja, ki bi moralo iziti v devetih zvezkih pod naslovom »Magisterium Artis et Naturae«. Kot nekakšen predhodnik tega življenjskega dela pa je izdal »Prodrum«, knjigo, ki je za nas posebno zanimiva zaradi tega, ker je v njej že obravnaval zrakoplovstvo, kar je bilo za tiste čase nekaj neverjetnega.

V tej knjigi se namreč prav natančno bavi z načrtom zrakoplova, ki ga je promislil in zasnoval v vseh podrobnostih.

Zamislil si je, da bi iz štirih veličnih krogel iz tenke bakrene pločevine izžgal zrak in privezal nanje lahke čolnčike, ki bi ga morale breztrajne krogle zaradi velikega vzgona dvigniti in nesti po zraku.

Teoretično je bil njegov načrt povsem pravičen. Kar se pa tiče praktične izvedljivosti jo je pa v glavnem delu sam zanikal, češ da bi bile dovolj trdne krogle pretežke, če pa bi jih napravili iz tanjših pločevine, bi jih utegnili vnanji zračni pritisk streti, čeprav teoretično ni pravega povoda za to bojazn.

Lana je vzbudil s svojim načrtom veličansko zanimanje in odobravanje pri sodobnih učenjakih, čeprav so tudi ti sprevideli, da bi bil tak zrakoplov nemogoč. Učenjaki in tehniki so si bili in si bodo pač v vseh časih enaki. Prav tako je danes z vesmirsko raketo. Vsi trdijo, da je teoretično mogoča, praktično pa neizvedljiva.

Ce bi se ne bil Lana takrat zagrizel v svoji bakreni krogli, morda bi izbral kakšno drugo, če takrat znano pot, da bi prestregel vnanji zračni pritisk, potem bi bil morda že takrat vzletel prvi zrakoplov, na katerega je moralo čakati človeštvo še dolgo vrsto let. Toda ne glede na neuspeh, je vendar treba priznati genialnost tega velikega moža, ki je za celo stoletje prehitel svojo dobo.

Življenje v ledeni vesoljnosti

Čudovite stvari se razkrivajo — Življenje močnejše od mraza — Živnost bacilov najodpornейša

Samo trije laboratoriji na svetu imajo na razpolago aparature, ki jim omogoča približati se za las absolutni ničli, tisti mrzlotni točki ki je v svetovni prostornini sploh še mogoča. Ta točka leži 273 stop. Celzija pod običajno ničlo, ob kateri se voda spreminja v led. Ti trije laboratoriji so »mrzlotni laboratoriji« v Leydenu na Holandskem, fizikalni zavod v Torontu (Kanada) in tehnični državni zavod v Berlinu.

Čudovite stvari se razkrivajo človeškemu očem pri poskusih s tem grozovitim mrazom. Molekuli snovi, ki sicer nikoli ne mirujejo, tu zastanejo in snov se spremeni v svojih bistvenih lastnostih, n. pr. kar se tiče prevodnosti elektrike, ki je za različne snovi različna. V mrzloti 273 stop. pod ničlo so spravili živa bitja. Otrpnila so, a kakor da se ni nič zgodilo, so spet zaživela v višji temperaturi. Življenje je močnejše od mraza.

Prof. Kadisch s prej imenovanega zavoda v Berlinu je v zadnjem času izvršil mnoge poskuse, ki po senzacionalnosti presegaajo vse dosedanje v tem področju. Tri skupine najnižje organiziranih bitij je izpostavil grozotni mrzloti vesoljnosti v svojem laboratoriju. To so bili nad vse nevarni poskusi, kajti neprestano mu je pretela nevarnost strašnih eksplozij in nevarnost — da se okuži z morilnimi bakterijami, s katerimi je eksperimental. Eksplozija bi raznesla te klice na vse strani in nevarnost okuženja bi bila še večja. Vse to je zahtevalo posebnih priprav in varnostnih ukrepov.

Nato se je pričelo. Kmalu je v aparatu in v steklenih cevkah z drobnimi organizmi vladala mrzlotna strojeva za izdelovanje ledu. Minus 25 stop. C. Nato 78 stop. — ko ogljikov dvokis postane tekočina; nato 183 stop., 193 stop. — zrak se spremeni v tekočino; 272 stop. — helij postane tekočina, eno stopinjo nad absolutno ničlo. Noben toplotomer ne more izmeriti tega neznankega mraza, učenjak ga izmeri z računom in primerjanjem. Cele ure traja, preden aparat doseže to točko. Klice v svojih cevkah so jo dosegli s svojimi mikroskopičnimi telesi.

Vsak bi mislil, da so že davno poginili.

Tudi učenjaki so mislili tako, ki bi mrzloti radi uporabili kot desinfekcijsko sredstvo brez kemičnih in strupenih pridatkov. Toda bacili niso poginili — vsaj ne vsi, od vsake kulture jih je ostalo vedno še nekoliko, ki jim niti mrzli dihi vesoljnosti ni mogel uničiti življenja. Najbolj odporne pa so se izkazali bacili jetike. Ure in ure so prebili v zmrznjenih aparaturi, celo četrt ure so jih izpostavili temperaturi 272 stop. pod ničlo — a ko so jih po izvršenem poskusu položili na umetno hrano, so živeli dalje, rasli in se množili kakor prej.

Morda pa so le izgubili tisto silo v sebi, ki mori človeka in druge žive tvore? Za poskus so vbrizgali nekaj teh bacilov, ki so bili pravkar prebili mrzloti vesoljnosti, živalim — in živali so obolele za težko tuberkulozo. Tudi drugi povzročitelji kužnih bolezni so na podoben način premagali svoj ledeni krst. Arrheniusova teorija, ki je trdila, da se življenje v neskončno majhnih klicah na svetlobnih žarkih in skozi mrzlo vesoljnost plodi od planeta do planeta, od zvezde do zvezde, je tedaj v laboratorijskem poskusu dočakala potrdilo svoje možnosti. In še drugo spoznanje: mraz, žal, ni tako zanesljivo desinfekcijsko sredstvo kakor smo mislili doslej.

Muzeji in spomeniki

»Journal officiel« je prebčel prihodke v državnih muzejih za 1929, ki so skoro povsod tolikšni kot prejšnje leto. Edino Arc de Triomphe je dobil večje število obiskovalcev. Celokupni prejemki so znašali 5.898.111 frankov. Večina odpade na vstopnino. Kot pristojbina od slikanja in risanja je prišlo 3592 od fotografov 49.215, od kinematografov 32.830 fr. Najobilnejšo žetev je imel Louvre, nad 1 milijon. Versailleski grad in Mont Saint-Michel po blizu 570.000, Pantheon 422.104, Arc de Triomphe 340.782, malo manj Sainte-Chapelle, palača Fontainebleau, Château de Pau, Luksemburški muzej, Veliki Trianon, Cité de Carcassonne, muzej Cluny, Mali Trianon, stolp Naše ljube gospe v Parizu pa 108.270 fr.

Zdravljenje živčnih bolezni z dieto

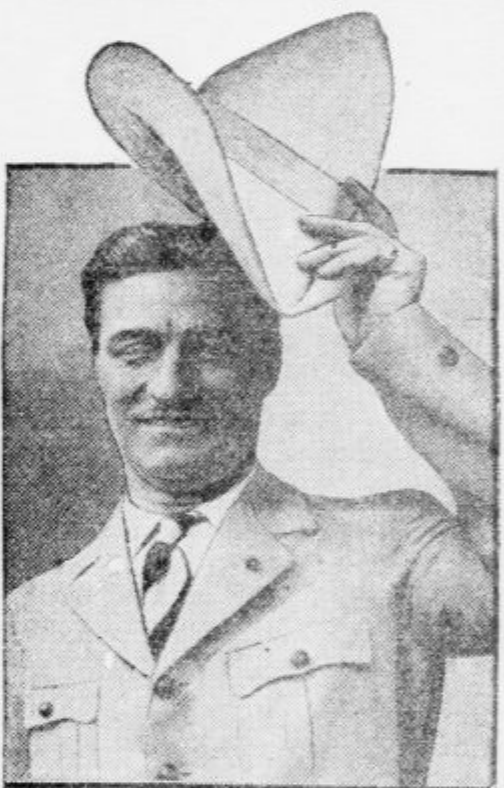
Na današnji psihiatrično-nevrološki vseučiliški kliniki je izvedel asistent doktor Daltner zel; zanimive študije o prehranjevalnem problemu pri Jusevskih in živčnih bolezni. Ugotovil je, da nekateri bolniki določena živila povzročajo značilne živnostne simptome. Gre torej za preobčutljivost »alergijo«, ki povzroča drugače zdravim ljudem n. pr. pri zaužitju jagod, jaje itd. izpuščaj na koži ali po vdihavanju cvetnega prahu itd. n. duho. Ta preobčutljivost pa vpliva na živčni sistem, zlasti pri epilepsiji mora imeti veliko vlogo in je sposobna, da izzove napade te bolezni.

Na temelju teh spoznanj se je lotil dr. Daltner zdravljenja raznih duševnih bolezni s primerno dieto, to je s takšno hrano, ki ne povzroča v bolniku simptomov preobčutljivosti. Tako je ozdravil dolgoleten, težak primer epilepsije s tem, da pacient ni smel zauživati beljakovinskih jedi (mesa, jaje, mleka). Globlje zdravljenje gre seveda za tem, da odpravi preobčutljivost samo in tudi v tej smeri so izvedli na imenovani dunajski kliniki poskuse z zelo dobrim uspehom. Poleg epilepsije so posebno migrena in razna depresivna stanja videti posledice preobčutljivosti in poskusi v to smer obetajo velike uspehe.

Neveščajna poroka

V Wiesbadnu so obsojili na 100 mark globo nekega kaplana, ki je bil poročil neki par, ne da bi ta prej izvedel civilne poroke, kakor predpisuje nemški zakon. Na poročnem potovanju dvojice je nekaj oronik odkril, da je bila žena že prej poročena »nekje na Balkanu« in da se je v drugič poročila, ne da se bi prej ločila. Prišla je zaradi tega pred sodnike in tu so odkrili, da se je ponovno poročila proti predpisom nemškega zakona, ki, kakor reče, ne priznava cerkvenega zakona brez predhodnega civilnega. Zato so poklicali tudi kaplana na odgovor in so ga oglobili.

Filmski cowboy obolel

Tom Mix, svetovno znani igralec cowboyev v ameriških senzacijskih filmih, je po operaciji slepiča tako nevarno obolel, da je njegovo življenje v opasnosti

MLADE STARE MATERE

Doslej je bila najmlajša stara mati nekda dama v Gruziji, ki je štela komaj 82 pomlad. Amerika je sedaj odkrila seveda še mlajše stare matere. V Kaliforniji, namreč v Hollywoodu, živi gospa Lorraine Kelly, ki je že nekoliko tednov 29 let mlada stara mati. Njena hči se je poročila kakor ona s 13. letom. Toda iz Oaklanda, isto tako v solncni Kaliforniji, se je javila isto tako 29 letna stara mati, ki ima pred hollywoodsko damo še to prednost, da šteje nje vnuk že skoraj leto dni. Stara mati je postala tedaj z 28. letom.

Iz uredniškega koša

Započ. Neka gospa je povabila svojega znanca na obed, za nesrečo pa mu je predložila tako mastno svinjsko pečenko, kakršne mož žive ni maral. Ko se je tedaj gospa za hip odstranila iz sobe, je pograbil prižlik vrgel pečenko pod mizo, da bi jo poili domači pes. Ampak pes jo je samo ovohaval in obližoval, ne da bi karkoli veselejo do te jedi. Hipoma je gost začul korake gospodinje, ki se je vračala. In mu ni ostalo drugega, nego da je pečenko pobral s tal, jo položil spet na krožnik in jo pojedel na njeno prijazno siljenje.

Vsak dan ena

»Kaj pa pomeni številka, privezana na zadnji nogi?«
»E, e... to pomeni, da sem ustrelil zajca, natanko ob 14.45.«

Zadnji dnevi pred uvedbo nove angleške carine

Ogromne množine inozemskega blaga so nakopičene v skladiščih angleških pristanišč, kajti od 25. t. m. dalje stopijo v veljavo novi carinski predpisi

Inozemske tovarne nogavic so uvozile zadnje dni toliko množino nogavic v Anglijo, da so cene nogavic padle na nekaj dinarjev. Po ulicah so jih prodajali po 3 Din!

Sklep angleškega parlamenta, da se mora zvišati carina na najvažnejše uvozne predmete, je povzročil izreden padec inozemskega blaga na angleškem trgu. Uvozniki tekmujejo, da bi pred uzakonjenjem zaščitne carine uvozili kar največ blaga v Anglijo. V severni Franciji in Belgiji je prava dirka tovornih avtomobilov na obalo. Na londonskem letalskem pristanišču Croyden pristajajo neprestano letala z inozemskim blagom. Na drugi strani pa je razvila angleška vlada širokopotno propagando za nakupovanje domačih proizvodov. Vsa Anglija je preplavljena z lepaki: »Kupujte angleško blago!«

Iz življenja in sveta

Pred otvoritvijo olimpijade
v umetnem drsanju

Niti dva meseca nas ne ločita več od velike revije najboljših umetnih drsalcev, ki bodo kmalu po Božiču na stroške ameriškega olimpijskega odbora odpotovali v Montreal v severni Ameriki. Na sliki vidimo: bivšega večkratnega svetovnega prvaka šveda Gillisa Grafströma (levo), zakonca Brunet iz Francije (sredi zgoraj), odličnega nemškega drsalca Ernesta Bayera (sredi spodaj), obe širom sveta znani graciji na ledu, Norvežanko Sonjo Henie in Hildo Holovsky z Dunaja (levo zgoraj) ter sedanjega svetovnega prvaka Avstrijca Karla Schäferja. (Opozarjamo na članek »Nihče ni prestar za sport« v pravkar izšli številki tedenske revije »Življenje in svet«.)

Življenje v ledeni vesoljnosti

Čudovite stvari se razkrivajo — Življenje močnejše od
mraza — Živnost bacilov najodpornейša

Samo trije laboratoriji na svetu imajo na razpolago aparature, ki jim omogoča približati se za las absolutni ničli, tisti mrzlotni točki ki je v svetovni prostornini sploh še mogoča. Ta točka leži 273 stop. Celzija pod običajno ničlo, ob kateri se voda spreminja v led. Ti trije laboratoriji so »mrzlotni laboratoriji« v Leydenu na Holandskem, fizikalni zavod v Torontu (Kanada) in tehnični državni zavod v Berlinu.

Čudovite stvari se razkrivajo človeškim očem pri poskusih s tem grozovitim mrazom. Molekuli snovi, ki sicer nikoli ne mirujejo, tu zastanejo in snov se spremeni v svojih bistvenih lastnostih, n. pr. kar se tiče prevodnosti elektrike, ki je za različne snovi različna. V mrzloti 273 stop. pod ničlo so spravihi živa bitja. Otrpnila so, a kakor da se ni nič zgodilo, so spet začele v višji temperaturi. Življenje je močnejše od mraza.

Prof. Kadisch s prej imenovanega zavoda v Berlinu je v zadnjem času izvršil mnoge poskuse, ki po senzacionalnosti presegaajo vse dosedanje v tem področju. Tri skupine najnižje organiziranih bitij je izpostavil grozotni mrzloti vesoljnosti v svojem laboratoriju. To so bili nad vse nevarni poskusi, kajti neprestano mu je pretela nevarnost strašnih eksplozij in nevarnost — da se okuži z morilnimi bakterijami, s katerimi je eksperimental. Eksplozija bi raznesla te klice na vse strani in nevarnost okuženja bi bila še večja. Vse to je zahtevalo posebnih priprav in varnostnih ukrepov.

Nato se je pričelo. Kmalu je v aparatu in v steklenih cevkah z drobnimi organizmi vladala mrzloti strojev za izdelovanje ledu. Minus 25 stop. C. Nato 78 stop. — ko ogljikov dvokis postane tekočina; nato 183 stop., 193 stop. — zrak se spremeni v tekočino; 272 stop. — helij postane tekočina, eno stopinjo nad absolutno ničlo. Noben toplomer ne more izmeriti tega neznanega mraza, učenjak ga izmeri z računom in primerjanjem. Cele ure traja, preden aparat doseže to točko. Klice v svojih cevkah so jo dosegli s svojimi mikroskopskimi telesci.

Vsak bi mislil, da so že davno poginili.

Tudi učenjak: so mislili tako, ki bi mrzloti radi uporabili kot desinfekcijsko sredstvo brez kemičnih in strupenih pridačkov. Toda bacili niso poginili — vsaj ne vsi, od vsake kulture jih je ostalo vedno še nekoliko, ki jim niti mrzli dihi vesoljnosti ni mogel uničiti življenja. Najbolj odporne pa so se izkazali bacili jetike. Ure in ure so prebili v zmrazjevalni aparaturi, celo četrte ure so jih izpostavili temperaturi 272 stop. pod ničlo — a ko so jih po izvršenem poskusu položili na umetno hrano, so živeli dalje, rasti in se množili kakor prej.

Morda pa so le izgubili tisto silo v sebi, ki mori človeka in druge žive tvore? Za poskus so vbrizgali nekaj teh bacilov, ki so bili pravkar prebili mrzloti vesoljnosti, živalim — in živali so obolele za težko tuberkulozo. Tudi drugi povzročitelji kužnih bolezni so na podoben način premagali svoj ledeni krst. Arrheniusova teorija, ki je trdila, da se življenje v neskončno majhnih klicah na svetlobnih žarkih in skozi mraz vesoljnosti plodi od planeta do planeta, od zvezde do zvezde, je tedaj v laboratorijskem poskusu dočkala potrdilo svoje močnosti. In še drugo spoznanje: mraz, žal, ni tako zanesljivo desinfekcijsko sredstvo kakor smo mislili doslej.

Muzeji in spomeniki

»Journal officiel« je priobčil prihodke v državnih muzejih za 1929, ki so skoro povsod tolikšni kot prejšnje leto. Edino Arc de Triomphe je dobil večje število obiskovalcev. Celokupni prejemki so znašali 5.898.111 frankov. Večina odpade na vstopnino. Kot pristojbina od slikanja in risanja je prišlo 3592 od fotografov 49.215, od kinematografov 32.830 fr. Najobilnejšo žetev je imel Louvre, nad 1 milijon, Versailles grad in Mont Saint-Michel po blizu 570.000, Pantheon 422.104, Arc de Triomphe 340.782, malo manj Sainte-Chapelle, palača Fontainebleau, Château de Pau, Luksemburški muzej, Veliki Trianon, Cité de Carcassonne, muzej Cluny, Mali Trianon, stolp Naše ljube gospe v Parizu pa 108.270 fr.

150 m debela zmrzal

Kako globoko sega vpliv mraza v še obljubljenih polarnih ozemljih, kažejo vrtnja za premogom, ki so jih izvršili nedavno tega na Grumantih (Spitsbergih) po nalogu norveške vlade.

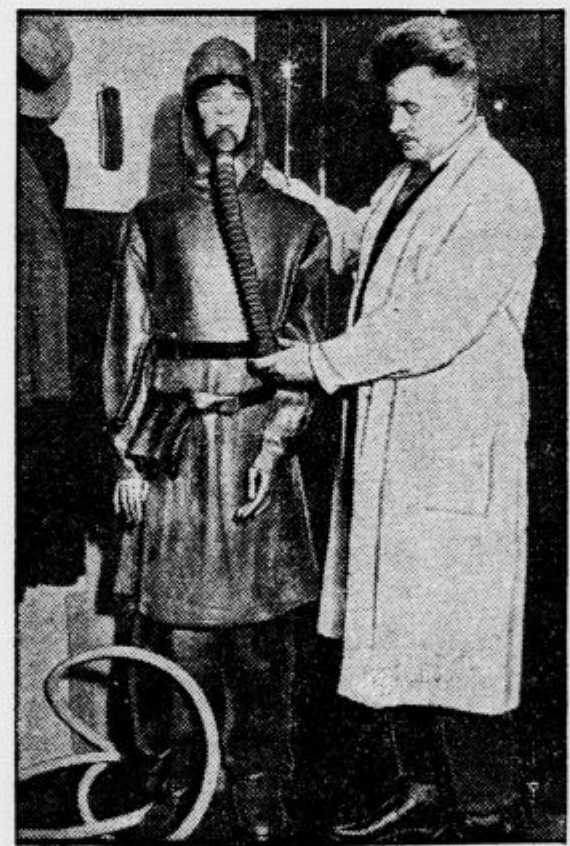
Pri teh vrtnjih so ugotovili, da je zemlja zmraznjena do globine 150 m. Delo je bilo izredno težavno. Ob površini zemlje je bilo gorovje zaradi mraza in talnega premikanja tako razdrapano, da so morali vtisniti v zemljo najprvo cementa, da so lahko pogreznili vrtalo v večje globine. Čim globlje je prišlo vrtalo, tem napornejši je bil boj z mrazom. Vsak hip je stroj primrznil. Da bi se temu izognili, so za vrtalom pogreznili gumaste cevi, iz katerih so spuščali po potrebi v okolico vrtala vročo paro. Le tako se je posrečilo, da so premagali 150 m debelo plast zmrzane zemlje.

Lya de Putti umira

Kakor poročajo iz New Yorka, leži znana filmska zvezdnica Lya de Putti na smrtni postelji. Zastrupila si je kri in temu so se pridružile komplikacije. Zdravniki jo ohranjajo samo še z umetnim dovajanjem kisika in imajo malo upanja, da jo rešijo.

Senzacionalna knjiga

Dr. Hugo Stoltzenberg v svojem laboratoriju

Hamburški kemik Stoltzenberg, v čigar tovarni je bila 1928 strašna eksplozija, je izdal v samozaložbi senzacionalno knjigo z naslovom »Navodila za izdelavo netrastrovov«. Nemško notranje ministrstvo je knjigo zaplenilo, ker vsebuje recepte za izdelavo strupenih plinov.

NAJNOVEJŠA ŠTEVILKA

ilustrovane tedenske revije

„ŽIVLJENJE IN SVET“

vsebuje naslednje zanimivosti:

POMLAJENO SONCE. — TUJEC (Rudolf Kresal — z ilustracijami E. Justina). — NA SLEDEH POSTANKA NAŠE ZEMLJE (s slikami). — ZEMELJSKA TOPLOTA IN LJUDJE. — ODKRITJE POSLEDNJE PRVINE (s sliko). — NIČ NOVEGA POD SONCEM (s slikami). — ALI SO ANGLEŽI LJUDJE? — OTON WARBURG (s sliko). — 1. XII. 1931 (Joža Bekš). — SLIKE IZ ŽIVLJENJA IN SVETA. — CRNI BOLID (z ilustracijami Fr. škodlarja). — STENDHALOVA PISMA. — FRANCO-SKE KOLONIJE (Dr. VI. Travnar — s slikami). — POVODNI TANK (s slikami). — SKRIVNOST ČLOVEŠKE HRANE. — ALI SO POVPREČNI LJUDJE SREČNI? — FILMANJE POMORSKIH KATASTROF. — TEDENSKI JEDILNI LIST. — KARIKATURE. — NIHČE NI PRESTAR ZA SPORT. — HUMOR V SLIKAH.

Naslovno sliko »Ujedinjenje« narisal NIKO PIRNAT.

»ŽIVLJENJE IN SVET« izhaja tedensko in stane mesečno samo 8 Din. Naročite se pri upravi: Ljubljana, Knafljeva ulica 5.

Lana de Terzi - pionir zrakoplovstva

(Ob tristoletnici njegovega rojstva)

300 letni jubilej Lane nas spominja tistega stoletja, ko so se ustvarjali temelji moderne eksperimentalne fizike, ko se je začelo naravoslovje otresati školaštine navlake, dušče vsak naraven razvoj. Takrat so živeli znameniti fiziki Guericke, Torricelli, Boyle in drugi, sami pionirji stvarnega spoznavanja narode. V tem stoletju je teklo tudi plodonosno življenje Lane, ki se je rodil decembra 1631.

Francesco Lana de Terzi je bil jezuit, toda mimo ozkega duhovnega poklica svojega reda se je mnogo bavil tudi s prirodoslovnimi vedami. Zbral je krožek učnih mož in ustanovil »Akademijo prijateljev novih pojavov na prirodoslovnem polju«. V tej akademiji je deloval do svoje smrti 1687.

Skoraj vse življenje je sestavljal veliko enciklopedično delo prirodoslovja, ki bi moralo iziti v devetih zvezkih pod naslovom »Magisterium Artis et Naturae«. Kot nekakšen predhodnik tega življenjskega dela pa je izdal »Prodomos«, knjigo, ki je za nas posebno zanimiva zaradi tega, ker je v njej že obravnaval zrakoplovstvo, kar je bilo za tiste čase nekaj neverjetnega.

V tej knjigi se namreč prav natančno bavi z načrtom zrakoplova, ki ga je premislil in zasnoval v vseh podrobnostih.

Zamislil si je, da bi iz štirih velikih krogel iz tenke bakrene pločevine izžgal zrak in privezal nanje lahke čolnčike, ki bi ga morale breztrajne krogle zaradi velikega vzgona dvigniti in nesti po zraku.

Teoretično je bil njegov načrt povsem pravilen. Kar se pa tiče praktične izvedljivosti jo je pa v glavnem delu sam zanikal, češ da bi bile dovolj trdne krogle pretežke, če pa bi jih napravili iz tanjših pločevine, bi jih utegnil vnanji zračni pritisk streti, čeprav teoretično ni pravega povoda za to bojazen.

Lana je vzbudil s svojim načrtom veličansko zanimanje in odobravanje pri sodobnih učenjakihi, čeprav so tudi ti sprevideli, da bi bil tak zrakoplov nemogoč. Učenjaki in tehniki so si bili in si bodo pač v vseh časih enaki. Prav tako je danes z vseumsko raketo. Vsi trdijo, da je teoretično mogoča, praktično pa neizvedljiva.

Ce bi se ne bil Lana takrat zagrizel v svoj bakreni krogel, morda bi izbral kakor drugo, že takrat znano pot, da bi prestregel vnanji zračni pritisk, potem bi bil morda že takrat vzletel prvi zrakoplov, na katerega je moralo čakati človeštvo še dolgo vrsto let. Toda ne glede na neuspeh, je vendar treba priznati genialnost tega velikega moža, ki je za celo stoletje prahitel svojo dobo.

Zdravljenje živčnih bolezni z dieto

Na dunajski psihiatrično-nevrološki vseučiliški kliniki je izvedel asistent doktor Daltner zel: zanimive študije o prehranjevalnem problemu pri juševnih in živčnih boleznih. Ugotovil je, da nekim bolnikom dolobna živila povzročajo značilne živčnostne simptome. Gre torej za preobčutljivost (alergijo), ki povzroča drugače zdravim ljudem n. pr. pri zauživanju jagod, jaje itd. izpuščajne na koži ali po vdihavanju cvetnega prahu itd. nadihu. Ta preobčutljivost pa vpliva na živčni sistem, zlasti pri epilepsiji mora imeti veliko vlogo in je sposobna, da izzove napade te bolezni.

Na temelju teh spoznanj se je kotil dr. Daltner zdravljenja raznih duševnih bolezni s primerno dieto, to je s takšno hrano, ki ne povzroča v bolniku simptomov preobčutljivosti. Tako je ozdravil dolgoleten, težak primer epilepsije s tem, da pacient ni smel zauživati beljakovinskih jedi (mesa, jaje, mleka). Globlje zdravljenje gre seveda za tem, da odpravi preobčutljivost samo in tudi v tej smeri so izvedli na imenovani dunajski kliniki poskuse z zelo dobrim uspehom. Poleg epilepsije so posebno migrena in razna depresijska stanja videti posledice preobčutljivosti in poskusi v to smer obetajo velike uspehe.

Neveščajna poroka

V Wicebadnu so obsodili na 100 mark globe nekega kaplana, ki je bil poročil neke par, ne da bi ta prej izvedel civilne poroke, kakor predpisuje nemški zakon. Na poročnem potovanju dvojice je nek ožonik odkril, da je bila žena že prej poročena »neke na Balkanu« in da se je v drugič poročila, ne da se bi prej ločila. Prišla je zaradi tega pred sodnike in tu so odkrili, da se je ponovno poročila proti predpisom nemškega zakona, ki, kakor rečeno, ne priznavajo cerkvenega zakona brez predloženega civilnega. Zato so poklicali tudi kaplana na odgovor in so ga oglobili.

Filmski cowboy obolel

Tom Mix,

svetovno znani igralec cowboyev v ameriških senzacijskih filmih, je po operaciji slepiča tako nevarno obolel, da je njegovo življenje v opasnosti.

Mlade stare matere

Doslej je bila najmlajša stara mati neka dama v Gruziji, ki je štela komaj 32 pomladi. Amerika je sedaj odkrila seveda še mlajše stare matere. V Kaliforniji, namreč v Hollywoodu, živi gospa Lorraine Reilly, ki je že nekoliko tednov 29 let mlada stara mati. Njena hči se je poročila kakor ona s 13. letom. Toda iz Oaklanda, isto tako v solncni Kaliforniji, se je javila isto tako 29 letna stara mati, ki ima pred hollywoodsko damo še to prednost, da šteje nje vnuk že skoraj leto dni. Stara mati je postala tedaj z 28. letom.

Iz uredniškega koša

Zapeč. Neka gospa je povabila svojega znanca na obed, za nesrečo pa mu je predložila tako mastno svinjsko pečenko, kakršne mož žive ni maral. Ko se je tedaj gospa za hip odstranila iz sobe, je pograbil priliko in vrgel pečenko pod mizo, da bi jo požrl domači pes. Ampak pes jo je samo ovohaval in obližoval, ne da bi kazal kakšno veselje do te jedi. Hipoma je gost začel korake gospodinja, ki se je vračala. In mu ni ostalo drugega, nego da je pečenko pobral s tal, položil spet na krožnik in jo pojedel na njeno prijazno siljenje.

Vsak dan ena

»Kaj pa pomeni številka, privezana na zadnji nogi?«
»E, e... to pomeni, da sem ustrelil zajca natanko ob 14.45.«

Zadnji dnevi pred uvedbo nove angleške carine

Ogromne množine inozemskega blaga so nakopičene v skladiščih angleških pristanišč, kajti od 25. t. m. dalje stopijo v veljavo novi carinski predpisi

Inozemske tovarne nogavic so uvozile zadnje dni toliko množino nogavic v Anglijo, da so cene nogavicam padle na nekaj dinarjev. Po ulicah so jih prodajali po 3 Din!

Sklep angleškega parlamenta, da se mora zvišati carina na najvažnejše uvozne predmete, je povzročil izreden padec inozemskega blaga na angleškem trgu. Uvozniki tekmujejo, da bi pred uzakonjenjem zaščitne carine uvozili kar največ blaga v Anglijo. V severni Franciji in Belgiji je prava dirka tovornih avtomobilov na obalo. Na drugi strani pa je razvila angleška vlada širokopotezno propagando za nakupovanje domačih proizvodov. Vsa Anglija je preplavljena z lepaki: »Kupujte angleško blago!«

C. Schmidt

Mesto mrtvih v Jukatantu

Roman

Najprej sem ukazal mornarjem, naj zavleče truplo v grmovje in ga pokrijejo z vejami. Z Dickom sva med tem bistro opazovala okolico. A ničesar sumljivega ni bilo videti. Ko smo opravili ta žalostni posel in se zbrali na bolj skritem kraju, sem rekel Violi, ki je blela in tiha stala zraven mene:

»Viola, vrni se boste. Joe, kapitan in Freene vas bodo spremljali nazaj v Merido.«

Pogledala me je kakor v sanjah; nato so ji zletele oči proti gozdnim divjinam onkraj rečice, kakor da bi tam nečesa iskale. Solza se ji je utrla na bledorjavkasto lice. Že sem mislil, da me je sklenila ubogati, ko je tiho, a odločno izgovorila:

»Ne, Stefan, ne bom se vrnila. Če bi nam Indijanci vsem stregli po življenju, bi nas mogoče rešili samo še Bog, pa naj se vrnemo ali jahamo dalje.«

»Dick, daj mi zemljevid,« sem rekel, čuteč, da mi srce razbija, kakor da bi se hotelo raztrgati. K našemu cilju je vodila samo ena pot in te nismo mogli ubrati. Treba je bilo poizkusiti brez poti.

»Na konje!« sem ukazal.

Šestorica belih obrazov je za trenutek osuplo zastrmela vame. »Na konje! Imejte oči odprte in puške pripravljene. Midva z Baxterjem bova jahala na čelu, Dick in Freene pa zadaj. Treba bo napraviti ovinek,« sem dejal.

Ko smo bili vendar že vsi na konjih, sem krenil dobršne pot ure daleč nazaj po poti, ki sem jo bil ubral. Nihče ni rekel besedice,

nihibe mi pokazal zanimanja za čudese pragozda. Eden izmed nas je ležal v grmovju, zavratno umorjen, prav tisti, ki nam je še včeraj čil in zdrav jahal na čelu. Ali je bila tudi nam namenjena ista usoda?

A saj nisem utegnil premišljati o tem, kar se je bilo zgodilo. Prilika za to je bila zvečer, če nam je bilo sploh usojeno, da ga doživimo. Zdaj je bilo treba bistro gledati okoli sebe.

Ob vsakem sumljivem šumu smo vznemirjeni strgali puške z ramen. Nekoč sem se ozrl na Violo. Njene ustnice so se tiho gibale; molila je. In tudi jaz bi bil najrajši pomolil, da bi se mi posrečilo pripeljati to mlado, krasno dekle zdravo nazaj v materino naročje.

Po malem sem se spet umiril in zbral. Čez pol ure sem ostro zavil proti jugu. V tej novi smeri smo jahali malone uro. Drevje in grmovje tod ni bilo pregosto in nam ni delalo posebnih ovir. Potem, že sredi popoldneva, sem zavil zopet na zahod. Ta smer nas je morala čez kako poldrugo uro privedi na staro pot, in to dokaj daleč od kraja, kjer se je bil zgodil današnji umor. In nato je moral priti kmalu odprt prostor z indijansko piramido. Tam sem nameraval prenočiti.

Čez pol ure smo spet prišli do rečice, je prebredli in jahali dalje po gozdu, ki je postajal čedalje bolj gost. Neprimerno hoste so nas spet in spet silile, da smo delali velike ovinke, in tako smo sicer prišli na staro stezo, a vendar dve uri kasneje, nego sem upal. Strašno truden in razburjen sem že bil od te dolge blodnje; kar obup se me je loteval. Večer se je bližal, a mi še vedno nismo bili pri piramidi, ki je bila zaznamovana na zemljevidu in kjer smo se nameravali utaboriti. Že sem ugibal, ali ne bi kazalo prenočiti v gozdu, ko se je gozd zredčil; pokrajina je postala bolj gričevita in novo upanje me je navdalo.

A delj ko četrt ure smo še morali jahati, preden se je gozd odprl.

»V skok!« sem zaklical in zleteli smo naprej. In zdajci smo pre-

seščeni obstali. Malone štirikotna ploskev, na kateri je raslo le nekaj grmov, je ležala pred nami. Sredi te, kakih dvesto metrov široke ravnice se je vzdigoval pravilen, do trideset metrov visok piramidasti grič. To je bilo tisto, česar smo iskali. Z vrha piramide smo mogli v svetli mesečini in zvezdni noči strahoviti vso okolico s svojimi puškami.

Počakal sem zadnjih dveh, Dicka in Freenea; nato smo zaželeli tja in se vzpeli na vrh griča, ki se je dvigal v treh stopnjah. Zgoraj na ploščadi je nekaj gotovo stalo svetilke. Preperelo kamenje s čudnimi reliefi, ki smo ga videli okoli sebe, je potrjevalo to domnevo.

Na smrt utrujeni smo se posedli, kamor je kdo mogel. Pogledal sem Violo in videl, da so njene moči pri kraju.

Mesec je že plaval nad vrhovi dreves in sonček je naglo nastopil. Kolikokrat mi je bila že srebrna mesečina v tolažbo in mi pomagala, da sem pozabil vse gorje! A tu so nas blede valovi njene svetlobe le vznemirjali; ustvarjali so okoli naše piramide pošastne senke, ki so grozile naši razburjeni domišljiji s poginom. Zvezde so se krasno iskrale v temnovišnjem baršunu nočnega neba.

Ognja nismo zakurili; zbudil bi bil samo pozornost Indijancev in nam oslepil oči, da ne bi bili mogli opazovati okolice; a prav ta paznost je odločala o našem življenju.

Kadili smo in tiho šepetaje v krogu ležali za starimi kamenitimi kockami. Viola je s polodprtimi očmi počivala sredi prostora. Zraven mene je ležal kapitan. Dick in Joeja sem bil poslal na drugo stran. Tako smo počivali že kakih dve uri in mislil sem že, da bi bilo najbolje poslati polovico naših ljudi počivat. Ostala polovica je zadržala za stražo. A tedajci se je Joe prevrnil na svojo stran.

»Dick je odšel. Tjale dol. Rekel je, naj vam povem,« sem začel njegov šepet. Nato je hotel spet zlesti nazaj.

SOKOL

Sokolsko društvo v Velenju

Neprijazno vreme in nastopajoča zima nas je pregnala z našega lepega letnega telovadišča, kjer smo preživeli toliko veselih telovadnih ur, zopet v tesne prostore Rudarskega doma. Mala in telovadbi ne odgovarjajoča dvorana nam je jemala vsako upanje, da bi tudi v dolgi zimski dobi lahko gojili telovadbo. Toda spretnost in pridnost našega br. Prestorja Jožeta zna ustvariti tudi v tem skromnem prostoru telovadne ure, ki so telovadečemu članstvu v korist in napredek. Tako bomo tudi v zimskih mesecih sistematično napredovali v telovadni in idejni smeri.

Zgledu brata načelnika zvesto sledijo ostali prednjači oddelkov. Kljub mrkemu letnemu času naše delo živahno napreduje. V teku enega leta sta nas morala zaradi službenih premostitev zapustiti že dva načelnika. Bili so časi, ko se je zdelo, da bo tehnična stran našega dela vsaj začasno zamrla. Toda ko je stiska največja, je sokolska pomoč najbližja. Že prejšnjemu načelniku br. Kusarju je br. Prestor stal s svojo izkušenostjo zvesto ob strani in dobro uspeji naš prvi nastop je v veliki meri tudi njegova zasluga. Pomislimo le na večbe ritmičnega »Napreaja«, ki je zahteval obilo truda, ker so bili izvajajoči člani v veliki večini telovadci-novinci. Po odhodu br. Kusarja je br. Prestor prevzel nabeštvo, vodi prednjači zbor in vsa tehnična dela s pravo sokolsko vneto in požrtvovanjem. Zelo se je izpolnil prednjači zbor s tem, da je društvo poslalo tri sestre v župni prednjači tečaj v Celje.

V kolikor je ovirano naše delo s tehnične strani, se je poglabilo v prosvetnem pravcu. Ustvarili smo si diletski krožek, ki bo tu pa tam skušal pokazati življenje iz žalostne in vesele strani na ohr. Prvi naš poizkus v tej smeri bo v nedeljo 29. t. m. ob 16. uro stopimo na oder z Meškovo dramo »Pri Hrastovih« v dvorani Rudarskega doma. Istotam nas bo presenčila v sredi decembra naša sokolska deca, ki pod vodstvom br. Cenarja pridno vadi otroško igro: »Materin blagoslov«. Spominu nesrečnih žrtov tujega nasilja nad našim narodom v Primorski je bilo posvečeno predavanje br. prosvetarja Kramarja ob dnevi žalostnih obletnic. Ravno takoj hočemo s primernim programom posvetiti 1. december ideji in razmahu sokolske misli v našem kotičku lepe Saške doline.

Poslovil se je od nas in odšel na novo službeno mesto v Škofjo Loko zvesti brat, član uprave Joško Lavrič, postajanačelnik. Naj ga spremlja na novo mesto naša hvaležnost in želja, da se tudi tam razvije njegova delavnost sokolski ideji v rast. Bratje, sestre, pridno zahajamo v našo tesno telovadnico, da v delu pričakamo lepših dni, ko nas zopet sprejme izpolnjenost in izboljšano letno telovadišče, kjer bomo vse zimске zasnove v večjem razmahu poglabili in izpolnili domovini v moč in slavo. Zdravo!

Sokolsko društvo Slovenjgradec

Letošnje gledališko sezono je otvoril sokolski dramski odsek prošle nedelje z dramo Arturja Schnitzlerja »Ljubimkanje«. Uvodne besede o pisatelju in njegovem delu je imel g. K. Sovrč, ki je ob tej priliki spregovoril tudi nekaj tople občutnih besed o Tyrsu in o sokolski ideji.

Kar se tiče drame, moramo ugotoviti, da izbira ni bila ravno posrečena, kakor je to tudi g. Sovrč pravilno omenil v svojih uvodnih besedah. Predstava, ki odpira sokolsko gledališko sezono, bi morala biti nekaj bolj reprezentativnega kakor je »Ljubimkanje«. Glavno pa je, da bi takoj otvoritvena predstava morala biti vsaj slovenskega, če že ne slovenskega izvora.

Pravilno igrati to Schnitzlerjevo delo pa ni ravno lahka stvar. Predvsem je treba pri vnemirnosti stalno imeti pred očmi duhajski milje in pa čas v katerega je pisatelj delo položil. V koliko se je to igralcem posrečilo, o tem prepuščam sodbo gledalcem. V splošnem so svoje naloge dobro rešili, posebno v 2 in 3. dejanju, do čim je 1. dejanju neostajalo potrebno intimnosti, ki jo je hotel pisatelj tu imeti. Kar se tiče posameznih igralcev, je bil Frle malo preveč reseniran in premalo aktiven; bil pa je zelo simpatičen. Ugalet je Teodor s svojim humorjem, samo prehitro je govoril. Oče je bil odličan, njegov padec koncem igre pa malo neroden, ker je vzbujal bolj smeh kakor resnost. Mici je bila dobra, le tu in tam malo bleznarja; veliko igralsko zmožnost je pokazala Kristina, ravno tako tudi igralka opravljive klenotulje. Kristina je prvič nastopila na našem odru, želimo pa si njenega trajnega sodelovanja.

Igra je bila v spretni režiji g. dr. Schremerja. Obisk je bil prav dober. Omenimo, da bo slovenjgradsko občinstvo tudi nadalje poklonilo našim dramskim prireditvam sokolskega odra.

Korespondent(inja)

s popolnim znanjem jugoslovenskega, nemškega in francoskega jezika, kakor tudi nemške stenografije, se išče za večje industrijsko podjetje v Ljubljani s 1. jan. 1932. Ponudbe z označbo zahteve plače na oglasni oddelček »Jutro« pod »Sa-Mo«. 14235

Umrl nam je naš oče

Ivan Brodnik

K večnemu počitku ga spremimo v soboto, 28. t. m. ob pol 3. uri iz Hiralnice Sv. Jožefa k Sv. Križu. 14238

žalujoči ostali.

Sokol v Dolnji Lendavi je proslavil minulo nedeljo 60 letnico pisatelja Finžgarja. Uprizoril je dramo »Razvalina življenja«. V uvodu je br. Kokoli Miroslav orisal življenje pisatelja in opozoril na njegova velika dela. Uprizoritev drame je bila brezhibna. Režiser br. Simon Dobernik je zelo srečno porazdelil vloge. Stročega očeta Urha je izvrstno podal brat Simon Gorišek. Sestra Simonka je v vlogi Lenčke živela in je s svojim nastopom presenetila gledalce. Martina je igral brat Izidor Horvat zelo dovršeno in čustveno. Sestra Albina Horvatova je bila v vlogi Tona nad vse naravna. Ko se je pokazal voznik Sirk na odru (brat Kokoli), je vse od navdušenja ploskalo. Vloga Ferjana je zelo dovršeno podal režiser sam. Izvrstna je bila tudi Mica v osebi sestre Virantove. Tako je prosvetni odsek tukajšnjega Sokola po dolgem odmoru pričel svoje delo. Gotovo bo še skrbel, da ne bomo ostali v dolgi zimski večerih brez duševnega razvedrila. Dvorana je bila zasedena kot običajno. Da je bilo mogoče pričeti delo na odru, gre največ zaslugu bratu Kokolju, ki je žrtvoval tedne in tedne, da je pripravil oder za najrazličnejše scene. Tako ima naš Sokol zdaj ras umetniško izdelane kulise. Uprizoritve iger se bodo lahko vršile odslej brez težav.

Iz življenja na deželi

MOSTE. Podružnica Kola jugoslovenskih sester Moste—Sv. Peter izreka najiskrenejšo zahvalo vsem dobrotnikom in darovalcem, zlasti ljubljanskim in močanekim trgovcem, ki so tako radevolje prispevali požrtvovalnim Kolašicam darove za našo dobrodelno tombolo, ki se je vršila preteklo nedeljo v prenatobni polni sokolski telovadnici. I. tombolo je zadel neki gimnazijec s Sela, II. tombolo uradnika vdova s Sela, III. tombolo zasebna uradnica iz Vodmata, IV. je zadel učenka in V. tombolo učenec osnovne šole v Mostah. Zahvaljujemo se šolskemu vodji g. Gradu in gđ. učiteljici Vidmarjevi, ker sta nam šla pri vsej prireditvi zelo na roko, sokolskemu društvu v Mostah za brezplačno posojene stole in vsem, ki so pripomogli, da se je društvena blagajna gmoj na podprla in se bo lahko priredila 20. decembra res lepa božičnica. Obenem sporočamo cenjemo občinstvu, da želi društvo rezevšem preskrbeti staro obleko, za katero nas vedno prosijo. Zato se obrača na občinstvo iz Most in okraja sv. Petra za kakršnakoli ponošena oblačila, ki se bodo razdelila med naše reveže. Vse hvaležno sprejema predsednica v Ciglarjevi ulici 39/I. v Mostah.

DOLENJI LOGATEC. Knjige Vodničkove družbe naj člani dvignejo pri poverjeniku g. Antonu Puntarju. Krasnega književnega daru bo lahko pač vsakdo vesel. Zato bodo nedvomno ostali zvesti Vodničkovi družbi vsi dosedajni člani tudi še za naprej, ko prevzame poverjenstvo spoznavno z g. Puntarjem g. Jože Vrhovšek. Novi poverjenik prosi vse člane, da poravnajo članarino za prihodnje leto zaradi olajšanja dela že pri odvzemu letošnjih knjig.

LEŠCE. Kakor je »Jutro« že poročalo, se je pred kratkim vršila v dvorani nove šole predstava, ki je zelo dobro uspela. Uvodni govor župana g. Azmana je bil sprejet z hvalnim odobravanjem. Pred gledališko predstavo smo videli še predigro »Pogled iz Amerike«, kjer sta Pat in Patachon, ki sta priselila v Lesce z aeroplanom, iz lesnega zaboja izvelela

same dobre igralce. Igra »Stari grobi« se je spričo nastopa ameriških mojstrov odigrala izvrstno. Občinstvo se je prav prirečno nasmejalo in je z aplavzom nagradilo vse igralske osebe. V nedeljo ob 15. se igra ponovi. Kdor hoče preživeti nekaj prijetnih ur, naj nikar ne zamudi predstave, ki bo tudi sedaj v novi šoli. V eredo zvečer se je vršil sestank, na katerem se je zbralo čez 50 oseb, ki bi bile pripravljene delovati na odru, pri godbi in v pevskem zboru. V Lescah se je zadnja leta marsikaj zamudilo, a se to hoče zdaj z dobro voljo popraviti. V nedeljo vsi k predstav!

ŽIROVNICA — BREZNICA. Sokolsko društvo proslavi v nedeljo 29. t. m. v društveni telovadnici učenjence. Pričetek ob 19. Zaradi sročane zaprisege članstva je udeležba obvezna za vse člane. Miklavžev večer pa prirediti društvo 5. decembra v društveni telovadnici s pričetkom ob 18. za mladino in odrasle. Darila se bodo tam sprejemala isti dan popoldne.

KOROSKA BELA. Po daljši bolezní je preminil v torek v 52. letu starosti Martin Noč, bivši dolgoletni župan na Koroski Beli. Pokojnik je za časa svojega županova mnogo storil za socialni in gospodarski napredek našega kraja. Bil je splošno spoštovan mož. Bodi mu ohranjen lep spomin, preostalih nam iskreno sožalje! — Pevski zbor »Svobode« je priredil v nedeljo zvečer svoj pevski koncert v dvorani Sokolskega doma. Pred pričetkom izvajani je imel kratko predavanje o zgodovini pesmi g. Giorgioni. Močan zbor pevcev je pod vodstvom pevovodje gospo. da Meningerje prav lepo absolvirala pester spored. Žal, obisk ni bil tak, kakor bi se imelo pričakovati in kakor je zbor za služil.

KOČEVJE. Misel prirejanja javnih predavanj v našem mestu je padla na rodovitna tla. Kočevsko akademsko društvo je z dosedanjimi uspehi lahko zadovoljno. Preteklo nedeljo je predaval g. dr. Joža Bohinjec, direktor OUZD o modernem delovnem pravu. Predavalna dvorana je bila nabito polna. V velikem številu je bilo zastopano delavstvo obeh narodnosti, pa tudi ostali sloj. Za svoje lepo predavanje je žel g. dr. Bohinjec na koncu dolgoleten aplavz. V nedeljo 29. t. m. bo tretje društveno predavanje. Razpravljal bo o gospodarskem položaju s posebnim ozirom na denarni trg g. dr. Valenčič. V današnjih časih, ko trpi ves svet pod težo gospodarskih težav, bo predavanje g. dr. Valenčiča gotovo dobro došlo. Vstop prost.

RADECE. Kino Jadran do nadaljnjega ne bo obratovalo.

SEVNICA. Knjige Vodničkove družbe dobe naročniki pri poverjeniku g. Lindiču, ki sprejema tudi nove člane. — Podružnica Rdečega križa je nabrala za gladožolce 138 Din. Ga. Verbičeva je nabrala v svojih trgovinah v januarju za prodane kupone v korist RK 194 Din. Občinski tajnik pa je nabral v maju 103 Din, skupno torej letos 435 Din. — Najprimernejše Miklavžev darilo za deca so ilustrirane mladinske knjige »Jutro«. Dobite jih tudi v Sevnici v glavni zalogi tobaka, počez trgovine Kastelic. Knjige so samo po 12 Din.

RUSE. V prosvetno-telovadnem tečaju bo v nedeljo 29. t. m. ob 8. zjutraj v Sokolskem domu predaval župni podstarosta br. dr. Maks Kovačič o sokolski ideji. Onozajerno da je za vse članstvo to predavanje obvezno. Novi člani, ki se pre-

davanja ne udeležijo, 1. decembra ne bodo mogli biti zapisničeni.

Iz Ptuja

J— Srebrno poroko sta praznovala v ožjem družinskem krogu g. Ivan Bambič, sodni poduradnik kazenskega sodišča, in njegova soproga ga. Ivana. Se na mnoga leta!

J— Sleparstvo. Nedavno je prišla k trgovcu g. Kostanjevcu neka Antonija Poljančeva, ki se je izdejala za Marijo Krambergerjevo, in ji je trgovec zaupal na up blaga za 210 Din. Ko je trgovec Marijo Krambergerjevo opominjal za plačilo, je seveda opomin ostal brez uspeha. Te dni pa je trgovec slučajno srečal Poljančevo v mestu in jo takoj izročil policiji. Policija je žensko po zaslišanju oddala sodišču.

Iz službenih objav

— V Ptuju 27. t. m. ob 10., zemlj. knj. d. o. Pohorje, vl. št. 18, cenjeno 60.600 Din, najmanj 42.827 Din. — V Ribnici 4. dec. ob 10., zemlj. knj. Podtabor vl. št. 27, cenjeno 31.907 Din, najmanj 21.272 Din. — V Mariboru 2. dec. ob 9., zemlj. knj. k. o. Bistriča pri Rušah, vl. št. 168, cenjeno 61.385 Din, najmanj 40.923 Din. — V Litiji 3. dec. ob 10., zemlj. knj. Velika Goba, vl. št. 89 in 258, cenjeno 39.764 Din, najmanj 28.844 Din. — V Mariboru 18. dec. ob 9., zemlj. knj. k. o. mesto Maribor, petina vl. št. 200, oziroma k. o. Malečnik vl. št. 16, cenjeno 77.428 Din, oziroma 7.403 Din, najmanj 38.614 Din, oziroma 4.936 Din.

Radio

Izvilleček iz programov

Sobota, 28. novembra.
LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 17: Salonski kvintet. — 18: Zumbarski uskoki. — 18.30: O kulturnem filmu. — 19: Angleščina. —

19.30: Spoznavanje blaga. — 20: Drugi večer ljubljanskih konservatoristov. — 21: Akademski plesni orkester. — 22: Napoved časa in poročila. — 22.15: Lahka glasba.

Nedelja, 29. novembra.
LJUBLJANA 9.30: Prenos cerkvene glasbe. — 10: Versko predavanje. — 10.30: Reportaža iz Narodnega muzeja. — 11: Salonski kvintet. — 12: Čas, poročila in plošče. — 15.15: Dekliška ura. — 15.45: Narodne pesmi. — 16: Naši izseljenci. — 16.30: Recitiranje Zupantičeve »Dumet«. — 17: Igra »Matic«. — 20: Ribniški večer. — 21.15: Operetni večer. — 22: Napoved časa in poročila. — 22.15: Salonski kvintet.

BEOGRAD 11: Narodna glasba. — 12.05: Plošče. — 12.30: Orkestralni koncert. — 17.30: Jazz. — 20: Narodne pesmi s tamburaskim zborom. — 21: Mešan program. — 21.30: Lahka godba orkestra. — 22.20: Poročila. — 22.40: Ciganska godba. — ZA GREB 11.30: Koncert na ploščah. — 17: Plesna glasba. — 20.30: Koncert »Sramek« kvarteta. — 22: Prenos koncerta iz New Yorka. — PRAGA 14.45: Prenos opere. — 17.30: Plošče. — 18: Prenos iz Brna. — 19: Godba na pihala. — 20: Koncert češke filharmonije. — 22: Prenos iz New Yorka. — BRNO 17.30: Prenos iz Prage. — 18: Orkestralni koncert. — 19.30: Prenos opere »Othello« iz gledališča. — 22: Prenos iz Prage. — VARŠAVA 17.45: Popoldanski koncert. — 20.30: Orkester in solisti. — 22.10: Italijanske pesmi. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 9.30: Zborovsko petje. — 11.30: Simfonični koncert. — 12.30: Mandoline. — 15.30: Lahka glasba. — 17.20: Komorna glasba. — 19.15: Humor. — 19.50: »Krog s kredo«. — 22: Prenos koncerta iz New Yorka. — BERLIN 19.20: Mešan program. — 22.30: Plesna glasba. — KÖNIGSBERG 15.30: Lahka glasba. — 18: Glasba z gradu Schönberg. — 19.10: Adventna glasba. — 20.30: Prenos iz Muhlackerja. — 22.30: Prenos iz Berlina. — MÜHLACKER 17.30: Orkester mandolin. — 19.30: Božična kantata. — 20.30: Prenos opere »Carmen«. — 22.50: Godba za ples. — BUDIMPEŠTA 15.45: Madžarske pesmi. — 19.30: Violinski koncert. — 20: Mešan program. — Ciganska godba. — RIM 17: Vokalen in instrumentalni koncert. — 21: Mešan glasbeni program.

Brez posebnega obvestila

Občina Ljubljana

Mestni pogrebni zavod

Umrla nam je naša mamica, tašča, sestra, teta in svakinja, gospa

Marija Rohrmann roj. Belle

vdova po notarju

Truplo blage pokojnice se blagoslovi v nedeljo, dne 29. novembra ob pol 10. dopoldne pred hišo žalosti (vila Šubic) v Škofji Loki in prepelje nato v Kostanjevico, kjer se vrši pogreb isti dan ob pol 16. uri iz farne cerkve na odnotno pokopališče.

Škofja Loka-Kostanjevica, dne 27. novembra 1931.

BOZA poroč. SEVER, hči; BOGOMIL, žandar. poročnik, sin; OTMAR BELLE, trgovec, brat; ANA roj. NIKOLIČ, sinaha; OTMAR SEVER, peš. kapetan, zet, in žalujoče rodbine ROHRMANN, SEVER, BELLE. 14242

Cene malim oglašom:

Zenitve, dopisovanja, naznanila ter oglaš trgoškega, reklamnega ali posredovalnega značaja; vsaka beseda 1.— Din. Pristojbina za št. 5.— Din. Najmanjši znesek 10.— Din. Ostali oglaš: vsaka beseda 50 para. Pristojbina za št. 3.— Din. Če naj pove naslov Oglašni oddelček »Jutra«, je plačati še pristojbino 2.— Din. Pri stopnjah je vplačati obnem z naročilom. Čekovni račun pri Poštni hranilnici v Ljubljani 11.842. — Telefon številka 2492, 3492

Mali oglasi

Za odgovor 2 Din v znamkah

Naslove malih oglasov

dobite takoj po izidu lista v podružnicah »Jutra« v Mariboru, v Celju, v Novem mestu, v Trbovljah in na Jesenicah, ki sprejemajo tudi naročila na male oglase in inserate.

Izšbo dobi

Mlado postrežnico
ki ima dobra spretnost, rada dela, priprava na oglašni oddelček »Jutra«
56710-1

Pletiljo
dobro izurjeno sprejemno na Opekarski cesti št. 32.
56721-1

Pomivalko
pridno in pošteno sprejme M. Vrtiček, trg., Dunajska cesta 12.
56701-1

Prodajalca (ko)
preprosto mod sprejme M. Vrtiček, trg., Dunajska cesta 12.
56700-1

Služkinjo
pridno in pošteno, samo za hitra dela, priprava na Dalmatijo — Kistanje pri Kani. Predstaviti se je med 10. in 12. uro na naslov: Križ, Postojnska ul. (vila Maligradska).
56680-1

Blagajničarko
takoj sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Takoj«.
56682-1

Čevljar. vajenca
s 1 ali 2 mesecskimi deli, razredni, poštenih staršev, z vso oskrbo v hiši sprejme Ivan Jazbec, Radole.
56668-1

Vajenca
za mesarsko obrt sprejme za Jozef Leopold, mestar v Medvedah.
56682-1

Natakarico
ali natakarja s kaveljko sprejemam. Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Vino«.
56745-1

Trgovski potniki
Fiksni in provizijski nudimo potnikom za obisk pri privatnih strojih na Ljubljani in okolici ter vso dravsko banovino za manufakturno blago. — Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Fiksni in provizijski«.
56692-5

Potnika
manufakturne stroje, za prodajo pri privatnih strojih sprejemam za Maribor in okolico. Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Fiksni in provizijski«.
56692-5

Potniki
ki hočejo dobro zaslužiti s prodajo pri privatnih strojih sprejemam za Maribor in okolico. Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Fiksni in provizijski«.
56692-5

Potniki
ki hočejo dobro zaslužiti s prodajo pri privatnih strojih sprejemam za Maribor in okolico. Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Fiksni in provizijski«.
56692-5

Prodajam
Drobne protja 5000 kg surovega in 1000 kg beljenega proda Anton Lukič, Pletiljeva št. 7. — Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Prodajam«.
56640-6

Kino aparaturo
»Ereman« kompletno v brezhibnem stanju ugodno prodam. Ponudbe pod »Fiksni in provizijski« na oglašni oddelček »Jutra« v Mariboru.
56601-6

Kolosalna izbira
novih gramofonskih plošč Columbia, His Master, Odeon, slovenske in druge pesni, plesni in petje po 20 Din. Sapiša, Dunajska cesta 36, parter.
56751-6

Edgar Rice Burroughs: Tarzan, kralj džungle

Prodajam
Drobne protja 5000 kg surovega in 1000 kg beljenega proda Anton Lukič, Pletiljeva št. 7. — Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Prodajam«.
56640-6

Kino aparaturo
»Ereman« kompletno v brezhibnem stanju ugodno prodam. Ponudbe pod »Fiksni in provizijski« na oglašni oddelček »Jutra« v Mariboru.
56601-6

Kolosalna izbira
novih gramofonskih plošč Columbia, His Master, Odeon, slovenske in druge pesni, plesni in petje po 20 Din. Sapiša, Dunajska cesta 36, parter.
56751-6

Edgar Rice Burroughs: Tarzan, kralj džungle

Prodajam
Drobne protja 5000 kg surovega in 1000 kg beljenega proda Anton Lukič, Pletiljeva št. 7. — Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Prodajam«.
56640-6

Kino aparaturo
»Ereman« kompletno v brezhibnem stanju ugodno prodam. Ponudbe pod »Fiksni in provizijski« na oglašni oddelček »Jutra« v Mariboru.
56601-6

Kolosalna izbira
novih gramofonskih plošč Columbia, His Master, Odeon, slovenske in druge pesni, plesni in petje po 20 Din. Sapiša, Dunajska cesta 36, parter.
56751-6

Edgar Rice Burroughs: Tarzan, kralj džungle

Prodajam
Drobne protja 5000 kg surovega in 1000 kg beljenega proda Anton Lukič, Pletiljeva št. 7. — Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Prodajam«.
56640-6

Kino aparaturo
»Ereman« kompletno v brezhibnem stanju ugodno prodam. Ponudbe pod »Fiksni in provizijski« na oglašni oddelček »Jutra« v Mariboru.
56601-6

Kolosalna izbira
novih gramofonskih plošč Columbia, His Master, Odeon, slovenske in druge pesni, plesni in petje po 20 Din. Sapiša, Dunajska cesta 36, parter.
56751-6

Edgar Rice Burroughs: Tarzan, kralj džungle

Razna trg. oprava

ugodno prodaj. Vprašati pri tiskarji Ivan Jelačin, Ljubljana, Emonska c. 2.
56263-6

Postelje
z vložki napredaj v Ljubljani, Reber št. 211.
56757-6

Zaslussek
Lokalno zastopstvo radio aparatov in zlatine na obroke, prevzajem v večjem trgu. Garancija na razpolago. Cenj. ponudbe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod »Prevzame takoj«.
56735-3

Zastopnika
veščega knjigovodstva, ki je uveden v pisarnah, uradih in trgovskih podjetjih, sprejemam takoj za vpeljavo novega sistema kartotečnega knjigovodstva. — Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Zastopnika«.
56738-3

Potnik
Akademik Instruktor francosko, latinsko in matematiko. Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Potnik«.
56700-4

Knjige
Brezplačno vsakemu detaljno znanstveno literaturo »Preporode« (kako postati zdrav, močan, delovno sposoben in aktivno agilen). Vsište na naslov: Miloš Markov, Beograd, Kralja Milana 15.
56748-8

Radio
tricolni, z anodo, svečnikom in akumuliranjem, poceni napredaj v Gradšču št. 21.
56749-9

Radio
tricolni, z anodo, svečnikom in akumuliranjem, poceni napredaj v Gradšču št. 21.
56749-9

Radio
tricolni, z anodo, svečnikom in akumuliranjem, poceni napredaj v Gradšču št. 21.
56749-9

Radio
tricolni, z anodo, svečnikom in akumuliranjem, poceni napredaj v Gradšču št. 21.
56749-9

Radio
tricolni, z anodo, svečnikom in akumuliranjem, poceni napredaj v Gradšču št. 21.
56749-9

Radio
tricolni, z anodo, svečnikom in akumuliranjem, poceni napredaj v Gradšču št. 21.
56749-9

Radio
tricolni, z anodo, svečnikom in akumuliranjem, poceni napredaj v Gradšču št. 21.
56749-9

Radio
tricolni, z anodo, svečnikom in akumuliranjem, poceni napredaj v Gradšču št. 21.
56749-9

Radio
tricolni, z anodo, svečnikom in akumuliranjem, poceni napredaj v Gradšču št. 21.
56749-9

Radio
tricolni, z anodo, svečnikom in akumuliranjem, poceni napredaj v Gradšču št. 21.
56749-9

Radio
tricolni, z anodo, svečnikom in akumuliranjem, poceni napredaj v Gradšču št. 21.
56749-9

Radio
tricolni, z anodo, svečnikom in akumuliranjem, poceni napredaj v Gradšču št. 21.
56749-9

Radio
tricolni, z anodo, svečnikom in akumuliranjem, poceni napredaj v Gradšču št. 21.
56749-9

Radio
tricolni, z anodo, svečnikom in akumuliranjem, poceni napredaj v Gradšču št. 21.
56749-9

Radio
tricolni, z anodo, svečnikom in akumuliranjem, poceni napredaj v Gradšču št. 21.
56749-9

Radio
tricolni, z anodo, svečnikom in akumuliranjem, poceni napredaj v Gradšču št. 21.
56749-9

Radio
tricolni, z anodo, svečnikom in akumuliranjem, poceni napredaj v Gradšču št. 21.
56749-9

Radio
tricolni, z anodo, svečnikom in akumuliranjem, poceni napredaj v Gradšču št. 21.
56749-9

Radio
tricolni, z anodo, svečnikom in akumuliranjem, poceni napredaj v Gradšču št. 21.
56749-9

Radio
tricolni, z anodo, svečnikom in akumuliranjem, poceni napredaj v Gradšču št. 21.
56749-9

Radio
tricolni, z anodo, svečnikom in akumuliranjem, poceni napredaj v Gradšču št. 21.
56749-9

Radio
tricolni, z anodo, svečnikom in akumuliranjem, poceni napredaj v Gradšču št. 21.
56749-9

Radio
tricolni, z anodo, svečnikom in akumuliranjem, poceni napredaj v Gradšču št. 21.
56749-9

Opekarne!

Obratovodja želi promentni službo. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«.
56727-2

Slaščičar
samostojen delavec 48 let mesto za takoj. — Gustav Vesel, Ormož.
56737-2

Kuharica-gospodinja
želi mesto pri finančni kontroli, orožnik ali samem gospodu. Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Kuharica«.
56734-2

Abs. geometer
s prakso, dober risar. Iste računsko primerno delo. Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Geometer«.
56730-2

Kupim
Mlinsko kolo roba (na hitro), železo, od 190—220 cm v premeru, s tečajem (šepom), perotje in ležajem kupim. Ponudbe s ceno in opisom na naslov: Milin Pucenec, Prekmurje.
56695-7

Kapital
Kdo se udeleži s kapitalom eksploatacije alabastra, arbesta in bauksita? Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Kdo se udeleži«.
56727-16

Kapital
Kdo se udeleži s kapitalom eksploatacije alabastra, arbesta in bauksita? Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Kdo se udeleži«.
56727-16

Kapital
Kdo se udeleži s kapitalom eksploatacije alabastra, arbesta in bauksita? Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Kdo se udeleži«.
56727-16

Kapital
Kdo se udeleži s kapitalom eksploatacije alabastra, arbesta in bauksita? Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Kdo se udeleži«.
56727-16

Kapital
Kdo se udeleži s kapitalom eksploatacije alabastra, arbesta in bauksita? Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Kdo se udeleži«.
56727-16

Kapital
Kdo se udeleži s kapitalom eksploatacije alabastra, arbesta in bauksita? Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Kdo se udeleži«.
56727-16

Kapital
Kdo se udeleži s kapitalom eksploatacije alabastra, arbesta in bauksita? Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Kdo se udeleži«.
56727-16

Kapital
Kdo se udeleži s kapitalom eksploatacije alabastra, arbesta in bauksita? Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Kdo se udeleži«.
56727-16

Kapital
Kdo se udeleži s kapitalom eksploatacije alabastra, arbesta in bauksita? Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Kdo se udeleži«.
56727-16

Kapital
Kdo se udeleži s kapitalom eksploatacije alabastra, arbesta in bauksita? Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Kdo se udeleži«.
56727-16

Kapital
Kdo se udeleži s kapitalom eksploatacije alabastra, arbesta in bauksita? Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Kdo se udeleži«.
56727-16

Kapital
Kdo se udeleži s kapitalom eksploatacije alabastra, arbesta in bauksita? Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Kdo se udeleži«.
56727-16

Kapital
Kdo se udeleži s kapitalom eksploatacije alabastra, arbesta in bauksita? Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Kdo se udeleži«.
56727-16

Kapital
Kdo se udeleži s kapitalom eksploatacije alabastra, arbesta in bauksita? Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Kdo se udeleži«.
56727-16

Kapital
Kdo se udeleži s kapitalom eksploatacije alabastra, arbesta in bauksita? Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Kdo se udeleži«.
56727-16

Kapital
Kdo se udeleži s kapitalom eksploatacije alabastra, arbesta in bauksita? Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Kdo se udeleži«.
56727-16

Kapital
Kdo se udeleži s kapitalom eksploatacije alabastra, arbesta in bauksita? Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Kdo se udeleži«.
56727-16

Kapital
Kdo se udeleži s kapitalom eksploatacije alabastra, arbesta in bauksita? Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Kdo se udeleži«.
56727-16

Kapital
Kdo se udeleži s kapitalom eksploatacije alabastra, arbesta in bauksita? Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Kdo se udeleži«.
56727-16

Kapital
Kdo se udeleži s kapitalom eksploatacije alabastra, arbesta in bauksita? Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Kdo se udeleži«.
56727-16

Kapital
Kdo se udeleži s kapitalom eksploatacije alabastra, arbesta in bauksita? Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Kdo se udeleži«.
56727-16

Kapital
Kdo se udeleži s kapitalom eksploatacije alabastra, arbesta in bauksita? Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Kdo se udeleži«.
56727-16

Kapital
Kdo se udeleži s kapitalom eksploatacije alabastra, arbesta in bauksita? Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Kdo se udeleži«.
56727-16

Kapital
Kdo se udeleži s kapitalom eksploatacije alabastra, arbesta in bauksita? Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Kdo se udeleži«.
56727-16

Delavnico

suho in svetlo, v Ljubljani takoj oddam. Naslov pove oglašni oddelček »Jutra«.
56708-19

Gostilno, trgovino
in trafikno, v hiši ob farni cerkvi, radi boljši ugled, no prodam za 75.000 Din. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«.
56678-19

Gostilna in trgovina
v mariborski okolici na prodaj za 100.000 Din. Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Gostilna«.
56681-19

V najem
Mesarijo in gostilno vzmam takoj v najem. Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Mesarijo«.
56687-17

Trgovino
v prometnem gorenjem kraju oddam v najem. Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Trgovino«.
56698-17

Pridelki
Sladkega sena prodam 5 vagonov. Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Sena«.
56690-33

Sadje
Jabolka namljena in družinska razpoložljiva vagoni in manjše množice po Din 1—3. Peter Setina, Sovinca ob Savi.
56291-34

Les
Hlode bukove, hrastove in jelove kupuje stalno Lavrenčič & Co. Ljubljana, Vošnjakova ulica 16.
56671-15

Manovranja
oddajo Trisob. stanovanje moderno, s kopalnico, verande in pritlikinami oddam s 1. februarjem. Naslov pove oglašni oddelček »Jutra«.
56718-21

Manovranja
oddajo Trisob. stanovanje moderno, s kopalnico, verande in pritlikinami oddam s 1. februarjem. Naslov pove oglašni oddelček »Jutra«.
56718-21

Manovranja
oddajo Trisob. stanovanje moderno, s kopalnico, verande in pritlikinami oddam s 1. februarjem. Naslov pove oglašni oddelček »Jutra«.
56718-21

Manovranja
oddajo Trisob. stanovanje moderno, s kopalnico, verande in pritlikinami oddam s 1. februarjem. Naslov pove oglašni oddelček »Jutra«.
56718-21

Manovranja
oddajo Trisob. stanovanje moderno, s kopalnico, verande in pritlikinami oddam s 1. februarjem. Naslov pove oglašni oddelček »Jutra«.
56718-21

Manovranja
oddajo Trisob. stanovanje moderno, s kopalnico, verande in pritlikinami oddam s 1. februarjem. Naslov pove oglašni oddelček »Jutra«.
56718-21

Manovranja
oddajo Trisob. stanovanje moderno, s kopalnico, verande in pritlikinami oddam s 1. februarjem. Naslov pove oglašni oddelček »Jutra«.
56718-21

Manovranja
oddajo Trisob. stanovanje moderno, s kopalnico, verande in pritlikinami oddam s 1. februarjem. Naslov pove oglašni oddelček »Jutra«.
56718-21

Manovranja
oddajo Trisob. stanovanje moderno, s kopalnico, verande in pritlikinami oddam s 1. februarjem. Naslov pove oglašni oddelček »Jutra«.
56718-21

Manovranja
oddajo Trisob. stanovanje moderno, s kopalnico, verande in pritlikinami oddam s 1. februarjem. Naslov pove oglašni oddelček »Jutra«.
56718-21

Manovranja
oddajo Trisob. stanovanje moderno, s kopalnico, verande in pritlikinami oddam s 1. februarjem. Naslov pove oglašni oddelček »Jutra«.
56718-21

Manovranja
oddajo Trisob. stanovanje moderno, s kopalnico, verande in pritlikinami oddam s 1. februarjem. Naslov pove oglašni oddelček »Jutra«.
56718-21

Manovranja
oddajo Trisob. stanovanje moderno, s kopalnico, verande in pritlikinami oddam s 1. februarjem. Naslov pove oglašni oddelček »Jutra«.
56718-21

Manovranja
oddajo Trisob. stanovanje moderno, s kopalnico, verande in pritlikinami oddam s 1. februarjem. Naslov pove oglašni oddelček »Jutra«.
56718-21

Manovranja
oddajo Trisob. stanovanje moderno, s kopalnico, verande in pritlikinami oddam s 1. februarjem. Naslov pove oglašni oddelček »Jutra«.
56718-21

Manovranja
oddajo Trisob. stanovanje moderno, s kopalnico, verande in pritlikinami oddam s 1. februarjem. Naslov pove oglašni oddelček »Jutra«.
56718-21

Manovranja
oddajo Trisob. stanovanje moderno, s kopalnico, verande in pritlikinami oddam s 1. februarjem. Naslov pove oglašni oddelček »Jutra«.
56718-21

Manovranja
oddajo Trisob. stanovanje moderno, s kopalnico, verande in pritlikinami oddam s 1. februarjem. Naslov pove oglašni oddelček »Jutra«.
56718-21

Manovranja
oddajo Trisob. stanovanje moderno, s kopalnico, verande in pritlikinami oddam s 1. februarjem. Naslov pove oglašni oddelček »Jutra«.
56718-21

Manovranja
oddajo Trisob. stanovanje moderno, s kopalnico, verande in pritlikinami oddam s 1. februarjem. Naslov pove oglašni oddelček »Jutra«.
56718-21

Manovranja
oddajo Trisob. stanovanje moderno, s kopalnico, verande in pritlikinami oddam s 1. februarjem. Naslov pove oglašni oddelček »Jutra«.
56718-21

Sobico

s poseb. vzhodom in elektriko oddam. Naslov pove oglašni oddelček »Jutra«.
56767-23

Separirano sobo
s parketom in elektriko oddam gospodini v Kolodvorski ulici št. 281.
56764-23

Solnčno sobo
z vso oskrbo oddam